

- [ΗΠΑ και ΙΡΑΚ](#)
- [ΘΕΣΕΙΣ](#)
- [ΚΥΒΕΡΝΟΧΩΡΟΣ-ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ «ΓΙΓΝΕΣΘΑΙ» ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ «ΕΙΝΑΙ»](#)
- [ΑΝΕΜΟΔΕΙΚΤΗΣ](#)
- [ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΖΟΜΑΙ.....](#)
- [ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ Ε.Δ.](#)
- [ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ «ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ 2003» ΤΗΣ 10 ΚΑΙ 11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2003](#)
- [«ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ»](#)
- [ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ «ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ 2003»](#)

ΗΠΑ και Ιράκ

Με τις στρατιωτικές επιχειρήσεις στο εσωτερικό του Ιράκ εναντίον της Ιρακινής αντίστασης να κορυφώνονται και με τις απώλειες εκατέρωθεν των πλευρών να αυξάνουν, χωρίς να μπορούν οι συμμαχικές δυνάμεις να καταφέρουν ένα συντριπτικό πλήγμα κατά των ιρακινών αντιστασιακών δυνάμεων, - παρά την ανεύρεση και σύλληψη του Σαντάμ- είναι πλέον ξεκάθαρο ότι οι αρχικές χρονικές προβλέψεις των συμμάχων για ταχεία ολοκλήρωση των επιχειρήσεων και καθυπόταξη του εχθρού θα ξεπεραστούν. Μαζί με αυτές, ξεπεράστηκαν και οι αρχικές εκτιμήσεις των συμμάχων για τον αριθμό των απωλειών, τόσο μεταξύ των στρατιωτικών, κάτι που επηρεάζει άμεσα την περαιτέρω διεξαγωγή των επιχειρήσεων και την κοινή γνώμη στις χώρες αυτές, όσο και των απωλειών ανάμεσα στους αμάχους του Ιράκ (παρεμπίπτουσες απώλειες). Έχοντας κατά νου τα ανωτέρω, ας δούμε τις κύριες εναλλακτικές της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής.

Οι κύριες επιλογές της αμερικανικής στρατηγικής στον 21^ο αιώνα συνοψίζονται ως εξής:

- Παγκόσμια Κυριαρχία (Global Dominion)
- Παγκόσμια Συλλογική Ασφάλεια (Global Collective Security)
- Περιφερειακή Συλλογική Ασφάλεια (Regional Collective Security)
- Συνεργατική Ασφάλεια (Cooperative Security)
- Ανάσχεση (Containment)
- Απομονοτισμός (Isolationism)
- Επιλεκτική Εμπλοκή (Selective Engagement)
- Προληπτική Εμπλοκή-Πόλεμος (Pre-emptive Engagement-War)

Οι ανωτέρω στρατηγικές επιλογές δεν παραμένουν αναλλοίωτες στο χρόνο αλλά προσαρμόζονται ανάλογα με τα συμφέροντα, τις προτεραιότητες, τους σκοπούς, τις επιδιώξεις των ΗΠΑ, καθώς και την αξιολόγηση των εκάστοτε κινδύνων και των απειλών που περιστοιχίζουν τη Βόρεια Αμερική. Επιπλέον, οι ΗΠΑ διαθέτουν την ισχύ να καταργούν και να αναμορφώνουν μια στρατηγική επιλογή ανά πάσα στιγμή. Περισσότερο δε, έχουν τη δυνατότητα να υιοθετούν διαφορετική στρατηγική επιλογή ανάλογα με το γεωγραφικό ημισφαίριο στο οποίο ενεργούν, τις χώρες με τις οποίες θα συγκρουστούν ή θα συνεργασθούν και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν σε κάθε ημισφαίριο ή σε κάθε χώρα.

Ποιοί είναι όμως οι αντικειμενικοί στόχοι των Αμερικανών (και γενικότερα της δυτικής συμμαχίας) σε ότι αφορά το Ιράκ και πως προτίθενται να τους εκπληρώσουν; Σε τι βαθμό

αυτές επιδιώξεις εκπληρώθηκαν; Κατά τη γνώμη μας οι άμεσες και έμμεσες επιδιώξεις των Αμερικανών στο Ιράκ ήταν/και εν μέρει παραμένουν οι ακόλουθες :

- ◆ Ταχεία ανατροπή του καθεστώτος του Σαντάμ Χουσεΐν, συμπεριλαμβανομένων και των συγγενικών και φιλικών προσώπων στα οποία το καθεστώς στηρίζεται για να κυριαρχεί. (επιτευχθείς)
- ◆ Μετά την εκπλήρωση του πρώτου, καταστολή της εχθρικής αντίστασης που είτε προέρχεται από φανατικά στελέχη του πρώην καθεστώτος του Σαντάμ που έχουν πρόσβαση σε οπλισμό, είτε από Ιρακινούς πολίτες που αντιδρούν επιθετικά εναντίον της αντικατάστασης ενός καταπιεστικού και ανελεύθερου καθεστώτος- του Σαντάμ- με την επιβολή μια ξενόφερτης και ξενοκίνητης κατοχής. (μη επιτευχθείς)
- ◆ Επίτευξη του πρώτου στόχου, είτε δια μέσου της κατάληψης της χώρας και της κατάρρευσης του καθεστώτος, είτε δια συνδυασμού του πρώτου με ταυτόχρονη υποδαύλιση και ποικιλότητα υποστήριξη αντικαθεστωτικών και αντιφρονούντων εντός και εκτός του Ιράκ, έτσι ώστε να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες για την εμφάνιση και επικράτηση πραξικοπήματος το οποίο θα ανατρέψει το Σαντάμ. Αναμφίβολα η δεύτερη εκδοχή είναι καλύτερη από την πρώτη, καθώς θα επιτρέψει στις επιτιθέμενες δυνάμεις την ευχερέστερη και ταχύτερη ανατροπή του Σαντάμ με λιγότερες απώλειες για τους συμμάχους αφού το καθεστώς θα κλονισθεί και εκ των έσω. Αυτή η εκδοχή όμως βασίζεται στη δυνατότητα των συμμάχων όχι μόνο να βρουν τα κατάλληλα πρόσωπα στα οποία να βασιστούν για την υποκίνηση πραξικοπήματος, αλλά και να μπορέσουν να τα συνδράμουν με επαρκή βοήθεια για την επικράτηση μιας τέτοιας ενέργειας και τα οποία αργότερα οι σύμμαχοι θα ανταμείψουν για τις προσφερόμενες υπηρεσίες, π.χ. με τη συμπερίληψή τους στη μεταπολεμική κυβέρνηση του Ιράκ. (επιτευχθείς)
- ◆ Εγκατάσταση και εδραίωση στο μεταπολεμικό Ιράκ μιας φιλικά διακείμενης προς τους δυτικούς κυβέρνησης, η οποία να υποστηρίζει πρωτίστως τα αμερικανικά και δευτερευόντως τα γενικότερα συμφέροντα των χωρών που απαρτίζουν τη συμμαχία κατά του Ιράκ. (εν μέρει επιτευχθείς)
- ◆ Ανακάλυψη και καταστροφή του οπλοστασίου μαζικής καταστροφής του Ιράκ, που αποτέλεσε άλλωστε και την αφορμή για την εξαπόλυση της επίθεσης εναντίον του. (μη επιτευχθείς)
- ◆ Κατάληψη, διασφάλιση από τυχόν απόπειρες δολιοφθοράς του ιρακινού καθεστώτος και εκμετάλλευση -πιθανόν σε συνεργασία και με άλλες χώρες- των πετρελαιοπηγών του Ιράκ τόσο στο νότο όσο και στο βορρά. (επιτευχθείς μέχρι στιγμής)
- ◆ Διείσδυση, εγκατάσταση και παραμονή αμερικανικών στρατιωτικών δυνάμεων και των τριών κλάδων στο έδαφος του μεταπολεμικού Ιράκ, με τη δημιουργία βάσεων, προκεχωρημένων φυλακίων, αερολιμένων, αποθηκών, λιμένων, ναυστάθμων κτλ. (επιτευχθείς)
- ◆ Δια μέσου του ανωτέρω, δυνατότητα συνέχισης του αντιτρομοκρατικού αγώνα στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής δια της δυνατότητας αποστολής στρατιωτικών

δυνάμεων και σε γειτονικές χώρες. Ας μη λησμονούμε ότι οι ΗΠΑ ισχυρίζονται ότι και άλλες χώρες της Μέσης Ανατολής και της Αφρικής (π.χ. Σαουδική Αραβία, Ιράν, Αλγερία, Αίγυπτος, Συρία) αν δεν προσφέρουν άμεση στρατιωτική, υλική και ηθική συμπαράσταση σε τρομοκρατικές οργανώσεις, τουλάχιστον υποθάλπτουν και φιλοξενούν τρομοκρατικές ομάδες στο έδαφος τους ή αρνούνται να συνεργαστούν στενά με τις ΗΠΑ και άλλες χώρες στον παγκόσμιο αντιτρομοκρατικό αγώνα. (επιτευχθείς)

- ◆ Με την εγκατάσταση και παραμονή στρατιωτικών δυνάμεων στο Ιράκ, οι ΗΠΑ θα έχουν τη δυνατότητα να επηρεάζουν άμεσα τις πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις σε ολόκληρη τη Μέση Ανατολή και να τις κατευθύνουν σύμφωνα με τις επιταγές τους. Επίσης θα έχουν την ευκαιρία να χρησιμοποιήσουν τη δυνατότητα άμεσης προβολής στρατιωτικής ισχύος για τον εκφοβισμό όλων των κρατών στη Μέση Ανατολή και την επιβολή των αμερικανικών συμφερόντων. (εν μέρει επιτευχθείς)
- ◆ Αποστολή και τοποθέτηση συμβούλων στο μεταπολεμικό καθεστώς του Ιράκ με σκοπό τη χειραγώγηση του καθεστώτος αυτού, ανάλογα πάντα με τα αμερικανικά συμφέροντα. (επιτευχθείς)
- ◆ Άμεση ενίσχυση της διαπραγματευτικής ισχύος του Ισραήλ στην περιοχή -που αποδεικνύεται ο μόνιμος και σταθερός σύμμαχος των ΗΠΑ- και έλεγχος εκ του σύνεγγυς του μεσανατολικού ζητήματος που τον τελευταίο καιρό έχει πάρει μια εξαιρετικά βίαιη και ρευστή τροπή. Επίσης, θα παρέχεται η δυνατότητα στους Αμερικανούς να εξασκούν πίεση και επιρροή προς τους Παλαιστίνιους και τα υπόλοιπα αραβικά κράτη για την (επανα)δρομολόγηση του μεσανατολικού ζητήματος προς την κατεύθυνση που συμφέρει την αμερικανική (και ισραηλινή) πλευρά. (μη επιτευχθείς)
- ◆ Δια της αμερικανικής πρωτοβουλίας να εκστρατεύσουν κατά του Ιράκ αδιαφορώντας για τις αντιδράσεις από τα άλλα κράτη και από τους διεθνείς οργανισμούς, οι ΗΠΑ απέδειξαν παγκοσμίως την υπερίσχυση αυτών και την πασιφανή αδυναμία όλων των άλλων να διαχειριστούν την κρίση και να εμποδίσουν ή να μεταπείσουν τις ΗΠΑ. Οι τελευταίες πέτυχαν κατ' αυτό τον τρόπο να απαξιώσουν στην κοινή γνώμη το υπάρχον διεθνές σύστημα και το διεθνές δίκαιο, να καταδείξουν τη μείωση της διαπραγματευτικής ισχύος άλλων φορέων -όπως της Ρωσίας, της Κίνας, του ΟΗΕ, της Ευρωπαϊκής Ένωσης κτλ.- καθώς και να τονίσουν την αμερικανική υπεροπλία. Απέδειξαν επίσης την αδυναμία της Ευρωπαϊκής Ένωσης να συμφωνήσει σε μια παραδεκτή κοινή γραμμή και φανέρωσαν την ευκολία με την οποία τα υφιστάμενα και μελλοντικά μέλη της συμπαραντίθενται ευκολότερα με τις ΗΠΑ παρά με την ΕΕ. (επιτευχθείς)
- ◆ Σε συσχετισμό με την παραμονή αμερικανικών στρατευμάτων, βάσεων και συμβούλων στο Αφγανιστάν και στην ευρύτερη περιοχή του Καυκάσου και της Υπερκαυκασίας, οι ΗΠΑ αυξάνουν δραματικά την επιρροή τους σε μια τεράστια γεωγραφική περιοχή που ενδιαφέρει γεωστρατηγικά και γεωπολιτικά πρωτίστως τη Ρωσία και την Κίνα και σε μεγάλο βαθμό την Ινδία και το Πακιστάν και που αποτελεί το μαλακό υπογάστριο των δύο πρώτων, ειδικά δε της Ρωσίας. Με αυτό τον τρόπο οι ΗΠΑ διεισδύουν και εδραιώνουν την κυριαρχία τους (πολιτική, διπλωματική, στρατιωτική, οικονομική, εμπορική, επιχειρηματική) περικλείοντας ζωτικό χώρο της Ρωσίας και της Κίνας. Χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της τανάλιας πιέζουν τα νότια γεωγραφικά άκρα και των δύο χωρών, παρεμποδίζοντας την άσκηση εξωτερικής πολιτικής από αυτές σε αυτόν το χώρο και αποδεικνύοντάς τους ότι ουσιαστικά δεν υφίσταται γεωγραφικός χώρος, έστω και τόσο κοντά τους, που να μην ενδιαφέρει άμεσα τις ΗΠΑ και στον οποίο να μην μπορούν να

ασκήσουν πολιτική οι τελευταίες, αποστερώντας αυτόν το ρόλο από τη Ρωσία και την Κίνα. (ανεκπλήρωτος μέχρι στιγμής)

- ◆ Δυνατότητα αύξησης της αμερικανικής πίεσης και επιρροής στην Ινδία και στο Πακιστάν, δύο χώρες με πολύ μεγάλο πληθυσμό και ανάλογη στρατιωτική ισχύ που έχουν αρκετά διμερή θέματα άλυτα, π.χ. Κασμίρ, πυρηνικό οπλοστάσιο Ινδίας και Πακιστάν, θρησκευτική σύγκρουση. (ανεκπλήρωτος)
- ◆ Εκμετάλλευση των άλλων πλουτοπαραγωγικών πηγών του Ιράκ π.χ. ύδατα, μεταλλεύματα, πετρώματα και πιθανόν και άλλων χωρών, π.χ. εκμεταλλεζόμενες οι ΗΠΑ των υδάτων του Τίγρη και του Ευφράτη που διασχίζουν το Ιράκ επηρεάζουν άμεσα τους υδάτινους πόρους της Τουρκίας, των Παλαιστινίων, της Συρίας και του Ισραήλ. (άγνωστα αποτελέσματα)
- ◆ Δυνατότητα αύξησης και διασποράς των στρατιωτικών βάσεων των ΗΠΑ ανά τον πλανήτη απο τις οποίες οι ΗΠΑ θα μπορούν να εξαπολύουν επιθέσεις-**επιλεκτική εμπλοκή**- σε άλλα κράτη τα οποία πιστεύουν ότι αποτελούν κίνδυνο για τις ΗΠΑ. (επιτευχθείς)
- ◆ Γενικό εκφοβισμό άλλων κρατών με σκοπό να πετύχουν την απόλυτη συνεργασία αυτών χωρίς αντιδράσεις-**συνεργατική ασφάλεια**. (επιτευχθείς)
- ◆ Απαξίωση και περαιτέρω (μετά το Κόσοβο και το Αφγανιστάν) μείωση του κύρους του ΟΗΕ (τον οποίο ανέδειξαν και οι ΗΠΑ το 1945) με σκοπό, αφενός τον απόλυτο παραγκωνισμό και περιθωριοποίηση του θεσμού αυτού, και αφετέρου την (αυτο)αναγόρευσή τους σε παγκόσμιους θεματοφύλακες της ειρήνης, του διεθνούς δικαίου, των ιδεών, αρχών και αξιών της παγκόσμιας κοινότητας και σε επιδιαιτητές/διαμεσολαβητές των διμερών και πολυμερών προβλημάτων σε παγκόσμια κλίμακα, έτσι ώστε να αναγκάσουν τα κράτη της διεθνούς κοινότητας να απευθύνονται στις ΗΠΑ για τις διαφορές τους και όχι στον ΟΗΕ, κατάργηση δηλαδή της **παγκόσμιας συλλογικής ασφάλειας** που, ούτως ή άλλως, δε λειτούργησε πάντοτε αποτελεσματικά. (επιτευχθείς εν μέρει)
- ◆ Προώθηση και ενίσχυση του αμερικανικού εξαγωγικού εμπορίου και των άμεσων αμερικανικών επενδύσεων σε ολόκληρη την περιοχή, ειδικότερα στη Μέση Ανατολή όπου επικρατεί διαρκής αντιαμερικανισμός, μέσα από την προσπάθεια ανοικοδόμησης του Ιράκ. (άγνωστα αποτελέσματα)
- ◆ Προώθηση, εδραίωση και επιβολή αν αποτύχουν τα δύο πρώτα της αμερικανικής πολιτισμικής αντίληψης, ιδεών, αρχών, αξιών. (επιτευχθείς εν μέρει)
- ◆ Επίτευξη και εδραίωση της **παγκόσμιας κυριαρχίας** (Global Dominion) των ΗΠΑ και άσκησης πλανητικής πολιτικής που αποτελεί την ύψιστη στρατηγική επιλογή της εξωτερικής πολιτικής τους. (επιτευχθείς εν μέρει).

Πρέπει να σημειώσουμε όμως ότι πολλοί από τους ανωτέρω σκοπούς αν και επιτεύχθηκαν σε μεγάλο βαθμό δεν έχουν ολοκληρωθεί και οι ΗΠΑ θα χρειαστούν να πιέζουν διαρκώς για την

ολοκλήρωσή τους και για την τελική επικράτησή τους. Επίσης η μερική επίτευξη των ανωτέρων στόχων έχει γίνει με πολύ μεγάλο τίμημα σε ανθρώπινες απώλειες και με τεράστιο κόστος στην συνεχιζόμενη χρηματοδότηση ενός εξαιρετικά αμφίβολου και πολυδάπανου αγώνα. Απώλειες που κοστίζουν στις ΗΠΑ δριμύτατη κριτική τόσο στις ίδιες όσο και στους συμμάχους τους, με αποτέλεσμα οι πολιτικο-στρατιωτικές ηγεσίες που αρχικά στήριζαν αυτήν την στρατιωτική επιχείρηση να έχουν χάσει πολύ μεγάλο μερίδιο της αρχικής τους δημοτικότητας. Οι πολιτικές ηγεσίες των ΗΠΑ και των συμμάχων τους βρίσκονται μπροστά σε ένα μεγάλο χάσμα προσπαθώντας να εξηγήσουν στους λαούς τους τις συνεχιζόμενες επιθέσεις εναντίον των στρατιωτών τους, χωρίς ωστόσο να μπορούν να επιβεβαιώσουν τις αιτίες που τους οδήγησαν σε αυτόν τον πόλεμο καθώς περίπου 10 μήνες μετά δεν έχει βρεθεί ούτε ένα όπλο μαζικής καταστροφής.

Του Ευάγγελου Τέμπου
Διδάκτορας Ιστορίας, πλήρες μέλος του Διεθνούς Ινστιτούτου Στρατηγικών
Μελετών του Λονδίνου (IISS)
και Στρατηγικού Αναλυτή της Ελληνικής Εταιρείας Στρατηγικών Μελετών
(ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ.)

Υπο

Προσωπικής Ευθύνης

Επι

Δημητρίου Θ. Μανίκα

Παρα

Θέσεις

Αντι

15 Δεκεμβρίου 2003

Προ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ 28^{ης} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ (ΟΧΙ) –

ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ

Οι επίσημες εκδηλώσεις της εθνικής επετείου, Δοξολογίες, Παρελάσεις, Πανηγυρικοί λόγοι κ.λ.π., ακολουθούν ένα επαναλαμβανόμενο τυπικό, το οποίο δεν προσφέρει ευκαιρίες πνευματικής, ηθικής και συναισθηματικής συμμετοχής. Αυτός ο ρόλος αφήνεται στα κάθε είδους ΜΜΕ (Τύπο, Ρ/Φ, Τ/Ο κ.λ.π.), τα οποία με ελευθερία επιλογής κι έκφρασεως, ανακαλούν την εθνική μνήμη, αναπλάθουν τις συνθήκες, το κλίμα, την ατμόσφαιρα της συγκεκριμένης (εορταζομένης) επετείου και προβάλλουν τα εθνικώς αξιόλογα, με την παρουσίαση ή δημοσίευση αφηγήσεων, κειμένων, επικαίρων (Ντοκιμαντέρ) μεγάλων ή μικρών, αλλά πάντοτε χαρακτηριστικών, περιστατικών βεβαιωμένης κι αξιοπίστου συμμετοχής στα γεγονότα.

Στον πρόσφατο εορτασμό της ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥ του «ΟΧΙ» αναζήτησα τη συμμετοχή των ΜΜΕ, ευρείας κατανάλωσης και μου προσέφεραν :

- Την αφήγηση ενός Γερμανού, για το πώς αυτομόλησε από τη φρουρά, κάποιας αποθήκης στη Θεσσαλία το 1943, προς τον ηρωικό ε λ α ς.
- Την περιγραφή Άγγλου Υπάρχου υποβρυχίου για την, μέσω περισκοπίου, διόπτευση των νοτίων ακτών της Κρήτης και της Ρόδου κάπου το 1941.

- Την εξιστόρηση ενός εφ. Ανθυπολοχαγού του Ταχυδρομικού, πως από προϊστάμενος του Ταχυδρομείου Καρπενησίου, βρέθηκε επικεφαλής ενός (ποίου;) ΣΤΓ, φρόντισε για την αποστολή του ταχυδρομείου στο μέτωπο (πού;, πώς;) και πως, μετά την κατάρρευση του μετώπου, παρέδωσε σε Τράπεζα το ποσόν των 500.000 δραχμών του ΣΤΓ και δεν το ιδιοποιήθηκε, όπως θα μπορούσε.

Αυτά τα τρία παραδείγματα αποτελούσαν τον κορμό «ειδικής εκπομπής», κρατικού Τ/Ο διαύλου, αφιερωμένης, κατά καθήκον, στον εορτασμό της εθνικής επετείου.

Παρομοίου περιεχομένου, υπήρξαν πολλές ακόμη αφιερωμένες εκπομπές και δημοσιεύσεις, εμπλουτισμένες κι' επεκτεινόμενες χρονικά στην αντίσταση μέχρι και τη Μακρόνησο. Εμφανίστηκε επίσης και μια, δι' αλληλογραφίας, μέσω εφημερίδας, διαμάχη απογόνων, περί της ουσίας και του αρμόζοντος ορισμού του «ήρωος» και του «ηρωϊσμού» :

Δεν είδα, δεν άκουσα, δε διάβασα για «μια ΓΡΑΜΠΑΛΑ», «ένα ΜΑΛΙΣΠΑΤ», «ένα 731» και κάποια ακόμη τοπωνύμια, που, το καθένα τους, ήταν «ένα» και μόνον «ένα» και καταξιωμένο απ' τον ιδρώτα, τον κόπο, την ηθική έξαρση, το εθνικό μεγαλείο και προ παντός καθαγιασμένο από το «αίμα» επωνύμων κι' ανωνύμων (κάκιστα). Αν όλα αυτά αναφέρονταν και μαζί τους οι, πρέπουσες, αξιολογήσεις και περιγραφές, ίσως να είχαν, τα διάμεσα ΜΜΕ, επιτελέσει, κάποιο, μέρος του ρόλου τους. Ακόμη περισσότερο αν είχαν προσπαθήσει να μάθουν και να μας περιγράψουν, πως ζούσαν, έπασχαν, συμμετείχαν και καρτερούσαν γυναίκες, παιδιά, γονείς αυτών, που, εκεί στα ψηλά-παγωμένα βουνά, έλιωναν τον πάγο, λιώνοντας τα κορμιά τους και πνέοντες τον «αέρα», της ψυχής και της εθνικής πίστης τους, έπνεαν καταγιδα αποπομπής, τιμωρίας και διασυρμού των εισβολέων, ίσως, όλοι, να είχαμε καταλάβει γιατί, αυτή η ημέρα, είναι «ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ».

Αν συγκεντρωθεί όλο το επετειακό κι' ενημερωτικό «υλικό» των ΜΜΕ των ημερών προ, κατά και μετά την 28^η Οκτωβρίου και συγκριθεί με το χρόνο εκπομπών και το χώρο δημοσιεύσεων περί της «Σημαιοφορίας», δεν θα καλύψει ούτε το 10% αυτής της γελοίας υποθέσεως.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΕΣΕΙΣ.

Είναι δυνατόν αυτή η αυταπόδεικτη στάση απομνημοσύνης να είναι τυχαία ; Είναι δυνατόν τα ΜΜΕ, αφ' εαυτών κι' αυτεπαγγέλτως, να έχουν συντονισθεί σ' αυτήν την αποσιώπηση και στρέβλωση; Μάλλον ΟΧΙ.

Μήπως η, εκσυγχρονιστική ευρωπαϊκή, συνείδηση μας οδηγεί όλους στη «λησμονιά» έργων και ημερών των κακών προγόνων, των σημερινών φίλων κι' εταίρων; ΠΙΘΑΝΟΝ.

Μήπως κάποιιοι (π.χ. οι «Διοικούντες και οι Προϊστάμενοι των Κρατικών ΜΜΕ) ενδιαφέρονται για τη «λησμοσύνη»; Θα έλεγα ΟΧΙ, αν οι ίδιοι και μαζί και πολλοί των ιδιωτικών, τηρούσαν την ίδια στάση και για άλλες, κατά την κρίση τους, «αξιομνημόνευτες» επετείους πράξεων και γεγονότων, που, όταν συνέβησαν, είχαν χαρακτήρα σαφώς «αντεθνικό»;

Μήπως κάποιιοι έξω απ' την Ελλάδα (όποιος σκεφθεί πως υποκρύπτουν οι ΘΕΣΕΙΣ στη νοσηρότητα του ξένου δακτύλου, ας το ξανασκεφθεί), σε αγαστή «συμπάθεια», με κάποιους μέσα στην Ελλάδα, πιστεύουν, πως είναι αρκετό, για τους σημερινούς Έλληνες, να προσδιορίζονται ως «Έλληνες» με μόνο στοιχείο/κριτήριο την κατοικία εντός εδάφους του κράτους «Ελλάς» κι' υποχρέωση χρησιμοποίησης της ελληνικής γλώσσας, για λόγους επικοινωνίας και βιοπορισμού; ΠΡΟΦΑΝΩΣ ΝΑΙ.

Μήπως κάποιο φυσικοί και/ή ιδεολογικοί κληρονόμοι απόντων ή αποκλεισθέντων ή αντιτιθεμένων ή αδρανησάντων, στην προετοιμασία και τη δράση των γεγονότων, που συνιστούν την ουσία της επετείου, θέλουν να ξεχάσουν οι ίδιοι και να επιβάλλουν και στους υπόλοιπους, τη λήθη της πραγματικότητας, αλλά και την αποδοχή της δικής τους ανιστόρητης κι' ίσως αντεθνικής «α-λήθειας»; ΑΝΑΝΤΙΡΡΗΤΩΣ ΝΑΙ.

Είναι τόσοι πολλοί οι απεργαζόμενοι τη «λησμοσύνη» και την προβολή και επιβολή της δικής τους α-λήθειας; Οπωσδήποτε όχι, αλλά, κατατρυχόμενοι από το πάθος, επιμένουν αόκνως, συνεχώς κι' ανενδότως. Εκμεταλλεύονται την κόπωση, αδιαφορία, ακεκτικότητα και μακροθυμία των πολλών. Δεισδύουν, διαβρώνουν και κατακτούν «πόστα» και ιθύνουσες θέσεις, που αφορούν στην ενημέρωση, ψυχαγωγία και διαμόρφωση γνώμης, προβάλλουν κι' επιβάλλουν τις απόψεις τους και αποσιωπούν, υποβαθμίζουν και στρεβλώνουν, ότι αντίθετο σ' αυτές, αδιαφορούντες για την Ιστορική κι' Εθνική Αλήθεια.

Ακόμη κι' όταν, από λόγους δικούς τους, συμβιβάζονται κι' εντάσσονται σε χώρους αντίθετους, προς το, κρυπτόμενο ίσως, φρόνημά τους, διατηρούν τη νοοτροπία και τη μεθόδευση της αλλοίωσης και προσαρμογής προς το δικό τους «πιστεύω».

Αλίμονο δε εάν κατακτήσουν χώρους κρατικής οντότητας, όπως π.χ. θέσεις παιδείας. Τότε δεν ορρωδούν και παρεμβαίνουν σε προγράμματα, σχολικά βιβλία κ.λ.π. και μεθοδικά στοχεύουν στην απεθνικοποίηση των νεοελλήνων.

Αυτή η δραστηριότητα δηλητηριάζει, χρόνια τώρα, με μικρές δόσεις, τον εθνικό κορμό κι' έχει προκαλέσει έναν ιδιότυπο «Μιθριδρατισμό», ο οποίος οδηγεί

πρακτικώς σε αναισθησία κι' αποδοχή ισχυρών, σ' άλλες εποχές και συνθήκες, θανατηφόρων δόσεων.

Εμείς τι κάνουμε; Υποταχθήκαμε. Θύματα αυτής της «δοσολογίας», εθιστήκαμε. Παρανοήσαμε «έννοιες», «ιδέες» κι' «εθνικές υποθήκες», κι' αποδεχθήκαμε σοφίσματα κι' ιδεολογήματα «ανάπτυξης», «εκσυγχρονισμού» κι' «ευρωπαϊσμού». Εγκλωβιστήκαμε στην παράνοια, ενός παθητικού καθωσπρεπισμού, προσπαθώντας να βολευτούμε και να υπάρχουμε στον «εικονικό χώρο». Δεχθήκαμε να συμβιώνουμε με τους απεργαζομένους τη «λήθη» και τη «νέκρωση» της πατριωτικής κι' εθνικής ικμάδας. Παραδώσαμε τον τόπο, τη ζωή μας, τα παιδιά μας σ' αυτούς, που για δικούς τους λόγους, επέβαλαν την αμνημοσύνη και διαμόρφωσαν ένα περιβάλλον, κράτος και κοινωνία, διαφθοράς, διαπλοκής κι' ανήθικης νοοτροπίας «βολέματος» και «συμβιβασμού».\

ΦΤΑΝΕΙ ΠΙΑ, ΗΡΘΕ Ο ΚΑΙΡΟΣ ΤΗΣ ΑΦΥΠΝΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΕΠΑΓΡΥΠΝΗΣΗΣ, Ο ΚΑΙΡΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ
(ΟΧΙ ΜΙΣΑΛΛΟΔΟΞΗΣ) ΚΑΙ ΗΘΙΚΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑΣ.

ΕΚΑΣ ΟΙ ΒΕΒΗΛΟΙ !!!!

ΥΓ. : Οι ΘΕΣΕΙΣ δεν αφυπνίζονται σήμερα αιφνιδίως. Έχουν προηγηθεί στους «Προβληματισμούς» τοποθετήσεις τους στα τεύχη 9^ο (Μάρτιος-Απρίλιος 2002) και 12^ο (Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2002).

Για την συγγραφή αυτού του κειμένου λήφθηκαν προεχόντως υπόψη οι σχετικές με το θέμα εργασίες του Εισαγγελέα Πρωτοδικών κ. Ιωάννη Εμμ. Αγγελή, τον οποίο και ευχαριστώ για την άδειά του.

-ΚΥΒΕΡΝΟΧΩΡΟΣ-

ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ «ΓΙΓΝΕΣΘΑΙ»

ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ «ΕΙΝΑΙ»

Του Υπαστυνόμου Α΄ Δ.Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

Εξεταστού Ψηφιακών Πειστηρίων

Της Διεύθυνσης Εγληματολογικών Ερευνών ΕΛ.ΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Το έγκλημα στον κυβερνοχώρο (cyber crime).

1. Δεν υπάρχει ακόμη γενικά αποδεκτός όρος του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο, ούτε στην διεθνή νομοθεσία, ούτε στη διεθνή νομολογία. Οι υπάρχοντες μέχρι τώρα (ελάχιστες) ποινικές αποφάσεις αφορούν εγκλήματα με ηλεκτρονικούς υπολογιστές (computer crimes) και όχι εγκλήματα του κυβερνοχώρου (cyber crimes).
2. Η άποψη ότι το έγκλημα στον κυβερνοχώρο (cyber crime) αποτελεί τον ίδιο τύπο εγκλήματος με το «κοινό» ή «συμβατικό» έγκλημα και η μόνη διαφορά που το διακρίνει από αυτό είναι ότι διαπράττεται σε διαφορετικό περιβάλλον (δηλαδή σε ηλεκτρονικό περιβάλλον και δη σε περιβάλλον δικτύου), δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Υπάρχουν βέβαια εγκλήματα, που διαπράττονται τόσο σε κοινό, όσο και σε ηλεκτρονικό περιβάλλον. Άλλα εγκλήματα διαπράττονται μόνο σε περιβάλλον

ηλεκτρονικών υπολογιστών, χωρίς δηλαδή να υπάρχει σύνδεση των υπολογιστών με το διαδίκτυο (ή ακόμα κι αν υπάρχει δε χρησιμοποιείται). Μια άλλη δε κατηγορία ηλεκτρονικών εγκλημάτων διαπράττονται αποκλειστικά σε περιβάλλον του κυβερνοχώρου. Με το παραπάνω λοιπόν κριτήριο τα σχετικά (ηλεκτρονικά) εγκλήματα μπορούν να διακριθούν:

- α. Σε εγκλήματα που διαπράττονται τόσο σε «κοινό» περιβάλλον, όσο και στο διαδίκτυο (internet), π.χ. η συκοφαντική δυσφήμιση διαπράττεται και με τη χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (αποστολή e-mail). Η αντιγραφή ενός πνευματικού έργου π.χ. μουσικού τραγουδιού (άρθρο 66 Ν.2121/93) ή ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή. Όταν το έγκλημα αυτό τελεστεί σε «περιβάλλον internet», τότε πρόκειται για έγκλημα σχετιζόμενο με τον κυβερνοχώρο ή για έγκλημα που διαπράττεται στον κυβερνοχώρο ή για έγκλημα που διαπράττεται με τη βοήθεια του κυβερνοχώρου (internet related crime).
- β. Σε εγκλήματα που διαπράττονται μόνο σε περιβάλλον ηλεκτρονικών υπολογιστών (χωρίς τη χρήση του διαδικτύου). Τέτοια είναι τα εγκλήματα που προβλέπονται από το άρθρο 370γ & 1 του Π.Κ., π.χ. η χωρίς δικαίωμα αντιγραφή προγράμματος από δισκέτα ή CD-ROM σε ηλεκτρονικό υπολογιστή.
- γ. Σε «γνήσια εγκλήματα κυβερνοχώρου» (cyber crimes) με την έννοια της ποινικοποίησης συμπεριφοράς που αποκλειστικά να έχει σχέση με τον κυβερνοχώρο. Μια τέτοια αξιόποινη συμπεριφορά θα μπορούσε να είναι π.χ. η μεταβίβαση κρυπτογραφικών κειμένων χωρίς σχετική άδεια ή η διάδοση πορνογραφικού υλικού δια του κυβερνοχώρου. Τέτοιες δραστηριότητες δεν αποτελούν εγκλήματα στην Ελληνική έννομη τάξη, αφού δεν υπάρχει σχετική νομοθεσία.

Με άλλα λόγια δηλαδή, τα «γνήσια εγκλήματα του κυβερνοχώρου» διαπράττονται αποκλειστικά με τη χρήση του διαδικτύου. Σε περίπτωση που ο υπολογιστής δεν είναι συνδεδεμένος με το διαδίκτυο, αλλά ενεργεί αυτοτελώς, οποιοδήποτε έγκλημα και αν διαπραχθεί, θεωρείται έγκλημα που διαπράττεται με ηλεκτρονικό υπολογιστή (computer crime).

Χαρακτηριστικά γνωρίσματα του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο (cyber crime).

1. Το έγκλημα στον κυβερνοχώρο είναι γρήγορο, διαπράττεται σε χρόνο δευτερολέπτων και πολλές φορές δεν το αντιλαμβάνεται ούτε το ίδιο το θύμα.
2. Είναι εύκολο στη διάπραξή του, φυσικά για όσους το γνωρίζουν.
3. Για την τέλεσή του δεν απαιτούνται άριστες και εξειδικευμένες γνώσεις (αυτή τη στιγμή είναι πιο προηγμένο και από το έγκλημα του «λευκού κολάρου»).
4. Μπορεί να διαπραχθεί χωρίς τη φυσική μετακίνηση του δράστη, ο οποίος ενεργεί από το γραφείο ή το σπίτι του, πατώντας μόνο ορισμένα πλήκτρα του υπολογιστή του.
5. Δίνει τη δυνατότητα σε άτομα με ορισμένες ιδιαιτερότητες π.χ. σε όσους έχουν ροπή ή τάση στην παιδοφιλία ή τη χρήση υλικού παιδικής πορνογραφίας (child pornography) να επικοινωνούν γρήγορα ή και σε πραγματικό χρόνο, χωρίς μετακίνηση, εύκολα, ανέξοδα, να βρίσκονται πολλοί μαζί στις ίδιες ομάδες συζήτησης (newsgroups) ή μέσα από διαδικτυακά άμεσα αναμεταδιδόμενες συζητήσεις (IRC-Internet Relay Chat).
6. Είναι έγκλημα «χωρίς πατρίδα», παρότι τα αποτελέσματά του μπορεί να γίνονται ταυτόχρονα αισθητά σε πολλούς στόχους.
7. Είναι κατά κανόνα, πολύ δύσκολο να προσδιοριστεί ο (πραγματικός) τόπος τέλεσής του.
8. Κατά τεκμήριο για τη διερεύνησή του απαιτείται συνεργασία δυο τουλάχιστον κρατών (δηλαδή του κράτους στο οποίο γίνεται αντιληπτή η εξωτερική του εγκλήματος και του κράτους όπου βρίσκονται αποθηκευμένα τα αποδεικτικά στοιχεία). Περιπτώσεις που το έγκλημα στον κυβερνοχώρο περιορίζεται στα όρια ενός μόνο κράτους είναι (θεωρητικώς τουλάχιστον) ελάχιστες και σπάνιες.
9. Δεν υπάρχουν επαρκή στατιστικά στοιχεία ακόμη, όχι μόνο στον Ελληνικό, αλλά και στον διεθνή χώρο. Ελάχιστες περιπτώσεις εγκλημάτων του κυβερνοχώρου καταγγέλλονται. Και αυτό για να μην αμφισβητείται η αξιοπιστία των παθόντων, οι οποίοι κατά κανόνα είναι εταιρείες. Κατά συνέπεια ο «σκοτεινός αριθμός» της εγκληματικότητας στο χώρο του διαδικτύου είναι «ακόμα πιο σκοτεινός», από ότι στον «κοινό» εγκληματικό χώρο-(θεωρία του παγόβουνου).
10. Η αστυνομική διερεύνησή του είναι πολύ δύσκολη, απαιτεί δε άριστη εκπαίδευση και εξειδικευμένες γνώσεις.
11. Εξειδικευμένες γνώσεις επίσης απαιτούνται και όσους άλλους ασχολούνται με την συγκεκριμένη μορφή εγκλήματος (εισαγγελείς, δικαστές, δικηγόρους).

Σχέση εγκλήματος στον κυβερνοχώρο και εγκλήματος που τελείται με ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Το έγκλημα στον κυβερνοχώρο (cyber crime) είναι μια ειδικότερη μορφή του ηλεκτρονικού εγκλήματος (computer crime), το οποίο με τη σειρά του είναι μια ειδικότερη μορφή του «κοινού εγκλήματος», όπως αυτό προσδιορίζεται στο άρθρο 14 Π.Κ.

Ως ηλεκτρονικό έγκλημα μπορεί να οριστεί αυτό που σχετίζεται άμεσα με την κατάχρηση των δυνατοτήτων των ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Ως έγκλημα που διαπράττεται με ηλεκτρονικό υπολογιστή (computer related crime ή computer crime) μπορεί να χαρακτηριστεί κάθε παράνομη, ανήθικη ή χωρίς δικαίωμα συμπεριφορά που σχετίζεται με την επέμβαση, επεξεργασία ή μετάδοση δεδομένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Ασφάλεια στον κυβερνοχώρο

Στην καθομιλουμένη γλώσσα, ασφάλεια είναι η κατάσταση εκείνη, στην οποία υπάρχει η αίσθηση ότι δεν υπάρχει κίνδυνος ή απειλή. Είναι επίσης η αποτροπή κινδύνου ή απειλής, ή εξασφάλιση σιγουριάς και βεβαιότητας. Στην καθημερινή πρακτική, ο καθένας δίνει στον όρο ασφάλεια, το περιεχόμενο εκείνο, που καθορίζουν οι συνθήκες ασκήσεως του επαγγέλματός του και η γενικότερη κοσμοθεωρία του. Έτσι π.χ. η έννοια ασφάλεια έχει διαφορετικό περιεχόμενο για τον αστυνομικό, ο οποίος αντιλαμβάνεται την ίδια εντελώς διαφορετικά απ' ότι ο εργαζόμενος σε οικοδομικές εργασίες κ.λ.π. Αλλά και στον ίδιο ευρύτερο επαγγελματικό κλάδο, η οπτική γωνία θεωρήσεως του όρου ασφάλεια είναι εντελώς διαφορετική. Έτσι π.χ. διαφορετικά αντιλαμβάνεται τον όρο «ασφάλεια» ο τεχνικός ασφάλειας δικτύων υπολογιστικών συστημάτων και διαφορετικά ο τεχνικός ασφάλειας τραπεζικών πληροφοριακών συστημάτων.

Σε κάθε περίπτωση όμως όλοι όσοι ασχολούνται με θέματα ασφάλειας, «συναντώνται» στην κατάσταση εκείνη, όπου δεν υπάρχει κίνδυνος, όπου δεν απειλούνται, όπου πρέπει να αποτρέψουν τον κίνδυνο ή την απειλή και όπου πρέπει να εξασφαλίσουν την σιγουριά και τη βεβαιότητα κατά την ενάσκηση του έργου τους. Είναι ευνόητο βέβαια ότι, η ασφάλεια στο

διαδίκτυο είναι ένα θέμα που αφορά όλους, δηλαδή τόσο τα μεμονωμένα άτομα, τις επιχειρήσεις, αλλά ακόμα και αυτές τις οργανωμένες πολιτείες.

Νομική έννοια της ασφάλειας στον Κυβερνοχώρο

Για το νομικό, κάθε έννοια έχει το περιεχόμενο εκείνο, που με ακρίβεια καθορίζει ο Νόμος για το συγκεκριμένο θέμα. Το ίδιο συμβαίνει βέβαια και με την έννοια της ασφάλειας. Άρα για το νομικό, ασφάλεια στο διαδίκτυο σημαίνει αυτό που ο Νόμος ορίζει ως ασφάλεια στο διαδίκτυο. Ο Νόμος επίσης καθορίζει και το περιεχόμενο όλων εκείνων των επιμέρους εννοιών που αναφέρονται στον βασικό ορισμό της ασφάλειας. Έτσι αν π.χ. ο νομοθέτης ορίσει ως ασφάλεια στο διαδίκτυο «τον κίνδυνο να επέλθει κάποια βλάβη», θα πρέπει να ορίσει ταυτόχρονα και τους όρους «κίνδυνο» και «βλάβη».

Για το συγκεκριμένο θέμα της ασφάλειας του διαδικτύου η Ελληνική νομοθεσία δεν έχει δώσει ακόμα ορισμό. Θα έλεγα, χωρίς επιφύλαξη ότι, ουδόλως έχει ασχοληθεί με το θέμα. Αυτό σημαίνει πρακτικά ότι, ο ποινικός νομοθέτης δεν έχει (ακόμα) θεωρήσει την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο ως έννομο αγαθό.

Βέβαια, η έννοια της ασφάλειας δεν είναι άγνωστη στο ποινικό δίκαιο. Έτσι στο 14^ο κεφάλαιο του Ποινικού Κώδικα και στα άρθρα 290 επόμενα, ο ποινικός νομοθέτης με συγκεκριμένες διατάξεις προσδιορίζει τα εγκλήματα κατά της ασφάλειας των συγκοινωνιών και κατά των κοινωφελών εγκαταστάσεων. Επίσης στο άρθρο 388 Π.Κ. που ρυθμίζει την απάτη την σχετική με τις ασφάλειες, η έννοια της ασφάλειας λαμβάνεται από το ασφαλιστικό δίκαιο, ενώ στα άρθρα 69 επόμενα του Π.Κ. που αναφέρονται στα μέτρα ασφάλειας, ως μέρος της επιβολής ή εκτέλεσης των ποινών, η έννοια της ασφάλειας λαμβάνεται από το δημόσιο δίκαιο (δημόσια ασφάλεια).

Συμπερασματικά μπορεί να λεχθεί ότι, **η έννοια της ασφάλειας στο διαδίκτυο δεν έχει καθοριστεί ακόμα από το νομοθέτη.** Κατά τον καθορισμό της όμως, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι βασικές Αρχές του Δικαίου, όπως αυτές προσδιορίζονται στο Ελληνικό Σύνταγμα και στους ισχύοντες Διεθνείς Κανόνες.

Βασικές Αρχές του όρου «ασφάλεια» στο Διαδίκτυο.

Στο διαδίκτυο «διακινούνται» πληροφορίες-δεδομένα (data) που έχουν σχέση με την προσωπική και ιδιωτική σφαίρα του ατόμου (χρήστη ή μη χρήστη του διαδικτύου). **Κάθε άτομο έχει το δικαίωμα να απαιτήσει την μη διαρροή των στοιχείων αυτών σε τρίτα «αδιάκριτα βλέμματα».** Κατά συνέπεια απαιτεί τα στοιχεία αυτά να κινούνται με ασφάλεια και μυστικότητα. **Η ελεύθερη διακίνηση των ιδεών, ο σεβασμός της αξίας και η προστασία του ατόμου, η ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας, το απόρρητο και το απαραβίαστο της επικοινωνίας,** αποτελούν μερικές από τις βασικότερες Αρχές του Δικαίου. Είναι ευνόητο ότι, οι θεμελιώδεις αυτές Αρχές πρέπει να εφαρμόζονται και στον Κυβερνοχώρο. Ο υπερβολικός αστυνομικός έλεγχος (αστυνόμηση) του κυβερνοχώρου, δηλαδή η ευρεία διατύπωση του όρου ασφάλεια έρχεται ή ενδεχομένως να έρχεται σε αντίθεση με τις παραπάνω Αρχές. **Δεν μπορούμε να μιλάμε για κρατικό έλεγχο, καθότι η έννοια του Κράτους και της κρατικής κυριαρχίας είναι έννοιες άγνωστες στο διαδίκτυο.**

Η εφαρμογή όμως των Αρχών αυτών στο διαδίκτυο είναι ένα από τα πλέον δύσκολα και περίπλοκα θέματα, τόσο από τεχνικής, όσο και από νομικής απόψεως. Από τεχνική άποψη διότι, κάθε τεχνικός τρόπος που αποβλέπει στην ασφάλεια του διαδικτύου, μπορεί να εξουδετερωθεί και συνήθως εξουδετερώνεται από ένα άλλο τρόπο «αντιασφάλειας». Από νομική άποψη διότι, ο νομοθέτης δεν «προφταίνει» να παρακολουθεί τις τεχνολογικές εξελίξεις και τις κοινωνικές επιπτώσεις και συνέπειές τους, ώστε να μπορέσει να τις ρυθμίσει. Με άλλα λόγια οι αλλαγές στην τεχνική δομή του κυβερνοχώρου και κατά συνέπεια στη νομική αντιμετώπισή του, είναι τόσο ραγδαίες που εάν το θέμα δεν «σταθεροποιηθεί» κάπου από τεχνολογικής απόψεως, ο νομοθέτης δεν θα καταφέρει να λάβει οποιοδήποτε μέτρο, σε ουσιαστικό ή δικονομικό επίπεδο.

Σχέση ασφάλειας και δικαιώματος ανωνυμίας στο διαδίκτυο.

Είναι γνωστό ότι **κάθε χρήστης του διαδικτύου (internet) αφήνει στον χώρο την (ηλεκτρονική) ταυτότητά του.** Με κατάλληλες όμως τεχνικές παρεμβάσεις μπορεί να έχει κάποιος πρόσβαση στο διαδίκτυο ως ανώνυμος ή ακόμα και με ψευδή στοιχεία που αναφέρονται σε άλλο άτομο. Η παρουσίαση βέβαια με ψευδή στοιχεία μπορεί να γίνει και στο «κοινό» εγκληματικό περιβάλλον. Εκεί όμως ο εντοπισμός του δράστη είναι ευκολότερος. Μπορεί ακόμα ο χρήστης του διαδικτύου να έχει ως στοιχείο ταυτότητας το όνομα

«ανώνυμος», οπότε τυπικά φαίνεται ότι έχει όνομα. **Η δυνατότητα αυτής της ανωνυμίας στο διαδίκτυο (Internet) διευκολύνει την διάπραξη παρανομιών και κάνει δύσκολο, αν όχι και αδύνατο τον εντοπισμό του δράστη. Επιπλέον η ανωνυμία σε συνδυασμό με την ανυπαρξία ή την δυσκολία εφαρμογής των νομικών κανόνων, κάνει τους «ηλεκτρονικούς δράστες» να αισθάνονται ασφαλείς κατά τη διάπραξη των εγκλημάτων τους.**

Το ερώτημα που προκύπτει στο σημείο αυτό είναι, μήπως σε περίπτωση ψήφισης σχετικού Νόμου για το διαδίκτυο, πρέπει να ποινικοποιηθεί η ανώνυμη χρήση του, ή ακόμα και η παρουσία με ψευδή στοιχεία. Κάτι τέτοιο βέβαια επαφίεται στη βούληση του νομοθέτη. Αξίζει όμως να σημειωθεί, σχετικός Νόμος που ψηφίστηκε στις Η.Π.Α. και τιμωρούσε ποινικά την ανώνυμη χρήση ή την χρήση με ψεύτικο όνομα στο διαδίκτυο, κηρύχθηκε αντισυνταγματικός από τα Δικαστήρια των Η.Π.Α. Και αυτό γιατί, η ανωνυμία δεν χρησιμοποιείται στο διαδίκτυο μόνον από τους παρανόμους, αλλά και από όσους θέλουν να αποκρύψουν αυστηρώς προσωπικά τους (νόμιμα) στοιχεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Ελληνική Νομοθεσία

1. Στην Ελληνική έννομη τάξη δεν υπάρχει Νόμος που να αναφέρεται αποκλειστικά σε θέματα διαδικτύου και ειδικότερα να ρυθμίζει την συμπεριφορά των χρηστών του διαδικτύου από άποψη ποινικού Δικαίου. Η Ελλάδα συνεργάζεται με τα άλλα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και άλλων διεθνών οργανισμών, για την αντιμετώπιση των σχετικών θεμάτων.
2. Διευκρινίζεται ότι ο **N. 1805/88, αφορά τα εγκλήματα που διαπράττονται με ηλεκτρονικούς υπολογιστές (computer crimes)**. Στο βαθμό λοιπόν που τα προβλεπόμενα εγκλήματα (370B, 370Γ. 386^A) διαπράττονται και σε περιβάλλον διαδικτύου (internet), τότε τα άρθρα αυτά εφαρμόζονται και στις συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Ανεξάρτητα όμως από το εάν ο παραπάνω Νόμος επαρκεί ή όχι για την ποινική κάλυψη των θεμάτων που προκύπτουν από την ανάπτυξη της πληροφορικής, το

βέβαιον είναι ότι, δεν επαρκεί να «καλύψει» τα εγκλήματα που έχουν παρουσιαστεί από τη χρήση του διαδικτύου.

3. Είναι γνωστό ότι για να «πει» κάποιος στον κυβερνοχώρο (internet) απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η χρήση του τομέα τηλεπικοινωνιών (σταθερού ή κινητού τηλεφώνου). Κατά συνέπεια **οι σχετικοί με τις τηλεπικοινωνίες Νόμοι έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με τη χρήση του διαδικτύου.** Με άλλα λόγια το διαδίκτυο δεν είναι τίποτα άλλο παρά μια μορφή επικοινωνίας που γίνεται με τη βοήθεια ή δια μέσου των επικοινωνιών. Σύμφωνα λοιπόν με τα παραπάνω σχετικοί με το διαδίκτυο Νόμοι είναι:
- α. Ο Ν. 2246/94 για την «οργάνωση και λειτουργία του τομέα τηλεπικοινωνιών»
 - β. Ο Ν. 2774/99 για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τηλεπικοινωνιακό τομέα, σε συνδυασμό με τον Ν. 2472/97 για την «προστασία ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα»
 - γ. Ο Ν. 2225/94 για την προστασία της ελευθερίας της ανταπόκρισης και επικοινωνίας

Συμβούλιο Ευρώπης και έγκλημα στον κυβερνοχώρο

Το συμβούλιο της Ευρώπης έχει ασχοληθεί τόσο με το ηλεκτρονικό έγκλημα, όσο και με το έγκλημα στον κυβερνοχώρο. Έχουν εκδοθεί δύο σχετικές με το θέμα συστάσεις και ειδικότερα:

- α. Η σύσταση Νο R(89)9 σχετική με το έγκλημα που διαπράττεται με ηλεκτρονικό υπολογιστή
- β. Η σύσταση Νο R(95)13 για τα ποινικά δικονομικά προβλήματα που συνδέονται με την τεχνολογία των πληροφοριών.

Στη Βουδαπέστη στις 23 Νοεμβρίου 2001 καταρτίσθηκε **διεθνής σύμβαση με αντικείμενο την καταπολέμηση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο.** Την σύμβαση αυτή προσυπόγραψε και η Χώρα μας. **Σκοπός της σύμβασης είναι η προστασία της κοινωνίας από το έγκλημα στον κυβερνοχώρο, με την κατάρτιση της κατάλληλης νομοθεσίας και την επίτευξη της ανάλογης με το θέμα συνεργασίας μεταξύ των κρατών, που την υπέγραψαν.**

Η συγκεκριμένη σύμβαση καθιερώνει την υποχρέωση εναρμόνισης των Εθνικών νομοθεσιών σε θέματα εγκλημάτων στον κυβερνοχώρο (internet crimes).

Κύριο χαρακτηριστικό της διεθνούς αυτής συμβάσεως είναι η **υποχρέωση που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη να ποινικοποιήσουν ορισμένη συμπεριφορά στο διαδίκτυο (internet)**, όπως είναι η διανομή πορνογραφικού υλικού στο internet, η «εμπλοκή ανηλίκου σε ερωτική επαφή» με τη χρήση του διαδικτύου, η αντιγραφή (χωρίς δικαίωμα) έργων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η καθιέρωση ποινικής ευθύνης και νομικών προσώπων, που εμπλέκονται σε καθορισμένες συμπεριφορές.

Η θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης απέναντι στο διαδίκτυο

Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έμεινε αδιάφορη απέναντι στο ηλεκτρονικό έγκλημα γενικότερα και στον κυβερνοχώρο ειδικότερα. Έτσι το 1997 εκδίδεται το Νο 97/C70/01 ψήφισμα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, που συνήλθαν στα πλαίσια του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κύριο χαρακτηριστικό του ψηφίσματος αυτού είναι ότι **αναγνωρίζονται τα θετικά οφέλη που προσφέρει ο κυβερνοχώρος**, ιδιαίτερα στον τομέα της εκπαίδευσης, παρέχοντας δυνατότητες στους πολίτες, μειώνοντας τα εμπόδια ως προς τη δημιουργία και τη διανομή περιεχομένου και προσφέροντας ευρεία πρόσβαση σε όλο και πλουσιότερες πηγές ψηφιακών πληροφοριών. Αναγνωρίζει επίσης το παραπάνω ψήφισμα την **ανάγκη καταπολέμησης της παράνομης χρήσης των τεχνικών δυνατοτήτων του κυβερνοχώρου**, ιδιαίτερα για **αξιόποινες πράξεις κατά των παιδιών**.

Χαρακτηριστικό επίσης του ψηφίσματος αυτού είναι ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση **διαχωρίζει το περιεχόμενο του διαδικτύου, δηλαδή τα δεδομένα-στοιχεία (data), που διακινούνται, σε παράνομο και επιβλαβές**.

Παράνομο περιεχόμενο του Internet

Το σχετικό ψήφισμα (97/C70/01/17-2-1997) του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το παράνομο και επιβλαβές

περιεχόμενο του διαδικτύου (internet), δεν καθορίζει τι είναι παράνομο και τι είναι επιβλαβές περιεχόμενο.

Κατά συνέπεια λοιπόν οι έννοιες αυτές θα προσδιοριστούν απότο νομοθέτη σε περίπτωση που ψηφιστεί σχετικός Νόμος που θα ρυθμίζει την συμπεριφορά, όσων «κινούνται» στον χώρο του διαδικτύου. Και λέγοντας εδώ «νομοθέτη» εννοούμε τον Εθνικό νομοθέτη κάθε επιμέρους Χώρας.

Στο σημείο όμως αυτό προκύπτει το ερώτημα, εάν οι «εσωτερικές νομοθεσίες» μπορούν αυτοτελώς, να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τις παρανομίες στον κυβερνοχώρο, λόγω της φύσεως του εγκλήματος και του ιδιαίτερου τρόπου τελέσεως τους. **Κατά την άποψή μου, οι εσωτερικές νομοθεσίες από μόνες τους δεν επαρκούν. Απαιτούνται πολυμερείς Διεθνείς Συμβάσεις.**

Προς το παρόν ως παράνομο περιεχόμενο μπορεί να θεωρηθεί καθετί που, είναι μεν παράνομο (και) εκτός δικτύου, μπορεί δε (τεχνικώς) να κινηθεί και εντός κυβερνοχώρου (π.χ. συκοφαντική δυσφήμιση).

Επιβλαβές περιεχόμενο του Internet

Το «επιβλαβές περιεχόμενο» αποτελεί ευρύτερη έννοια απ' αυτή του «παρανόμου περιεχομένου». Εννοείται ότι, **οτιδήποτε είναι επιβλαβές, δεν είναι οπωσδήποτε και παράνομο.** Η έννοια του «επιβλαβούς περιεχομένου» ενέχει σε μεγάλο βαθμό και το υποκειμενικό στοιχείο.

Είναι ευνόητο βέβαια ότι, **η έννοια του επιβλαβούς περιεχομένου έχει διαφορετική βαρύτητα, όταν πρόκειται για χρήση του διαδικτύου (internet) από ανηλίκους.** Παράδειγμα: Στο Internet υπάρχουν εκατοντάδες θέσεις (sites) που αναφέρονται στον Σατανισμό και στη Λατρεία του Σατανά. Για πολλούς το περιεχόμενο των sites αυτών αποτελεί κλασική μορφή «επιβλαβούς περιεχομένου». Για άλλους όμως αποτελεί μια μορφή ελεύθερης έκφρασης της προσωπικότητας ή ακόμα και μια μορφή ανεξιθρησκείας.

Γενικά ως επιβλαβές περιεχόμενο μπορεί να θεωρηθεί, ότι αναφέρεται σε ρατσιστικές διακρίσεις ή σε παραπλανητική διαφήμιση. Ως χαρακτηριστικό (κατά την άποψή μου) παράδειγμα επιβλαβούς περιεχομένου υλικό του διαδικτύου, μπορεί να θεωρηθεί και η περίπτωση (κατά τον Οκτώβριο του 1999) πλειοδοσίας κατά την πώληση ωαρίων

εμφανίσιμων γυναικών (μανεκέν) σε ειδική τοποθεσία (site). Ομοίως η περίπτωση της «ερωτικής συνεύρεσης για πρώτη φορά» (τον Αύγουστο του 1998) μεταξύ δύο «παρθένων νέων», που όμως τελικά δεν έγινε. Είναι ευνόητο βέβαια ότι, πριν από την ματαίωσή της «παράστασης» εκατομμύρια χρήστες από όλο τον κόσμο είχαν «επισκεφθεί» την αντίστοιχη τοποθεσία (site), με τεράστια οικονομικά κέρδη για τους «διοργανωτές». Η περίπτωση αυτή μπορεί να θεωρηθεί ως απάτη, που διαπράττεται στο διαδίκτυο. Είναι ευνόητο όμως ότι, ουδείς βλαπτόμενος (ιδιώτης) ενδιαφέρθηκε για την υποβολή εγκλήσεως προς άσκηση ποινικής δίωξης, λαμβάνοντας υπόψη την μικρή οικονομική ζημιά που υπέστη ως άτομο ή την «διαπόμπευσή» του για τις «διαδικτυακές του προτιμήσεις», σε σχέση και με τα τεράστια δικαστικά έξοδα που απαιτούνται, για την κίνηση ενός τέτοιου δικαστικού αγώνα.

Σημειωτέον ότι, για την αντιμετώπιση του παρανόμου και επιβλαβούς περιεχομένου του κυβερνοχώρου έχει προταθεί-μεταξύ άλλων-και η δημιουργία «οργάνου αυτορρύθμισης» στο πλαίσιο λειτουργίας των παροχών υπηρεσιών, καθώς και λειτουργία «θερμής γραμμής», όπου θα μπορούν να γίνονται σχετικές (επώνυμες ή και ανώνυμες) καταγγελίες.

Η νομική φύση του περοχέα υπηρεσιών (ISP Internet Service Provider)

Ιδιαίτερη σημασία για την ασφάλεια και τη μυστικότητα του διαδικτύου έχει η συμμετοχή του παροχέα (τηλεπικοινωνιακών) υπηρεσιών. Αποτελεί μάλιστα «κομβικό σημείο» για τον εντοπισμό των παρανομιών και τη συλλογή των αποδεικτικών στοιχείων, δεδομένου ότι όλα τα στοιχεία (data) «περνούν» από τις εγκαταστάσεις του.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 & 2 περίπτωση δ του Ν. 2246/91 φορείς παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία παρέχουν στο κοινό τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες υπό καθεστώς ελεύθερου ανταγωνισμού με βάση την άδεια ή δήλωση ή έγκριση.

Σύμφωνα με την με αριθμό ΥΑ 74.631/95 υπουργική απόφαση του Υπουργού Μεταφορών που εκδόθηκε προς υλοποίηση του Ν. 2249/94 για τη λήψη της σχετικής άδειας, ο ενδιαφερόμενος οφείλει να υπογράψει και σχετική δήλωση του Ν. 1599/86 με την οποία να βεβαιώνει ότι, έχει λάβει γνώση του κανονισμού, του κώδικα δεοντολογίας και των λοιπών διατάξεων, που διέπουν την άσκηση των τηλεπικοινωνιακών δραστηριοτήτων. Επίσης **δεσμεύεται ότι θα τηρεί τις απαιτήσεις που υπαγορεύονται από την Εθνική Άμυνα και την Δημόσια Ασφάλεια, ότι θα τηρεί τις διατάξεις τις σχετικές με τη διασφάλιση του απορρήτου των τηλεπικοινωνιών και ότι θα αποφεύγει κάθε ενέργεια αθέμιτου ανταγωνισμού.**

Ευλόγως γεννάται το ερώτημα, για το κατά πόσο ο ίδιος ο παροχέας μπορεί να υπέχει ποινική ευθύνη από αμέλεια ή και από (ενδεχόμενο) δόλο για τις παρανομίες που «περνούν» από τις εγκαταστάσεις του, υποπίπτουν στην αντίληψή του και δεν ενεργεί τίποτα για να σταματήσει την διάπραξή τους, **Κατά πόσο μπορεί (νομοθετικά) να υποχρεωθεί ο παροχέας να φυλλάτει τα δεδομένα που διέρχονται από τις εγκαταστάσεις του, για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα προκειμένου να τα παραδώσει στις Αρχές**, σε περίπτωση που του ζητηθούν. Κάτι τέτοιο βέβαια θα επιβαρύνει οικονομικά τον παροχέα δεδομένου ότι θα πρέπει να πολλαπλασιάσει τον τεχνικό του εξοπλισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Μορφές Ηλεκτρονικών Εγκλημάτων

Οι κατωτέρω μορφές εγκλημάτων καθορίστηκαν και προσυπογράφηκαν από τα κράτη μέλη που έλαβαν μέρος στην σύνταξη της Σύμβασης για τον κυβερνοχώρο την 23-11-2001 στην Βουδαπέστη.

Εγκλήματα κατά της εμπιστευτικότητας, ακεραιότητας και διαθεσιμότητας των δεδομένων των ηλεκτρονικών υπολογιστών.

1. Παράνομη πρόσβαση (Illegal Access)

Σύμφωνα με το άρθρο 2 της Σύμβασης κάθε μέλος θα θεσπίσει νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για να καθιερώσει ως ποινικά αδικήματα σύμφωνα με την εσωτερική του νομοθεσία, όταν διαπράττεται εκ προθέσεως η πρόσβαση σε ολόκληρο ή σε μέρος συστήματος ηλεκτρονικών υπολογιστών, χωρίς δικαίωμα. Το μέρος μπορεί να απαιτεί ότι, το αδίκημα θα διαπράττεται ή με παραβίαση των μέτρων ασφάλειας ή με το σκοπό αποκτήσεως ηλεκτρονικών δεδομένων ή για άλλο παράνομο σκοπό ή σε σχέση με ένα σύστημα ηλεκτρονικών υπολογιστών, που συνδέεται με άλλο σύστημα ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Το άρθρο αυτό έχει ως σκοπό να ποινικοποιήσει αυτό που στη γλώσσα των ηλεκτρονικών υπολογιστών είναι γνωστό ως «**hacking**». Ο όρος στα Ελληνικά μπορεί να αποδοθεί ως «εισβολή». Ως εισβολή μπορεί να οριστεί η ενέργειες του

εισβολέα **«hacker»** να εισέλθει (διδεισδύσει-αποκτήσει πρόσβαση), με διάφορους τεχνικούς τρόπους, σε ξένα συστήματα υπολογιστών. Προστατευόμενο έννομο αγαθό είναι η ασφάλεια του ηλεκτρονικού συστήματος, δηλαδή **η πρόληψη της πρόσβασης από μη εξουσιοδοτημένα άτομα**. Αποτελεί δηλαδή το άρθρο αυτό, το «ηλεκτρονικό αντίστοιχο στον κυβερνοχώρο» της διατάραξης οικιακής ειρήνης (άρθρο 334 Π.Κ.). Όπως δηλαδή ο δικαιούχος της κατοικίας έχει το δικαίωμα να ορίζει ποιος μπορεί να εισέρχεται και να παραμένει σ' αυτήν, έτσι και ο «δικαιούχος» του ηλεκτρονικού υπολογιστή δικαιούται να ορίζει ποιος θα τον χρησιμοποιεί και ποιος θα «εισέρχεται» σ' αυτόν.

Ο δικαιολογητικός λόγος της ποινικοποίησης της παράνομης πρόσβασης συνίσταται στο γεγονός ότι, ο κάθε κάτοχος ή χρήστης ηλεκτρονικού υπολογιστή πρέπει να έχει το δικαίωμα να ορίζει ο ίδιος, τα άτομα που μπορούν να έχουν πρόσβαση ή εξουσία χρήσεως του υπολογιστή ή του συστήματος υπολογιστή.

Ο όρος «πρόσβαση» περιλαμβάνει την «χωρίς εξουσιοδότηση είσοδο» σε ολόκληρο τον ηλεκτρονικό υπολογιστή ή μέρος αυτού (π.χ. σε επιμέρους φακέλους). Δεν περιλαμβάνει όμως την χωρίς δικαίωμα αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων ή φακέλων.

Για τη θεμελίωση της υποκειμενικής υποστάσεως απαιτείται πρόθεση, όπως αυτός προσδιορίζεται σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο κάθε μέλους κράτους. Οι περισσότερες νομοθεσίες των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικές με την παράνομη πρόσβαση σε ηλεκτρονικό υπολογιστή.

2. Αθέμιτη παγίδευση-Υποκλοπή (illegal interception)

Σύμφωνα με το άρθρο 3 της Συμβάσεως κάθε μέλος θα πρέπει να θεσπίσει νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για να καθιερώσει ως ποινικά αδικήματα σύμφωνα με την εσωτερική του νομοθεσία, όταν διαπράττεται **εκ προθέσεως η παγίδευση – υποκλοπή, που γίνεται με τεχνικά μέσα, από μη δημόσια εκπομπή δεδομένων ηλεκτρονικών υπολογιστών, από, προς ή μέσα σ' ένα σύστημα υπολογιστών, συμπεριλαμβανομένων ηλεκτρομαγνητικών εκπομπών από ένα σύστημα υπολογιστών, που «μεταφέρει» τέτοια στοιχεία**. Ένα μέλος μπορεί να απαιτήσει ότι το αδικήμα διαπράττεται με παράνομο σκοπό ή σε σχέση με ένα σύστημα υπολογιστών, το οποίο συνδέεται με άλλο σύστημα.

Η διάταξη αυτή μπορεί να εφαρμοστεί σε κάθε μορφή υποκλοπής ηλεκτρονικών δεδομένων, είτε αυτά διακινούνται δια του κυβερνοχώρου με μεταφορά φακέλων (file transfer), είτε με e-mail, είτε με FAX.

Προστατευόμενο έννομο αγαθό είναι «το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή και της ασφάλειας των τηλεπικοινωνιών στον κυβερνοχώρο». Αποτελεί δηλαδή το άρθρο αυτό, το «ηλεκτρονικό αντίστοιχο στον κυβερνοχώρο» της παραβίασης του απορρήτου των τηλεφωνημάτων και της προφορικής συνομιλίας (υποκλοπής).

Στην Ελληνική έννομη τάξη η συμπεριφορά αυτή προβλέπεται στην στο άρθρο 370 Α παρ.1 και 2 Π.Κ. Σύμφωνα με αυτό όποιος αθέμιτα παγιδεύει ή με οποιαδήποτε άλλο τρόπο παρεμβαίνει σε τηλεφωνική σύνδεση ή συσκευή με σκοπό να πληροφορηθεί ή να μαγνητοφωνήσει το περιεχόμενο τηλεφωνικής συνδιάλεξης μεταξύ τρίτων τιμωρείται με φυλάκιση. Η χρησιμοποίηση από τον δράστη των πληροφοριών ή μαγνητοταινιών που αποκτήθηκαν με αυτόν τον τρόπο θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση. Επίσης, όποιος αθέμιτα παρακολουθεί με ειδικά τεχνικά μέσα ή μαγνητοφωνεί προφορική συνομιλία μεταξύ τρίτων τιμωρείται με φυλάκιση.

3. Επέμβαση σε δεδομένα (Data interference)

Σύμφωνα με το άρθρο 4 της Συμβάσεως κάθε μέλος θα πρέπει να θεσπίσει τέτοια νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για να καθιερώσει ως ποινικά αδικήματα, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία, όταν διαπράττονται εκ προθέσεως η καταστροφή (damaging), η διαγραφή (deletion), η χειροτέρευση (deterioration), η μεταβολή (alteration), ή η απόκρυψη (suppression) δεδομένων χωρίς δικαίωμα.

Σκοπός του άρθρου αυτού είναι να προστατεύσει τα δεδομένα (data) και τα προγράμματα των ηλεκτρονικών υπολογιστών ως «υλικές υποστάσεις» από οποιαδήποτε επέμβαση (παρεμβολή), που γίνεται με πρόθεση πρόκλησης ζημιάς σ'αυτά. Προστατευόμενο έννομο αγαθό είναι η ακεραιότητα και η κανονική λειτουργία ή χρήση των αποθηκευμένων δεδομένων ή των προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Ως εγγύτερο άρθρο στην Ελληνική έννομη τάξη μπορεί να θεωρηθεί αυτό της φθοράς ξένης ιδιοκτησία (άρθρο 381 Π.Κ.).

4. Επέμβαση σε σύστημα (System Interference)

Σύστημα ηλεκτρονικού υπολογιστή («Computer system) σημαίνει κάθε συσκευή ή ομάδα συσκευών που είναι εσωτερικώς συνδεδεμένες μεταξύ των ή με άλλες σχετικές συσκευές, μια ή περισσότερες από τις οποίες επεξεργάζονται αυτομάτως δεδομένα (data), σύμφωνα με κάποιο πρόγραμμα.

Δεδομένα υπολογιστή (computer data) είναι κάθε αναπαράσταση (representation) γεγονότων (facts), πληροφοριών ή εννοιών (concepts) σε μορφή κατάλληλη για επεξεργασία σε σύστημα υπολογιστή, συμπεριλαμβανομένου προγράμματος κατάλληλο να προκαλέσει σ'ένα σύστημα υπολογιστή την εκτέλεση μιας λειτουργίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 της Συμβάσεως κάθε μέλος θα πρέπει να θεσπίσει τέτοια νομοθετικά και άλλα μέτρα, που είναι απαραίτητα, για να καθιερώσει ως ποινικά αδικήματα, σύμφωνα με την Εθνική του Νομοθεσία, όταν διαπράττεται **εκ προθέσεως η σοβαρή παρεμπόδιση, χωρίς δικαίωμα, της λειτουργία ενός συστήματος υπολογιστή, που γίνεται με πρόσθεση (Inputting), μεταφορά (transmitting), καταστροφή (damaging), διαγραφή (deleting), χειροτέρευση (deterioration), μεταβολή (alteration), ή απόκρυψη (suppression) δεδομένων υπολογιστών.**

Το προστατευόμενο έννομο αγαθό στο άρθρο αυτό είναι το δικαίωμα του χρήστη να έχει μια «κανονική» λειτουργία του υπολογιστή του. Η διάταξη αυτή ποινικοποιεί, αυτό που στην γλώσσα των ηλεκτρονικών υπολογιστών είναι γνωστό ως **“computer sabotage” (δολιοφθορά ηλεκτρονικού υπολογιστή).**

5. Κακή χρήση συσκευών (misuse of devises)

Σύμφωνα με το άρθρο 6 της Συμβάσεως κάθε μέλος θα πρέπει να θεσπίσει τέτοια νομοθετικά και άλλα μέτρα, που είναι απαραίτητα προκειμένου να καθιερώσει ως ποινικά αδικήματα σύμφωνα με την Εθνική του Νομοθεσία, όταν διαπράττονται **εκ προθέσεως και χωρίς δικαίωμα η παραγωγή, πώληση, η προετοιμασία για χρήση εισαγωγή, διανομή ή με οποιαδήποτε άλλο τρόπο διάθεση μιας συσκευής συμπεριλαμβανομένου προγράμματος υπολογιστή που έχει σχεδιαστεί ή προσαρμοστεί πρωτίστως για τους σκοπούς διάπραξης οποιουδήποτε από τα αδικήματα που θεμελιώνονται στα άρθρα 2-5 της Συμβάσεως.**

Στην Ελληνική έννομη τάξη το άρθρο αυτό αντιστοιχεί με το 370 Α παρ. 7

Π.Κ. Σύμφωνα με αυτό, όποιος διαθέτει στο εμπόριο ή με άλλον τρόπο προσφέρει για εγκατάσταση τεχνικά μέσα ειδικά μόνο για την τέλεση των πράξεων παρ.1 και 2 αυτού του άρθρου ή δημόσια διαφημίζει ή προσφέρει τις υπηρεσίες του για την τέλεσή τους τιμωρείται με φυλάκιση και με χρηματική ποινή.

Εγκλήματα σχετιζόμενα με ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

A) Πλαστογραφία σχετιζόμενη με ηλεκτρονικούς υπολογιστές (Computer related Forgery)

Διαπράττει όποιος από πρόθεση και χωρίς δικαίωμα **προβαίνει στην εισαγωγή, μεταβολή, διαγραφή ή απόκρυψη δεδομένων ηλεκτρονικών υπολογιστών με σκοπό τα δεδομένα αυτά να θεωρούνται ή να χρησιμοποιούνται για νόμιμους σκοπούς σαν να ήταν αυθεντικά.**

Σκοπός του άρθρου αυτού είναι να εναρμονίσει την «παραδοσιακή» πλαστογραφία, με αυτή (την πλαστογραφία) που διαπράττεται με ηλεκτρονικά μέσα. **Το προστατευόμενο έννομο αγαθό είναι το ίδιο με αυτό του άρθρου 216 Π.Κ. (σε συνδ. με το άρθρο 13 περ.Γ, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 2 Ν 1805/88),** δηλαδή η ασφάλεια, αξιοπιστία, πίστη και εγκυρότητα των ηλεκτρονικών δεδομένων, των οποίων η χρήση έχει έννομες συνέπειες.

B) Απάτη σχετιζόμενη με ηλεκτρονικούς υπολογιστές (Computer related Fraud)

Διαπράττει όποιος από πρόθεση και χωρίς δικαίωμα προκαλεί απώλεια περιουσίας σε κάποιον άλλον με:

- 1) οποιαδήποτε εισαγωγή, τροποποίηση, διαγραφή ή απόκρυψη δεδομένων ηλεκτρονικού υπολογιστή
- 2) οποιαδήποτε δόλια επέμβαση στην λειτουργία ενός συστήματος ηλεκτρονικού υπολογιστή με σκοπό να επιφέρει οικονομικό όφελος στον εαυτό του ή σε άλλον.

Σκοπός του άρθρου αυτού είναι να εναρμονίσει την «παραδοσιακή» απάτη, με αυτή (την απάτη) που διαπράττεται με ηλεκτρονικά μέσα. Το προστατευόμενο έννομο αγαθό είναι το ίδιο με αυτό του άρθρου 386 Π.Κ. Αντιστοιχεί δε το άρθρο 386 Α Π.Κ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 5Ν. 1805/88.

Εγκλήματα σχετιζόμενα με το περιεχόμενο

A) Εγκλήματα σχετικά με την παιδική πορνογραφία

Διαπράττει όποιος από πρόθεση και χωρίς δικαίωμα και κατωτέρω συμπεριφορά:

- 1) Παράγει παιδική πορνογραφία δια μέσω συστήματος ηλεκτρονικού υπολογιστή
- 2) Προσφέρει ή διαθέτει παιδική πορνογραφία δια μέσω συστήματος ηλεκτρονικού υπολογιστή
- 3) Διανέμει ή μεταδίδει παιδική πορνογραφία δια μέσω συστήματος ηλεκτρονικού υπολογιστή
- 4) Προμηθεύει ή προμηθεύεται παιδική πορνογραφία δια μέσω συστήματος ηλεκτρονικού υπολογιστή για τον εαυτό του ή για άλλον
- 5) Κατέχει παιδική πορνογραφία σε σύστημα ηλεκτρονικού υπολογιστή ή σε άλλο μέσο αποθήκευσης δεδομένων ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Για το σκοπό αυτό η παιδική πορνογραφία περιλαμβάνει πορνογραφικό υλικό που οπτικά αναπαριστά:

- 1) Ανήλικο που εμπλέκεται σε σαφή σεξουαλική συμπεριφορά
- 2) Άτομο που παριστάνει τον ανήλικο και εμπλέκεται σε σαφή σεξουαλική συμπεριφορά
- 3) Ρεαλιστικές εικόνες που παριστάνουν ανήλικο να εμπλέκεται σε σεξουαλική σαφή συμπεριφορά

Πορνογραφία είναι γενικά η αναπαράσταση της ερωτικής

συμπεριφοράς. Αναπαράσταση σε βιβλία, πίνακες, κινηματογραφικές ταινίες κ.λ.π. Γενικά η εξέλιξη της τεχνολογίας (π.χ. φωτογραφική μηχανή, κινηματογράφος κ.λ.π.) συνέβαλε τα μέγιστα στον πολλαπλασιασμό και τη διάδοση του πορνογραφικού υλικού.

Οι εμπλεκόμενοι στο θέμα παράνομοι **εκμεταλλεύονται τη διαφορά νομοθεσίας από κράτος σε κράτος, καθότι αλλού η παιδική πορνογραφία θεωρείται αδίκημα με καθορισμένη αντικειμενική υπόσταση, ενώ αλλού εμπίπτει στο γενικό Νόμο περί ασέμνων,** Οι σχετικού (Διεθνείς) όροι που χρησιμοποιούνται στο διαδίκτυο για θέματα πορνογραφίας είναι: «cyber porn» (κυβερνοπορνό) και «cyber-sex» (κυβερνοσέξ). Γενικά η πώληση σεξ και ειδικότερα η πορνογραφία αποτελεί τη μεγαλύτερη βιομηχανία του κυβερνοχώρου. Ατυχώς η βιομηχανία αυτή έχει πέσει στα χέρια επιχειρηματιών, οι οποίοι έχουν δημιουργήσει χιλιάδες τοποθεσίες (sites) που πουλάνε σεξ οποιασδήποτε μορφής.

Η παιδική πορνογραφία είναι μια ειδικότερη μορφή της πορνογραφίας. Περιλαμβάνει υλικό με ανήλικους σε «σεξουαλικές-ερωτικές επαφές». Το υλικό αυτό διανέμεται διαμέσω του διαδικτύου, με διάφορους τρόπους. Το ερώτημα βέβαια που προκύπτει εδώ είναι: Πώς μπορεί στην πράξη να διαπιστωθεί ότι το εικονιζόμενο στην πορνογραφική σκηνή άτομο, είναι ανήλικο;

Πριν την ανάπτυξη και διάδοση του διαδικτύου η ικανοποίηση των σχετικών με την παιδική πορνογραφία ιδιαιτεροτήτων γινόταν με άλλα μέσα π.χ. κλειστές ομάδες (club) ατόμων, «σεξοτουρισμός» σε διάφορες χώρες κ.λ.π.

Γνωστές περιπτώσεις διακινήσεως παιδικού πορνογραφικού υλικού στο διαδίκτυο αποτελούν, η λεγόμενη επιχείρηση «Operation Stardust», κατά την οποία συνελήφθη και καταδικάστηκε ο Βρετανός καθολικός ιερέας Άντριαν Μακ-λι και η επιχείρηση «Eye of a Needle», κατά την οποία εξαρθρώθηκε διεθνές κύκλωμα παιδεραστίας μετά από συντονισμένη προσπάθεια είκοσι τριών αστυνομιών, συμπεριλαμβανομένης και της Χώρας μας, με τη συμμετοχή του Τομέα Εξέτασης Ψηφιακών Πειστηρίων του Εργαστηρίου Γραφολογίας της Δ.Ε.Ε.

Κατωτέρω παρουσιάζονται ενδεικτικά αποφάσεις συνεδριάσεων, οδηγίες και ποινικοί Νόμοι κρατών που αφορούν την παιδική πορνογραφία διεθνώς.

Ηνωμένα Έθνη

**General
Assembly**

Distr. General

A/RES/54/263
26 June 2000

Original: ENGLISH

Fifty-fourth session
Agenda item 116 (a)

Resolution recommended by the Economic and Social Council

[without reference to a Main Committee (A/54/L.84)]

54/263. Optional protocols to the Convention on the Rights of the Child on the

involvement of children in armed conflict and on the sale of children, child prostitution and child pornography

-

Have agreed as follows:

Article 1

States Parties shall prohibit the sale of children, child prostitution and child pornography as provided for by the present Protocol.

Article 2

For the purposes of the present Protocol:

- (a) Sale of children means any act or transaction whereby a child is transferred by any person or group of persons to another for remuneration or any other consideration;
- (b) Child prostitution means the use of a child in sexual activities for remuneration or any other form of consideration;
- (c) Child pornography means any representation, by whatever means, of a child engaged in real or simulated explicit sexual activities or any representation of the sexual parts of a child for primarily sexual purposes.

-

Ποινικός Νόμος Καναδά

-

Criminal Code

PART V SEXUAL OFFENCES, PUBLIC MORALS AND DISORDERLY CONDUCT

Offences Tending to Corrupt Morals

Definition of "child pornography" **163.1** (1) In this section, "child pornography" means

- (a) a photographic, film, video or other visual representation, whether or not it was made by electronic or mechanical means,
- (i) that shows a person who is or is depicted as being under the age of eighteen years and is engaged in or is depicted as engaged in explicit sexual activity, or

	(ii) the dominant characteristic of which is the depiction, for a sexual purpose, of a sexual organ or the anal region of a person under the age of eighteen years; or
	(b) any written material or visual representation that advocates or counsels sexual activity with a person under the age of eighteen years that would be an offence under this Act.
Making child pornography	(2) Every person who makes, prints, publishes or possesses for the purpose of publication any child pornography is guilty of
	(a) an indictable offence and liable to imprisonment for a term not exceeding ten years; or
	(b) an offence punishable on summary conviction.
Distribution or sale of child pornography	(3) Every person who imports, distributes, sells or possesses for the purpose of distribution or sale any child pornography is guilty of
	(a) an indictable offence and liable to imprisonment for a term not exceeding ten years; or
	(b) an offence punishable on summary conviction.
Possession of child pornography	(4) Every person who possesses any child pornography is guilty of
	(a) an indictable offence and liable to imprisonment for a term not exceeding five years; or
	(b) an offence punishable on summary conviction.
Defence	(5) It is not a defence to a charge under subsection (2) in respect of a visual representation that the accused believed that a person shown in the representation that is alleged to constitute child pornography was or was depicted as being eighteen years of age or more unless the accused took all reasonable steps to ascertain the age of that person and took all reasonable steps to ensure that, where the person was eighteen years of age or more, the representation did not depict that person as being under the age of eighteen years.
Defences	(6) Where the accused is charged with an offence under subsection (2), (3) or (4), the court shall find the accused not guilty if the representation or written material that is alleged to constitute child pornography has artistic merit or an educational, scientific or medical purpose.
Other provisions to apply	(7) Subsections 163(3) to (5) apply, with such modifications as the circumstances require, with respect to an offence under subsection (2), (3) or (4).

1993, c. 46, s. 2.

-

Ποινικός Νόμος Η.Π.Α.

-

TITLE 18--CRIMES AND CRIMINAL PROCEDURE

PART I--CRIMES

CHAPTER 110--SEXUAL EXPLOITATION AND OTHER ABUSE OF CHILDREN

Sec. 2256. Definitions for chapter

For the purposes of this chapter, the term--

(1) ``minor" means any person under the age of eighteen years;

(2) ``sexually explicit conduct" means actual or simulated--

(A) sexual intercourse, including genital-genital, oral-genital, anal-genital, or oral-anal, whether between persons of the same or opposite sex;

(B) bestiality;

(C) masturbation;

(D) sadistic or masochistic abuse; or

(E) lascivious exhibition of the genitals or pubic area of any person;

(3) ``producing" means producing, directing, manufacturing, issuing, publishing, or advertising;

(4) ``organization" means a person other than an individual;

(5) ``visual depiction" includes undeveloped film and videotape, and data stored on computer disk or by electronic means which is capable of conversion into a visual image;

(6) ``computer" has the meaning given that term in section 1030 of this title;

(7) ``custody or control" includes temporary supervision over or responsibility for a minor whether legally or illegally obtained;

(8) ``child pornography" means any visual depiction, including any photograph, film, video, picture, or computer or computer-generated image or picture, whether made or produced by electronic, mechanical, or other means, of sexually explicit conduct, where--

(A) the production of such visual depiction involves the use of a minor engaging in sexually explicit conduct;

(B) such visual depiction is, or appears to be, of a minor engaging in sexually explicit conduct;

(C) such visual depiction has been created, adapted, or modified to appear that an identifiable minor is engaging in sexually explicit conduct; or

(D) such visual depiction is advertised, promoted, presented, described, or distributed in such a manner that conveys the impression that the material is or contains a visual depiction of a minor engaging in sexually explicit conduct; and

(9) ``identifiable minor"--

(A) means a person--

(i)(I) who was a minor at the time the visual depiction was created, adapted, or modified; or

(II) whose image as a minor was used in creating, adapting, or modifying the visual depiction; and

(ii) who is recognizable as an actual person by the person's face, likeness, or other distinguishing characteristic, such as a unique birthmark or other

recognizable feature; and

(B) shall not be construed to require proof of the actual identity of the identifiable minor.

-

Ποινικός Νόμος Γερμανίας

-

Section 184 Dissemination of Pornographic Writings

(1) Whoever, in relation to pornographic writings (Section 11 subsection (3)):

1. offers, gives or makes them accessible to a person under eighteen years of age;
2. displays, posts, presents or otherwise makes them accessible at a place accessible to persons under eighteen years of age, or into which they can see;
3. offers or gives them to another in retail trade outside of the business premises, in kiosks or other sales areas which the customer usually does not enter, through a mail-order business or in commercial lending libraries or reading circles; 3a. offers or gives them to another by means of commercial rental or comparable commercial furnishing for use, except for shops which are not accessible to persons under eighteen years of age and into which they cannot see;
4. undertakes to import them by means of a mail-order business;
5. publicly offers, announces, or commends them at a place accessible to persons under eighteen years of age or into which they can see, or through dissemination of writings outside of business transactions through normal trade outlets;
6. allows another to obtain them without having been requested to do by him;
7. shows them at a public film showing for compensation requested completely or predominantly for this showing;
8. produces, obtains, supplies, stocks, or undertakes to import them in order to use them or copies made from them within the meaning of numbers 1 through 7 or to make such use possible by another; or
9. undertakes to export them in order to disseminate them or copies made from them abroad in violation of the applicable penal provisions there or to make them publicly accessible or to make such use possible,

shall be punished with imprisonment for not more than one year or a fine.

(2) Whoever disseminates a pornographic presentation by radio shall be similarly punished.

(3) Whoever, in relation to pornographic writings (Section 11 subsection (3)), which have as their object acts of violence, the sexual abuse of children or sexual acts of human beings with animals:

1. disseminates them;
2. publicly displays, posts, presents or otherwise makes them accessible; or
3. produces, obtains, supplies, stocks, offers, announces, commends, or undertakes to import or export them, in order to use them or copies made from them within the meaning of numbers 1 or 2 or makes such use possible by another,

shall be punished, if the pornographic writings have as their object the sexual abuse of children, with imprisonment from three months to five years, and otherwise with imprisonment for not more than three years or a fine.

(4) If the pornographic writings (Section 11 subsection (3)) in cases under subsection (3) have as their object the sexual abuse of children and reproduce an actual or true-to-life event, then the punishment shall be imprisonment from six months to ten years if the perpetrator acted professionally or as a member of a gang which has combined for the continued commission of such acts.

(5) Whoever undertakes to gain possession of pornographic writings (Section 11 subsection (3)) for himself or a third person, which have as their object the sexual abuse of children, shall, if the writings reproduce an actual or true-to-life event, be punished with imprisonment for not more than one year or a fine. Whoever possesses the writings indicated in sentence 1 shall be similarly punished.

(6) Subsection (1), number 1 shall not be applicable if the person responsible for the care of the person acts. Subsection (1), number 3a, shall not apply if the act takes place in business transactions with commercial borrowers. Subsection (5) shall not apply to acts, which serve exclusively to fulfill legal, official or professional duties. (7) In cases under subsection (4), Section 73d shall be applicable. Objects, to which a crime under subsection (5) relates, shall be confiscated. Section 74a shall be applicable.

Ποινικός Νόμος Ιταλίας

-

Article 3 (Child Pornography)

1 .The following provision is inserted after Article 600-bis of the Penal Code introduced by Article 2, par.I of this law:

"Article 600-ter (Child Pornography).

Whoever exploits a child under the age of 18 for the purposes of making pornographic shows or for producing pornographic material will be liable to a penalty of from 6 to 12 years imprisonment and to a fine of 50 million to 500 million lire. The same penalty applies to those who trade commercially in pornographic material such as that described in para.1 .

Notwithstanding the provisions of paras. 1 & 2, whoever distributes, makes available, or publicises, by whatever means, including by electronic transfer, pornographic material of the kind provided for in par.I hereof, that is, distributes or makes available information for the

purposes of the seduction or the sexual exploitation of persons under the age of 18, is liable to imprisonment for from 1 to 5 years and a fine of 5 million to 100 million lire. Notwithstanding the provisions in paras. 1,2 or 3 above, whoever knowingly gives to another party, whether or not for valuable consideration, pornographic material produced by the sexual corruption of person under the age of 18 is liable to imprisonment for up to 3 years or a fine of from 3 million to 10 million lire."

Article 4

(Possession of Pornographic Material)

1 .The following provision is inserted after article 600-ter of the Penal Code, introduced by Article 3 of this law:

"Art.600-quarter (Possession of Pornographic Material). Notwithstanding the provision above of Article 600-ter, whoever knowingly obtains or possesses pornographic material produced as a result of the sexual exploitation of persons under the age of 18 is liable to imprisonment for a term of up to 3 years or to a minimum fine of 3 million lire."

Article 5

(Tourism which promotes child sexual exploitation)

1 .The following provision is inserted after Article 600-quarter of the Penal Code, introduced by Article 4 of this law:

"Art.600-quinquies (Tourism which promotes child sexual exploitation). Anyone who organises or promotes foreign travel which promotes child prostitution or encourages such activity is liable to imprisonment for a term of 6 to 12 years and to a fine of 30 million to 300 million lire.

-

Σχετικά εγκλήματα με τα πνευματικά δικαιώματα

Το κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να ποινικοποιήσει την συμπεριφορά εκείνη που θεωρείται ως αξιόποινη σύμφωνα με τις διεθνείς συνθήκες:

- 1) Πράξη των Παρισίων 24-7-1971,
- 2) Σύμβαση της Βέρνης για την προστασία των καλλιτεχνικών δημιουργημάτων,
- 3) Συμφωνία Εμπορίου σχετική με τα δικαιώματα της πνευματικής ιδιοκτησίας,
- 4) Συνθήκη WIPO για τα πνευματικά δικαιώματα,
- 5) Διεθνή σύμβαση για την προστασία των παραγωγών, εκτελεστών Φωνογραφικών Ραδιοφωνικών Οργανισμών που καταρτίστηκε στη Ρώμη.

Συμπεράσματα

Η τεχνολογία, οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ο κυβερνοχώρος έχουν εισέλθει για τα καλά στη ζωή μας. Ακόμα και στην επαγγελματική ζωή του νομικού, η γραπτή-έντυπη δομή του Δικαίου τείνει να αντικατασταθεί από την «ηλεκτρονική εποχή του Δικαίου». Όποιος αρνείται ν' ασχοληθεί με τη σύγχρονη τεχνολογία ομοιάζει με αυτόν που, όταν ανακαλύφθηκε το αυτοκίνητο αρνιόταν να ανέβει σ' αυτό και προτιμούσε να πηγαίνει με το γαϊδουράκι ή στην καλύτερη περίπτωση με το άλογο.

Η προσέγγιση των νομικών θεμάτων που αφορούν τον κυβερνοχώρο ενέχει τη δυσκολία ότι, προϋποθέτει όχι μόνο νομικές, αλλά μέχρι ένα βαθμό τουλάχιστον και τεχνικές γνώσεις σε θέματα ηλεκτρονικών υπολογιστών (computer) και διαδικτύου (Internet). Είναι πολύ δύσκολο να αντιληφθεί κάποιος τα συμβαίνοντα στο πεδίο του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο, χωρίς την κατοχή αυτών των τεχνικών γνώσεων. Οι τεχνικές όμως γνώσεις δεν επαρκούν για την κατανόηση της νομικής διάστασης του θέματος. Αυτό σε πρακτικό επίπεδο σημαίνει ότι, για την κατανόηση των νομικών θεμάτων του διαδικτύου, ο νομικός πρέπει να διαθέτει τεχνικές γνώσεις, ο δε τεχνικός πρέπει να κατέχει τουλάχιστον βασικές νομικές γνώσεις.

Το ήδη υπάρχον «νομικό οπλοστάσιο» δεν επαρκεί για την αντιμετώπιση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο. Γι' αυτό απαραίτητη καθίσταται η θέσπιση νέων αντικειμενικών υποστάσεων εγκλημάτων, που να θέτουν όρια στη συμπεριφορά όσων χρησιμοποιούν το διαδίκτυο. Κατά τη θέσπιση των διατάξεων αυτών πρέπει να ληφθεί υπόψη η ελεύθερη διακίνηση των ιδεών και οι λοιπές Συνταγματικές Αρχές, που ισχύουν στον κοινό «Δικαϊκό χώρο».

Οι Εισαγγελικές, Δικαστικές, Αστυνομικές κ.λ.π. Αρχές δεν έχουν μέχρι στιγμής τις απαιτούμενες γνώσεις, για την αντιμετώπιση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο. Και αυτό είναι πολύ λογικό, αφού ουδεμία εκπαίδευση έχουν υποστεί μέχρι τώρα. **Είναι βέβαιο δε ότι, εάν η Πολιτεία δε φροντίσει για την εκπαίδευσή τους στα αντίστοιχα θέματα, θα υπάρξει (στο πολύ σύντομο μέλλον) αδυναμία απονομής ορθής δικαιοσύνης σε θέματα εγκληματικότητας του κυβερνοχώρου και ηλεκτρονικής εγκληματικότητας γενικότερα.** Απαραίτητη επομένως καθίσταται η άμεση εκπαίδευση, όσων Αρχών (Εισαγγελικών, Δικαστικών, Αστυνομικών) ασχολούνται με θέματα διαδικτύου και ηλεκτρονικής εγκληματικότητας γενικότερα.

Πηγές

- 1) Συνέδριο «Ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και δικτυοπειρατεία “Hacking”» - 30 & 31-10-2001, συνδιοργάνωση από το Γενικό Επιτελείο Στρατού & Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- 2) Ποινικά Χρονικά σελ. 675-686 «Διαδίκτυο και Ποινικό Δίκαιο-Έγκλημα στον Κυβερνοχώρο»-Ιωάννου Αγγελή, Εισαγγελέα Πρωτοδικών.
- 3) Σύμβαση για την καταπολέμηση του εγκλήματος στον Κυβερνοχώρο του Συμβουλίου της Ευρώπης – 23-11-2001.
- 4) Εγχειρίδιο της Ευροpol που αφορά τη Νομοθεσία για την παιδική πορνογραφία στα κράτη μέλη – Νοέμβριος 2000.
- 5) Συμπεράσματα συνεδριάσεων εμπειρογνομόνων σε θέματα Πληροφορικής Τεχνολογίας στα πλαίσια της Ευροpol.
- 6) «Hacking Exposed, Network Security Secrets & Solutions» – Ioel Scambray, Stuart McClure, George Klurtz – Αμερικάνικη έκδοση 2001.
- 7) «Digital Evidence and Computer Crime» – Eoghan Casey – Αμερικανική Έκδοση 2000.
- 8) «Secrets of a Super Hacker – The Nightmare» - Αμερικανική Έκδοση 1994.

ΑΝΕΜΟΔΕΙΚΤΗΣ

(ΝΟΕ – ΔΕΚ 2003)

Του Υποστρατήγου ε.α. Δ. ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ

1. ΕΛΛΑΣ

- α. Στο 10% του εργατικού δυναμικού της χώρας ανέρχονται οι οικονομικοί μετανάστες, όπως προέκυψε από μελέτη για λογαριασμό του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών. Κύρια χώρα προελεύσεως των μεταναστών είναι η Αλβανία και έπονται οι λοιπές Βαλκανικές χώρες

Το ποσοστό καθιστά τους ανωτέρω σημαντική δύναμη στην ελληνική αγορά εργασίας και όχι μόνον. Οι συνέπειες θα είναι μακροπρόθεσμες και η εργατική νομοθεσία περί άλλων...τυρβάζει!

- β. Κορυφώνεται η κρίση στις σχέσεις Φαναρίου-Ελληνικής Εκκλησίας με σοβαρές συνέπειες στην ενότητα του χώρου. Το Φανάρι απείλησε με κυρώσεις τους Μητροπολίτες των «Νέων Χωρών» οι οποίοι δεν θα υπακούσουν στην θέλησή του. Κατά τις εκτιμήσεις διπλωματικών κύκλων, το θέμα δεν είναι να ξεπερασθεί η κρίση αλλά πώς να διασφαλισθεί ότι δεν θα υπάρξουν ανάλογες τριβές στο μέλλον.

Με το «θερμόμετρο» να ανέρχεται επικίνδυνα στις σχέσεις Φαναρίου-Αρχιεπισκοπής Αθηνών, η ρήξις των «αδελφών» εκκλησιών τείνει να μετατραπεί – εκτός θαύματος – σε εμφύλιο θρησκευτικό πόλεμο. Η παρούσα διένεξις στο εκκλησιαστικό συνδυαζόμενη με την αναγνώριση ως «Τουρκικής» της μουσουλμανικής μειονότητας Θράκης και ετέρων συναφών θεμάτων, δημιουργεί πάμπολλα ερωτηματικά δια διεθνές πολιτικό παίγνιο στον ευαίσθητο χώρο Μακεδονίας – Θράκης.

- γ. Έντονες αντιδράσεις προκαλεί στους ανωτάτους αξιωματικούς η απόφασις του Συμβουλίου Αμύνης (ΣΑΜ) για την μείωση της οροφής του προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων, σε συνδυασμό με την κατάργηση – κυρίως στα βόρεια σύνορα της χώρας – μεγάλων σχηματισμών.

Παρά το γεγονός του δημογραφικού προβλήματος της χώρας, ο αστάθμητος παράγων της διαρροής στρατευσίμων με αναβολές και μετατάξεις, δημιουργεί τεράστια προβλήματα. Το πρόβλημα όμως το οποίο δημιουργείται με την κατάργηση μονάδων στην Βόρειο Ελλάδα, προκαλεί σοβαρό προβληματισμό τόσο για την ασφάλεια των «αδειανών» περιοχών όσο και ερωτηματικά εάν εξυπηρετούνται - με την παρούσα δομή – επιχειρησιακοί σκοποί και πως, καθώς και αλλότριοι στόχοι.

- δ. Την Αθήνα επεσκέφθη ο Τούρκος ΥΠΕΞ για συζητήσεις με τον Έλληνα ομόλογό του. Στην Τράπεζα των μυστικών ελληνοτουρκικών διαπραγματεύσεων, η Τουρκία έχει «ρίξει» - σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες – πρόταση για ελληνικά χωρικά ύδατα οκτώ (8) ναυτικών μιλίων.

Η επίσκεψις του Τούρκου αξιωματούχου και η ξενάγησίς του στα Ολυμπιακά έργα... εορτάσθη με μπαράζ παραβιάσεων του FIR Αθηνών από τουρκικά αεροσκάφη. Η διατύπωση της σχετικής προτάσεως «κάτω από το τραπέζι» απαιτεί σκεπτικισμό στην αντιμετώπισή της. Παράλληλα η ακολουθούμενη τελευταίως πολιτική προσεγγίσεως με την Τουρκία, μέχρι στιγμής έχει επιδείξει πενιχρά αποτελέσματα, παρά τις όποιες τάσεις... «ραγιαδισμού» από τους ιθύνοντες. Υπενθυμίζεται ότι ο.... διάλογος για ζητήματα του Αιγαίου έχει φθάσει στον...15° γύρο. Μέχρι τον.....115° γύρο υπάρχει καιρός ή θα έχει... ξεχασθεί!

- ε. Αντί του Αμερικανού ΥΠΕΞ, ο Έλληνας ομόλογός του εδέχθη τον ειδικό απεσταλμένο στο Στέιτ Ντιπάρτμεντ για το Κυπριακό και στην συνέχεια τον Γ.Γ. του ΝΑΤΟ ο οποίος πραγματοποιεί αποχαιρετιστήριο γύρο.

Οι δημιουργηθείσες «σκιές» με το «αλαλούμ» της επισκέψεως η οποία δεν έγινε, θα παραμείνουν για αρκετό καιρό και άφησε εκτεθειμένους ορισμένους άκρως αισιόδοξους καιαπρόβλεπτους.

στ. Την αποστολή ελικοπτέρων από την Ελλάδα στο Αφγανιστάν ζήτησε ο απερχόμενος Γ.Γ. του ΝΑΤΟ από τους αρμοδίους Υπουργούς, γεγονός το οποίο απερρίφθη από τον ΥΕΘΑ λόγω ασφαλείας της Ολυμπιάδος του 2004.

ζ. Νέος τραγέλαφος εδημιουργήθη με το θέμα του Σημαιοφόρου σε Λύκειο προαστίου της Θεσσαλονίκης με Αλβανό μαθητή και με μερικούς να ισχυρίζονται ότι «αυτό λέει ο νόμος».

Στην εφαρμογή του σχετικού νόμου του 1936, στα ελληνικά σχολεία μαθήτευαν μόνο Έλληνες. Εξάλλου μερικοί λησμόνησαν ότι κάποιος έλεγε ότι «η Ελλάδα ανήκει στους Έλληνες»!!!

η. Σε τραγική κατάσταση ευρίσκονται πλέον τα οικονομικά του κράτους, όπως αποκαλύπτεται από τα στοιχεία του Υπ. Οικονομικών κατά την εκτέλεση του Π/Υ το Α΄ 9μηνο του 2003, λαμβανομένου υπόψη ότι τα έσοδα αυξήθηκαν κατά 1,9% έναντι προβλέψεως 4,9%. Στα 178,9 δις Ευρώ ξετινάχθη το δημόσιο χρέος από τα 166,1 δις. Ευρώ που ήταν το τέλος του 2002.

θ. Διαξιφισμοί και επικρίσεις στο ΥΕΘΑ για την αγορά των αρμάτων LEOPARD και την σημαντική καθυστέρηση στην υλοποίηση των αντισταθμιστικών ωφελημάτων των ρωσικών αντιαεροπορικών συστημάτων TOR-M1 ύψους 73 εκατ. δολαρίων.

Οι «αρματο-αερομαχίες» θα συνεχίζονται για αρκετό καιρό, λαμβανομένου υπόψιν της ευαισθησίας στον προνομιακό χώρο των προμηθειών των Ε.Δ.

ι. Στο αστρονομικό ποσό των 15,4 δις Ευρώ (5,3 τρις. δρχ) έφθασαν οι αμυντικές δαπάνες την τελευταία τετραετία. Κατά το 2003 (έως τον Σεπτέμβριο) διετέθησαν για οπλικά συστήματα 5,3 δις. Ευρώ, ποσό το οποίο θα φθάσει στα 7 δις. Ευρώ εάν συνυπολογισθεί και το ευρισκόμενο σε εξέλιξη κόστος δέκα εξοπλιστικών προγραμμάτων.

Λαμβανομένου υπόψιν ότι το 54% των προγραμμάτων έγινε μεαπ'ευθείας ανάθεση, η διαφάνεια στις προμήθειες στρατιωτικού υλικού – και όχι μόνον – αποτελεί μείζον θέμα. «Φαγοπότι και φωνή την αφήκαν αδειανή» (την Ελλάδα).

- ια. Θέματα εξοπλισμών ελληνογαλλικού ενδιαφέροντος ετέθησαν κατά τη συνάντηση του Έλληνα ΥΕΘΑ με την Γαλλίδα ομολόγο του λαμβανομένου υπόψιν ότι ευρίσκονται σε εξέλιξη αρκετά προγράμματα Γαλλικού ενδιαφέροντος.
- ιβ. Επίσκεψη στο Πεκίνο πραγματοποίησε ο Έλληνας Α/ΓΕΕΘΑ όπου επισκέφθη σχηματισμούς των Κλάδων των Ε.Δ. της Κίνας και στρατιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και συζήτησε με τον Κινέζο ομολόγο του θέματα διμερούς στρατιωτικής συνεργασίας, οργανώσεως, εκπαιδεύσεως και διακλαδικών επιχειρήσεων. Παράλληλα το ΚΥΣΕΑ απεφάσισε την παραμονή του νυν Α/ΓΕΕΘΑ για τρίτο έτος.
- ιγ. «Αντάρτικο και προβοκάτσιες» από εξτρεμιστικά στοιχεία στην Ελλάδα λίγο προ των Ολυμπιακών Αγώνων «βλέπει» το γερμανικό περιοδικό «Σπίγκελ». Επιπρόσθετα παρουσιάζει στοιχεία της ερεύννης του για παράνομες αλβανικές ομάδες στην Ελλάδα και την υποστήριξη των εξτρεμιστικών από ισχυρούς κύκλους του αμερικανικού πολιτικού κατεστημένου.

Τα σενάρια για αλβανικό κλεφτοπόλεμο προ των Ολυμπιακών Αγώνων, έχουν δει το φως της δημοσιότητας στο παρελθόν. Η, με την τακτική αυτή, περίεργη αναπαραγωγή ισχυρισμών περί «υπάρξεως αλβανικής μειονότητας» στην Ελλάδα, ας προβληματίσει τόσο την πολιτική όσο και την ένστολη ηγεσία. Η μελέτη και υλοποίηση Εθνικών Κανόνων Εμπλοκής σε παρεμφερείς περιπτώσεις δεν θα έβλαπτε.

- ιδ. Την δεινή οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών στην ελληνική περιφέρεια επιβεβαιώνουν τα στατιστικά στοιχεία για την εξέλιξη της ανεργίας το 2002, τα οποία έδωσε στη δημοσιότητα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

- ιε. Σε καθεστώς διαρκούς επαγρύπνησης έχουν τεθεί οι ελληνικές αρχές ασφαλείας μετά το λουτρό αίματος το οποίο προκάλεσε η Αλ Κάϊντα στην Κωνσταντινούπολη. Σύμφωνα με έκθεση του ΟΗΕ, ως πιθανότεροι στόχοι θεωρούνται τα λιμάνια. Παράλληλα ο ΥΕΘΑ διέψευσε τα περί συμμετοχής Νατοϊκών δυνάμεων στην ασφάλεια της Ολυμπιάδος των Αθηνών.

Το κτύπημα στην Τουρκία φέρνει την Ελλάδα πλησιέστερα προς την απειλή. Η «βολική θεωρία» η οποία εμμέσως αναγνωρίζει στην τρομοκρατία ιδεολογικό άλλοθι, διαψεύδεται στην πράξη, λαμβανομένων υπόψιν τόσο των προσεχών Ολυμπιακών Αγώνων όσο και της εντάσεως και αστάθειας η οποία επικρατεί στην ευρύτερη περιοχή που ευνοούν παρόμοια φαινόμενα.

- ιστ. Άκρως απογοητευτικά υπήρξαν τα συμπεράσματα ερέυνης τα οποία παρουσιάστηκαν σε διεθνές επιστημονικό συνέδριο με θέμα την «διαφθορά και σκάνδαλα στη δημόσια διοίκηση», όπου από την 25^η θέση την οποία κατείχε το 1997, έφθασε στην 44^η το 2002!!

Ο πρωταθλητισμός....στην πορεία...ελευθέρας πτώσεως στη διαφθορά, καταδεικνύει τον βαθμό....αδιαφάνειας ο οποίος επικρατεί στην χώρα όπου «εφαγώθη» πακτωλός δισεκατομμυρίων τα οποία εισέρευσαν από τα Κοινοτικά ταμεία, από τα «πιράνχας» των προμηθευτών, των μεσαζόντων, των εργολάβων και όχι μόνον.

- ιζ. Σκληρή γλώσσα χρησιμοποίησε ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος, κατά της εντάξεως της Τουρκίας στην Ε.Ε., με αποτέλεσμα να προκληθεί αντιπαράθεση με τον ΥΠΕΞ ο οποίος αντιπαρέβαλε το όραμα του Ρήγα Φεραίου για Ενωμένα Βαλκάνια.

Δεν είπε τυχαία ο ιστορικός Πολύβιος «Όλβιος όστις ισρορίης έσχεν μάθησιν», καθόσον στο όραμα του Ρήγα δεν περιλαμβάνοντο οι Τούρκοι.

- ιη. Πρόταση για συμμετοχή της Ελλάδος στο Ευρωπαϊκό «Κονσόρτσιουμ» αναπτύξεως και κατασκευής νέου μη επανδρωμένου μαχητικού για το 2050 απηύθυνε η Γαλλική Κυβέρνηση. Ο συνολικός Π/Υ αναπτύξεως του προγράμματος φθάνει τα 300 εκατ. Ευρώ, ενώ η ελληνική συμμετοχή υπολογίζεται σε 20 εκατ. Ευρώ κατανεμόμενα σε μια πενταετία.

Οι τάσεις των αεροπορικών βιομηχανιών συγκλίνουν σε νέο μαχητικό μη επανδρωμένο, κατά πολύ φθηνότερο και άνευ του ρίσκου της απώλειας της ανθρώπινης ζωής.

- ιθ. Ολοκληρώθηκαν οι διαπραγματεύσεις μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας – πρόγραμμα INTEREG III/A 2003-2006 – όπου απεφασίσθη η σύσταση κοινού ταμείου με πόρους από τις δύο χώρες και ευρωπαϊκούς, προς χρηματοδότηση και ανάπτυξη των ομόρων μεθοριακών περιοχών.

Ο Θεός να βάλει το χέρι του !!!

- κ. Σε συνέντευξή του σε τουρκική εφημερίδα ο Έλληνα ΥΕΘΑ δεν απέκλεισε ακόμη και θερμό επεισόδιο στο Αιγαίο. Τόνισε ότι «όσο δεν επιλύεται το Κυπριακό και όσο συνεχίζονται οι αξιώσεις στο Αιγαίο, η Ελλάς αισθάνεται ότι ευρίσκεται υπό απειλή».
- κα. Απόφαση – έκπληξη με περισσότερες αθώσεις από όσες ανεμένοντο χαρακτηρίστηκε η τελική κρίση του τριμελούς εφετείου για την 17N. Ανοικτό παραμένει το ενδεχόμενο υποβολής αιτήματος κάποιων από τους καταδικασθέντες για συμμετοχή στην 17N από τις ΗΠΑ.

2. ΤΟΥΡΚΙΑ

- α. Η πρόθεση της Αγκύρας για να συμβάλει με στρατιωτικές δυνάμεις στην εδραίωση της ασφαλείας στο μεταπολεμικό Ιράκ, ικανοποίησε την αμερικανική πλευρά, η οποία τελευταίως, μετά τις δηλώσεις του Υπουργού Αμύνης, την απροθυμία πολλών κύκλων στην Ουάσιγκτον και τις θέσεις του

Αμερικανού Υπάτου Αρμοστού στο Ιράκ, απομακρύνουν από τον ορίζοντα την αποστολή Τούρκων στρατιωτών στο Ιράκ.

Οι μεταβαλλόμενες καταστάσεις και εξελίξεις στο Ιράκ, ενδέχεται να αναγκάσουν τους αμερικανούς να αλλάξουν άποψη σχετικά με την αποστολή τουρκικών στρατευμάτων, πλην όμως τα διαπραγματευτικά περιθώρια πιθανώς να «στενέψουν».

- β. Εντείνεται η τουρκική προκλητικότητα στο Αιγαίο με τα τουρκικά μαχητικά να έχουν μεταβάλει το Αρχιπέλαγος σε «σουρωτήρι», παρενοχλώντας ακόμη και πολιτικά αεροσκάφη. Σύμφωνα με στρατιωτικές πηγές, τον Σεπτέμβριο, 493 F-16 πραγματοποίησαν 238 παραβάσεις και 531 παραβιάσεις και εσημειώθησαν 72 εμπλοκές.

Τα επιχειρούμενα φιλοτουρκικά ανοίγματα προς εξομάλυνση των σχέσεων των δύο χωρών καθώς και η συμβολή στην ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας, ουδόλως μεταβάλλουν την προκλητικότητα των Τούρκων Στρατηγών. Η συνέντευξη του Τούρκου Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου σε ελληνική εφημερίδα είναι χαρακτηριστική.

- γ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προειδοποίησε την Τουρκία πως ο καθορισμός της ημερομηνίας για την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων διέρχεται από την επίλυση του Κυπριακού. Με εκτενές αφιέρωμα οι ΦΑΪΝΑΝΣΙΑΛ ΤΑΙΜΣ υπογραμμίζουν την σημασία του Κυπριακού για την ένταξη της χώρας στην Ε.Ε.

Παρά το κείμενο καταπέλτης για την Τουρκία, ο Τούρκος Πρωθυπουργός επισκέφθη τα κατεχόμενα. Κατά τα άλλα «στου κουφού την πόρτα όσο θέλεις βρόντα».

- δ. Εκστρατεία ενημέρωσης της ΕΕ για το Κυπριακό ξεκίνησε η Τουρκική Κυβέρνηση, μετά τις εμπρηστικές δηλώσεις του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου. Η ανάλυση της γεωπολιτικής σημασίας της Κύπρου από τον Τούρκο Στρατηγό, δημιούργησε έντονο προβληματισμό στην Λευκωσία.

Η ενδεχόμενη εφαρμογή του Κοινοτικού κατεστημένου στα 2/3 της νήσου μετά τον Μάιο του 2004 – εφόσον δεν υπάρξει λύση – ίσως επιβάλλει την ευρωδιχοτόμηση ή «βελούδινη διχοτόμηση».

- ε. Τη διεθνή κατακραυγή και καταδίκη προκάλεσαν οι βομβιστικές τρομοκρατικές επιθέσεις στην Κωνσταντινούπολη, προκαλώντας τον θάνατο σε δεκάδες άτομα. Η Αλ Κάϊντα ανέλαβε την ευθύνη για τις επιθέσεις.

Ο τρόμος χωρίς σύνορα στο προσκήνιο εκ νέου. Με την επιστροφή του τρόμου, έχει τεθεί σχέδιο αποσταθεροποίησης στην γειτονική χώρα. Το ότι το κτύπημα στην Τουρκία φέρνει την Ελλάδα πλησιέστερα στην απειλή, είναι γεγονός και να πάσουν μερικοί να αυτοϊκανοποιούνται με στρουθοκαμηλισμό.

- στ. Ως εξαιρετικά...αναβαθμισμένος παρουσιάζεται από έγκυρους διεθνείς οργανισμούς ο ρόλος της Τουρκίας στη «διεθνή» των ναρκωτικών, τόσο στην παραγωγή όσο και στην παγκόσμια διακίνηση των θανάσιμων ουσιών. Επί έτη τα περάσματα του Έβρου αποτελούσαν τους αγαπημένους διαδρόμους των «λευκών συμμοριών» με μαζικές εισαγωγές λευκού θανάτου στην Ελλάδα.

Ο σηψαιμικός έλεγχος με την επιδημικά εξαπλώνουσα διαφθορά στηρίζει την επενδυτική ανάπτυξη σε μεγάλο βαθμό, με την Κωνσταντινούπολη να χαρακτηρίζεται από υπηρεσίες Ευρωπαίων και Αμερικανών η βασικότερη αποθήκη ηρωΐνης με προορισμό την δύση.

- ζ. Σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Τουρκίας οι εξαγωγές αυτοκινήτων προς την Ελλάδα έχουν αυξηθεί και καλύπτουν το 20%. Για το 2004 οι Τούρκοι έχουν χαρακτηρίσει την Ελλάδα ως «αγορά στόχου».

Και από την Ελλάδα, με την «σημαία του συνδικαλισμού» έχουν φύγει βιομηχανίες και έχουν μεταβεί στην γείτονα ! Ας προσέχαμε !

- η. Καθοριστική για τις εξελίξεις στο Κυπριακό, θεωρείται, η μετά τις παράνομες τουρκοκυπριακές «εκλογές», επίσκεψη του Τούρκου Πρωθυπουργού στις ΗΠΑ.

Η αμφίσημη στάση της τουρκικής κυβέρνησεως δεν διευκρινίζει τι προτίθεται να πράξει σχετικά με το σχέδιο Ανάν.

3. ΚΥΠΡΟΣ

- α. Σε πρωτοφανές βαρύ κλίμα για τον κατοχικό ηγέτη Ντεκτάς οι Τουρκοκύπριοι ετοιμάζονται για το ραντεβού με το μέλλον. Στις 14 Δεκεμβρίου 2003 θα προσέλθουν στις κάλπες για τις κρισιμότερες «βουλευτικές εκλογές» στην ιστορία του ψευδοκράτους.

Η αδιάλλακτη μέχρι τώρα στάση του Ντεκτάς έναντι του ειρηνευτικού σχεδίου Ανάν, σε συνδυασμό και με την ένταξη της ελευθέρως Κύπρου την 1^η Μαΐου 2004 στην ΕΕ, βαρύνουν το εναντίον κλίμα του παρά τις πρωθυπουργικές και άλλες επισκέψεις στα κατεχόμενα. Η τακτική των ψηφοφόρων – επισκεπτών καθιστά το εκλογικό τοπίο ομιχλώδες.

- β. Ανοικτός είναι πλέον ο πόλεμος ανάμεσα στο καθεστώς Ντεκτάς και στις ΗΠΑ. Μετά την πρόσφατη επίθεση εναντίον του Αμερικανού Πρέσβευς, ο προαναφερθείς κήρυξε ανεπιθύμητο και τον ειδικό συντονιστή του Στέϊτ Ντιπάρτμεντ. Παράλληλα, με εντολές των στρατηγών, η Τουρκία απέστειλε στην κατεχόμενη Κύπρο το Ωκεανογραφικό σκάφος «Πίρι Ρεϊς».

«Χόρτασε η ψείρα και βγήκε στον γιακά».

- γ. Πρωτοβουλία για την επίλυση του Κυπριακού προβλήματος με βάση το σχέδιο Ανάν, πρόκειται να αναλάβουν οι ΗΠΑ τον Δεκέμβριο, αμέσως μετά τις παράνομες «βουλευτικές εκλογές» στα κατεχόμενα, ανεξαρτήτων αποτελεσμάτων τους.

Την περιθωριοποίηση του Ντεκτάς φαίνεται ότι επιδιώκει ο αμερικανικός παράγοντας, προκειμένου να παρέμβει με πλέον δυναμικό τρόπο, μετά την «βεντέτα» Ντεκτάς – Ουάσιγκτον. Ίδωμεν.

- δ. Σε επίθεση – λόγω Λοϊζίδου – κατά του Συμβουλίου της Ευρώπης, προέβη ο Ντεκτάς, ενώ σε έντονο ύφος η «αντιπολίτευσή του» υπέδειξε στην Τουρκία να συμμορφωθεί προκειμένου να μην βρεθεί εκτός Ευρωπαϊκής τροχιάς.

Το αντιευρωπαϊκό μένος του Ντεκτάς δεν αποκλείεται να δημιουργήσει «εμφύλιο» στα κατεχόμενα.

- ε. Εναρμονισμένος με τον κατοχικό ηγέτη Ντεκτάς ενεφανίσθη ο Τούρκος Πρωθυπουργός κατά την επίσκεψή του στα κατεχόμενα για την «επέτειο» ανακηρύξεως του ψευδοκράτους.

Η μη αναφορά – από τον Τούρκο Πρωθυπουργό – στο σχέδιο Ανάν (υποστηριζόμενο από την τουρκοκυπριακή αντιπολίτευση αλλά και από τον ίδιο βάσει παλαιότερων δηλώσεών του), καθώς και η αποσιώπηση των «ψηφοφόρων – τουριστών», συνηγορεί στο γεγονός ότι ευρίσκετο υπό την «πίεση αοράτου πιστολίου στον κρόταφο», τουτέστιν του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας.

- στ. Οξύτατη επίθεση εναντίον του Ντεκτάς εξαπέλυσε ο αρμόδιος για τη διεύρυνση της ΕΕ Γερμανός Επίτροπος Φερχόϊγκεν, ο οποίος κάλεσε την Τουρκία να αντιληφθεί ότι αποτελεί πρόβλημα και γι' αυτή. Υπενθύμισε ότι η ΕΕ, τα μέλη της και ο ΟΗΕ δεν αναγνωρίζουν την Τουρκοκυπριακή Κοινότητα ως κράτος.

4. ΒΑΛΚΑΝΙΑ

- α. Κατά τις διεξαχθείσες δημοτικές εκλογές στην Αλβανία, η «Ομόνοια» σε συνεργασία με το Κόμμα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΚΕΑΔ), εθριάμβευσαν στις ελληνικές περιοχές, όπου τα βίαια επεισόδια, οι παρατυπίες στους εκλογικούς καταλόγους και οι προσπάθειες αλλοιώσεως του εκλογικού αποτελέσματος δεν έλειψαν. Οι Βορειοηπειρώτες δήλωσαν ότι παρά την προκλητική απάθεια των διεθνών παρατηρητών (και των Αθηνών), αλλοιώθηκαν τα αποτελέσματα στην Χειμάρρα όπου διεξήχθησαν επαναληπτικές εκλογές με νίκη του ελληνισμού της περιοχής.

Το αλβανικό μοντέλο κάποιιοι το επεκαλούντο για το μεγαλείο του ως πρότυπο με συνήγορο την...εκκωφαντική σιωπή των Αθηνών. Και να φαντασθεί κανείς ότι τα μέγαρα στα οποία κάθονται αρκετοί καρεκλοκένταυροι και κοσμούν την Αθήνα, έγιναν με δωρεές των ευεργετών Βορειοηπειρωτών. Αιδώς βέβηλοι!!

- β. Ιδιαίτερα επικριτική για τα δύο μεγαλύτερα κόμματα της Αλβανίας υπήρξε η έκθεση του Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ).
- γ. Τα σενάρια προώρων βουλευτικών εκλογών εκτιμάται πως θα ενισχύσουν τα αποτελέσματα των δημοτικών και περιφερειακών εκλογών οι οποίες διεξήχθησαν στην γειτονική Βουλγαρία.
- δ. Την μαζική εισαγωγή φθηνών εργατικών χειρών από γειτονικές χώρες εν όψει της Ολυμπιάδος του 2004, σχεδιάζει η ελληνική κυβέρνηση (η συμφωνία ευρίσκεται στο στάδιο της υπογραφής). Μόνο από τα Σκόπια, ο τύπος εκτιμά, ότι θα εισαχθούν το επόμενο έτος άνω των 40.000 εργατών.

Η αναμενόμενη να υπογραφεί συμφωνία αφορά στην....εξαγγελία μέτρων για την....καταπολέμηση της ανεργίας στην Ελλάδα και όχι MONON!! Με τατόσα αποτελεσματικά μέτρα κατά τηςεργασίας, έχει δημιουργηθεί η γενιά του καναπέ, του φραπέ, του ντεκαφεϊνέ, και τουΤζουμπέ!!

ε. Οι Υπουργοί Δημοσίας Τάξεως και Δικαιοσύνης των χωρών της Δυτικής Βαλκανικής (Αλβανίας, Σκοπίων, Σερβίας-Μαυροβουνίου, Βοσνίας-Ερζεγοβίνης), συναντήθηκαν στις Βρυξέλλες με τους ομολόγους των χωρών της ΕΕ, όπου οι τελευταίοι τους ζήτησαν να αναλάβουν μέτρα προκειμένου να αντιμετωπισθεί η εγκληματικότητα.

Παρά την γενναία χρηματοδότηση των χωρών αυτών από την ΕΕ (από το 1991-2000 χορηγήθηκαν 6 δις. Ευρώ), η σωματεμπορία, το λαθρεμπόριο ναρκωτικών όπλων και τσιγάρων καθώς και το «ξέπλυμα» χρήματος και η διαφθορά κυριαρχούν στις υπόψη χώρες. Το μέγεθος της εγκληματικότητας και η απουσία κατασταλτικών μέτρων ενδέχεται να αποτελέσει απειλή για ολόκληρη την Ευρώπη.

στ. Την επανεμφάνισή τους έκαναν οι αλβανικοί σωβινιστικοί κύκλοι οι οποίοι απεργάζονται τον αφελληνισμό της Βορείου Ηπείρου, επιχειρώντας την αλλοίωση των εθνολογικών στοιχείων που θα περιέχει για το νομό Αργυροκάστρου ο υπό διαμόρφωση Άτλας της Αλβανίας.

Ο αλβανικός μεγαλοϊδεατισμός εξακολουθεί να δραστηριοποιείται τόσο στην Βόρειο Ήπειρο όπου προσπαθούν να αλλοιώσουν τα στοιχεία του ελληνικού πληθυσμού, όσο και στο Κόσσοβο όπου εξτρεμιστές πιέζουν για ανεξαρτοποίηση.

5. ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΑΚΟ

α. Κρίση, δημιουργήθηκε στους κόλπους της Παλαιστινιακής αρχής, με το διορισμό από τον Αραφάτ ως Υπουργού Εσωτερικής Ασφαλείας ενός από τους στενούς του συνεργάτες, παρά την αντίθετη άποψη του Πρωθυπουργού Κορέϊ.

Με παρεμφερείς κινήσεις διευρύνεται το χάσμα μεταξύ των δύο ανδρών, ενώ μερικοί θα τρίβουν τα χέρια τους, και εντείνεται η ανησυχία της

διεθνούς κοινότητας για την ανεπιθύμητη κατάσταση στους κόλπους των Παλαιστινίων.

- β. Ο Ισραηλινός Πρωθυπουργός ετάχθη κατά της απελάσεως του Αραφάτ, επέμενε όμως στη δημιουργία του τείχους «ασφαλείας» στη Δυτική Όχθη αλλά και στην ανέγερση νέων εβραϊστικών οικισμών στα παλαιστινιακά εδάφη.

Με την προσπάθεια κατευνασμού των εντόνων αντιδράσεων της διεθνούς κοινότητας και με επεξηγήσεις οι οποίες δεν πείθουν κανέναν, ο Ισραηλινός Πρωθυπουργός προκαλεί... «σκοτσέζικο ντους» υπό την έντονη δυσφορία των ΗΠΑ.

- γ. Η γενική συνέλευση του ΟΗΕ ενέκρινε ψήφισμα με το οποίο απαιτεί να σταματήσει η κατασκευή του τείχους.

Αγνοώντας τον ΟΗΕ, η Ισραηλινή Κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να ολοκληρώσει τον στόχο της παρά τις διεθνείς αντιδράσεις. Η υπεροπτική στάση, θέλει γερές πλάτες οι οποίες και υπάρχουν, εκτός εάν.....

- δ. Σύσσωμη η διεθνή κοινότητα καταδίκασε τις αιματηρές επιδρομές στις οποίες προέβη ο Ισραήλ σε παλαιστινιακά εδάφη.

Η μετατροπή των οικισμών των Παλαιστινίων σε....πάρκινγκ, αυξάνει την τιμή των....οικοπέδων και βολεύει τον Σαρόν!

- ε. Σε πτωτική τροχιά ευρίσκεται η δημοτικότητα του Σαρόν, με την πλειοψηφία των πολιτών (57%) να κατακρίνουν τόσο την εσωτερική όσο και την εξωτερική πολιτική του.

στ. Δρομολογείται η πρώτη συνάντηση κορυφής μεταξύ Ισραηλινών-Παλαιστινίων μετά από πέντε μήνες.

Παρά τις δηλώσεις «καλής θελήσεως», οι αναλυτές παραμένουν άκρως επιφυλακτικοί, καθόσον οι οποιοσδήποτε προοπτικές αναβιώσεως της ειρηνευτικής διαδικασίας εκτιμώνται ως πρόωρες, καθόσον η διαμορφωθείσα κατάσταση σήμερα δεν επιτρέπει μεγάλα περιθώρια αισιοδοξίας για επίλυση του Παλαιστινιακού προβλήματος. «Κρεμάστε τον αδελφό μου γιατί εγώ ζαλίζομαι...»!!

ζ. Έντονη δυσαρέσκεια προκάλεσε στο Τελ Αβίβ η δριμεία κριτική την οποία εξαπέλυσε ο Αμερικανός Πρόεδρος από το Λονδίνο στην πολιτική της κατασκευής του τείχους ασφαλείας. Παράλληλα ο Ισραηλινός Πρωθυπουργός δήλωσε ότι το Ισραήλ είναι έτοιμο να εγκαταλείψει «ορισμένους Ισραηλινούς οικισμούς» όχι όμως και την κατασκευή του τείχους.

Αποφασισμένο να συνεχίσει την κατασκευή του τείχους ασφαλείας (αποτροπής βομβιστών αυτοκτονίας) εμφανίζεται το Ισραήλ, παρά την «ανέγερση εμποδίων στην ειρήνη».

η. «Εναλλακτικό» σχέδιο για επανέναρξη του διαλόγου μεταξύ Παλαιστινίων και Ισραηλινών παρουσίασαν στην Γενεύη προσωπικότητες της διεθνούς πολιτικής σκηνής. Το σχέδιο προβλέπει την πλήρη αποχώρηση του Ισραήλ από το σύνολο της Δυτικής Όχθης και την κατανομή της κυριαρχίας της Ιερουσαλήμ. Την πρόθεσή τους να απομακρύνουν ορισμένους εβραϊκούς οικισμούς πλησίον της «πράσινης γραμμής» επανέλαβε ο Ισραηλινός Πρωθυπουργός.

Ενώ μαίνεται ο διπλωματικός πυρετός για την πρωτοβουλία της Γενεύης, οι μπουλντόζες του Ισραήλ συνεχίζουν την.....βελτίωση και επαύξηση του Παλαιστινιακού πάρκινγκ, κατεδαφίζοντας οικίες των Παλαιστινίων.

ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑ

- ι. Οι αντιαμερικανικές επιθέσεις συνεχίζονται στο Ιράκ και ο κατάλογος των θυμάτων εκατέρωθεν αυξάνεται. Στην Ουάσιγκτον, η Κυβέρνηση Μπους εδέχθη πλήγμα από την Γερουσία, καθώς ζήτησε να μετατραπεί το ποσό το οποίο είχε ζητήσει ο Αμερικανός Πρόεδρος για την ανοικοδόμηση του Ιράκ σε δάνειο προς την χώρα (20,3 δις. Δολάρια). Λαμβανόμενου υπόψη ότι τα 2/3 του εξωτερικού χρέους του Ιράκ ανέρχεται στα 120 δις. δολάρια, μόνο η διαγραφή χρεών θα σώσει την οικονομία του.
- ια. Τα 200 δις δολάρια υπολογίζει πως μπορεί να φθάσει το κόστος κατοχής του Ιράκ, το Γραφείο Προϋπολογισμού του Αμερικανικού Κογκρέσου. Η εκτίμηση αυτή αποτελεί τον πρώτο επίσημο υπολογισμό του ενδεχομένου κόστους της παραμονής των αμερικανικών στρατευμάτων στο Ιράκ κατά την τρέχουσα δεκαετία.
- ιβ. Οι Αμερικανοί έχουν ξεκινήσει στρατιωτικές επιχειρήσεις εναντίον των Κούρδων ανταρτών του ΡΚΚ-ΚΑΔΕΚ που ευρίσκονται στο Β.Ιράκ, υπεστήριξε ο Τούρκος ΥΠΕΞ.

Εάν ισχύουν οι ισχυρισμοί αυτοί, τότε υλοποιείται η υπογραφείσα συμφωνία Ουάσιγκτον-Αγκύρας η οποία προβλέπει την βιαία εκδίωξη των ανταρτών του ΡΚΚ από το Ιρακινό έδαφος προκειμένου να επανέλθουν στην...αγκαλιά της μητέρας Τουρκίας.

- ιγ. Η Ιταλία εθρήνησε την σοβαρότερη απώλεια για τις Ένοπλες Δυνάμεις της από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, με τους 19 νεκρούς μεταξύ 31 συνολικά θυμάτων της τρομοκρατικής επίθεσης σε ειρηνευτικές αποστολές στην Νασιρίγια. Εν τω μεταξύ απρόθυμοι εμφανίζονται οι σύμμαχοι να αναλάβουν την ευθύνη της κατοχής.

Η ραγδαία επιδείνωση της καταστάσεως στο Ιράκ υποχρέωσε και άλλους συμμάχους των ΗΠΑ να αναθεωρήσουν την στάση τους και να δικαιώνουν την «γηραιά Ευρώπη»!!

ιδ.Σχέδιο για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας στο Ιράκ ανακοίνωσε η μεταβατική Κυβέρνηση της χώρας, ενώ συνεχίζεται το μπαράζ δολοφονικών επιθέσεων εναντίον επιφανών αξιωματούχων και πολιτικών οι οποίοι θεωρούνται συνεργάτες των Αμερικανών. Παράλληλα οι ανταρτικές επιθέσεις με αλληπάλλληλα κτυπήματα εναντίον των συμμάχων των ΗΠΑ προσπαθούν να αποθαρρύνουν την συνεργασία με την Ουάσιγκτον.

Ρήγματα στο συμμαχικό μέτωπο αναμένεται να προκαλέσουν οι προσπάθειες των Ιρακινών εναντίον των συμμάχων των ΗΠΑ. Η «επένδυση στο σοκ και δέος» δεν αποκλείεται να είναι αποθαρρυντική της συνεργασίας.

ιε. Συναγερμός έχει σημάνει στην Σαουδική Αραβία για την ασφάλεια των προσκυνητών στην Μέκκα και Μεδίνα καθώς και των πετρελαϊκών εγκαταστάσεων, με τον φόβο της Αλ Κάϊντα, μετά την επίθεση στο Ριάντ η οποία έγινε στα πρότυπα των επιθέσεων αυτοκτονίας.

ιστ.Εντατικούς ελέγχους στις πυρηνικές του δραστηριότητες και διακοπή της διαδικασίας εμπλουτισμού του ουρανίου υπεσχέθη το Ιράν στην Τρόϊκα της ΕΕ, μετά τις επιφυλάξεις των ΗΠΑ.

6. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

α. Το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα κυριάρχησε στην συνεδρίαση της Συνόδου Κορυφής της ΕΕ στις Βρυξέλλες με τις διαφωνίες στα βασικά θέματα να παραμένουν έντονες. Εντύπωση προκάλεσε η εκπροσώπηση της Γερμανίας από την Γαλλία με επίσημη ανάθεση στον Γάλλο Πρόεδρο, λόγω κρισίμου συνεδριάσεως της Γερμανικής Βουλής και επιτακτικής παρουσίας του Γερμανού Καγκελαρίου.

Παρά την σημειωθείσα πρόοδο σε αρμοδιότητες ΥΠΕΞ και στην ενισχυμένη συνεργασία σε θέματα αμύνης, «εμφύλιος» αναμένεται για τις αρμοδιότητες των επιτρόπων που σημαίνει γενικώς «Προσοχή, Εύθραυστον». Η ανάθεση εκπροσωπήσεως της Γερμανίας από την

Γαλλία συνιστά ιστορική εξέλιξη και αποτελεί σαφές μήνυμα, ένθεν και ένθεν του Ατλαντικού.

β. Θεαματική στροφή του Βρετανού Πρωθυπουργού στο θέμα της Ευρωπαϊκής Αμύνης, διεπιστώθη κατά την Σύνοδο των Βρυξελλών.

Παρά τα λεχθέντα, την νεοδημιουργηθείσα δύναμη ταχείας αντιδράσεως του NATO (NRF- NATO RESPONSE FORCE) ανέλαβε ο Βρετανός Διοικητής του NATO στην Βόρεια Ευρώπη. «TEA FOR TWO AND TWO FOR TEA» !!

γ. Σε νέο βήμα για τη δημιουργία ενιαίας πολιτικής καταπολεμήσεως της λαθρομετανάστευσης προέβησαν οι ηγέτες της ΕΕ, με τη δημιουργία δύο θαλασσιών κέντρων (Ελλάδα-Ισπανία) και ενός αεροπορικού (Ιταλία) για τον έλεγχο και συντονισμό των ενεργειών στην Μεσόγειο. Παράλληλα δημιουργείται σε δευτέρα φάση Οργανισμός Διαχειρίσεως Συνόρων με αρμοδιότητα το σύνολο της Κοινοτικής Επικρατείας.

Παρά την ισομερή κατανομή του κόστους, δεν ελήφθη απόφασις σχετικά με την κατά κεφαλή κοστολόγηση των λαθρομεταναστών από τις χώρες οι οποίες τους «εισάγουν» στην ΕΕ.

δ. Την έντονη αντίδραση των ΗΠΑ συναντούν οι προσπάθειες των χωρών-μελών της ΕΕ να δημιουργήσουν έναν ανεξάρτητο από το NATO αμυντικό οργανισμό.

Ο «ανεξάρτητος στρατιωτικός ρόλος» της ΕΕ δημιουργεί, κατά την Ουάσιγκτον, «αντιαμερικανική συνομοσία» με στόχο την ενότητα του NATO και τον πρωταγωνιστικό ρόλο των ΗΠΑ. Ο «ασπασμός» πολλών απόψεων σχετικά με την ευρωάμυνα από την Βρετανία, ανησυχεί ιδιαίτερα τις ΗΠΑ.

ε. Γενικευμένη διαφθορά και διασπάθιση του κοινοτικού χρήματος διαπιστώνει το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο κατά την εκτέλεση του κοινοτικού προϋπολογισμού για το 2002. Από την έκθεση-φωτιά, προκύπτει ότι το ευρωπαϊκό ετήσιο κόστος της διαφθοράς υπερβαίνει τα 900 εκατ. Ευρώ. Οι ύποπτες για την κατασπατάληση του κοινοτικού χρήματος περιπτώσεις μόνον εντός του 2002, έφθασαν τις 3.440, αυξημένες κατά το 1/5 από το προηγούμενο έτος.

Για την «κόπρο του Αυγείου» στην οποία έχει βουτυχθεί η ΕΕ (διαφθορά-αναξιοπιστία), την ευθύνη φέρουν οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις, οι οποίες καλύπτουν όλο το φάσμα των ...ευρω-απατών!!!

στ. Δυσάρεστες εκπλήξεις έκρυβε για την Ελλάδα η ετήσια έκθεση για την ανταγωνιστικότητα την οποία συντάσσει από το 1979 το παγκόσμιο φόρουμ, υποχωρούντες στην 35^η θέση (πίσω από την Μάλτα και Εσθονία).

Οι «πρωτιές» του...βάθους της ελληνικής οικονομίας συνεχίζονται, πιστές στην.....παράδοση των τελευταίων ετών.

ζ. Σύμφωνα με αποτελέσματα της δημοσκοπήσεως «Ευρωβαρόμετρο» η οποία έγινε για λογαριασμό της ΕΕ, αλλά επιχειρήθηκε να αποσιωπηθεί, το Ισραήλ αποτελεί την μεγαλύτερα απειλή για την παγκόσμια ειρήνη, ενώ μέσα στην πρώτη πεντάδα των πλέον επικινδύνων χωρών συμπεριλαμβάνονται και οι ΗΠΑ (ΗΠΑ, Β. Κορέα, Αφγανιστάν, Ιράν, Ιράκ).

Με το 59% των Ευρωπαίων να θεωρεί ως πλέον επικίνδυνη χώρα το Ισραήλ πρέπει να προβληματίσουν την ίδια την Ευρώπη και όχι μόνον. Καλή θα ήταν και μια παγκόσμια έρευνα.

η. «Ουδεμία εγκυρότητα» αναγνωρίζουν οι Ευρωπαίοι στην συμφωνία Τελωνειακής Ενώσεως Τουρκίας-Κατεχομένων (Βορείας Κύπρου), με τους Αμερικανούς και Ευρωπαίους να είναι επιφυλακτικοί σχετικά με το Κυπριακό κυρίως εν όψει των εκλογών στην κατεχομένη Κύπρο.

Οι κινήσεις της Αγκύρας καταδεικνύουν τις ανύπαρκτες προθέσεις της για την επίλυση του Κυπριακού.

θ. Ιδιαίτερα θετική εξέλιξη αποτελεί η συμφωνία η οποία πρόκειται να υπογραφεί μεταξύ Βρυξελλών και Τιράνων για την επανεισδοχή των λαθρομεταναστών οι οποίοι θα συλλαμβάνονται στην κοινοτική επικράτεια.

Επιστροφή με «βούλα» και «επανεισαγωγή» με ...βούρλα.

ι. Η έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τις προβλέψεις για τα δύο επόμενα έτη επιβεβαίωσε ότι οι ρυθμοί αναπτύξεως της ελληνικής οικονομίας δεν στηρίζονται σε υγιείς βάσεις και αποτελούν προϊόν συγκυριακών παραγόντων οι οποίοι στο επόμενο διάστημα είτε θα εκλείψουν (Ολυμπιακά Έργα) είτε θα περιορισθούν δραστικά (Κοινοτικές χρηματοδοτήσεις).

Η συνταγή αρχίζει να χαλάει, διότι κάποτε μοιραία τελειώνουν όλα και η αντιμετώπιση της σκληρής πραγματικότητας είναι οδυνηρή.

ια. Παρά τις πιέσεις της Τουρκίας, ο Γερμανός Επίτροπος στην αντίστοιχη έκθεση δεν απέσυρε ούτε εξομάλυνε την αναφορά με την οποία καταδεικνύει με σαφή πλέον ρόλο ότι η φιλοδοξίες της Αγκύρας συνδέονται με το Κυπριακό.

Το μήνυμα υπήρξε σαφές. «Δεν παζαρεύει η ΕΕ». Ίδωμεν.

ιβ. Συνέχεια στην εμπορική διαμάχη της ΕΕ δίδει η καταδικαστική απόφαση του παγκοσμίου εμπορίου, η οποία έκρινε παράνομη την επιβολή υψηλών δασμών από την Ουάσιγκτον στις εισαγωγές από την ΕΕ προϊόντων χάλυβος. Η ΕΕ ετοιμάζει αντίμετρα επιβάλλοντας δασμούς σε αμερικανικά προϊόντα τα οποία παράγονται σε κρίσιμες για τον Μπους εκλογικές περιφέρειες.

Η ενέργεια του Παγκοσμίου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), αποτελεί σκληρή απάντηση σε όσους ισχυρίζονται ότι έχει χάσει την αξιοπιστία και ισχύ του.

ιγ. Οι ΥΠΕΞ της ΕΕ εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για το ανακοινωθέν χρονοδιάγραμμα μεταβίβασης της εξουσίας από τους Αμερικανούς στους Ιρακινούς.

ιδ. Τέσσερες χιλιάδες (4.000) συμμορίες οι οποίες δραστηριοποιούνται στις χώρες της ΕΕ είναι πανέτοιμες να επεκτείνουν τις επιχειρήσεις τους στην Ενωμένη Ευρώπη των «25» από το επόμενο έτος, προειδοποίησε η EUROPOL.

Αναμένεται και «εξαγωγή» του προϊόντος....εκείθεν του Ατλαντικού.

ιε. Σε υψηλότερο βαθμό επαγρυπνήσεως ευρίσκονται οι ευρωπαϊκές χώρες, μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις στην Κωνσταντινούπολη. Σε πολλές πραγματοποιήθηκαν συλλήψεις υπόπτων για διασυνδέσεις με την Αλ Κάϊντα.

ιστ. Αποφασισμένοι να μην προβούν σε ουδεμία υποχώρηση σχετικά με το μελλοντικό Σύνταγμα της ΕΕ ενεφανίσθησαν στο Παρίσι ο Γάλλος Πρόεδρος και ο Γερμανός Καγκελάριος. Στην Σύνοδο των ΥΠΕΞ στις Βρυξέλες η Σουηδία, Ιρλανδία, Αυστρία και Φινλανδία αντιτάχθησαν στην ρήτρα αμοιβαίας αλληλεγγύης, τονίζοντας ότι προσκρούει στην «ουδέτερη πολιτική τους».

Παρά τις διαφωνίες, «αγκάθι» διαπιστώνεται και στο θέμα της ευρωπαϊκής άμυνας.

ιζ. Περίπου έξη στους δέκα Έλληνες πιστεύουν ότι η οικονομική κατάσταση της χώρας θα επιδεινωθεί το 2004. Πρόκειται για το 3^ο μεγαλύτερο ποσοστό απαισιοδοξίας στην ΕΕ μετά την Ολλανδία (62%) και Γερμανία (57%) σύμφωνα με το «Ευρωβαρόμετρο».

7. Η.Π.Α.

α. Αμερικανική διπλωματική αυτοκινητοπομπή εδέχθη βομβιστική επίθεση στην Λωρίδα της Γάζας με νεκρούς και τραυματίες. Ήταν η πρώτη επίθεση εναντίον αμερικανικού στόχου στη διάρκεια της τριετούς «ινφάντα».

Με τραγικό τρόπο εξαργυρώνεται το τίμημα της μονοσημάντου και φιλοϊσραηλινής πολιτικής των ΗΠΑ στην Μ.Ανατολή. Η εξέλιξη αυτή κατέδειξε ότι η Ουάσιγκτον αντιμετωπίζεται ως μέρος του προβλήματος και ουχί ως εξωτερικός παράγοντας της κρίσεως.

β. Μεγάλη διπλωματική νίκη κατήγαγε η Ουάσιγκτον στο ΣΑ/ΟΗΕ αποσπώντας ομόφωνη έγκριση για το αναθεωρημένο σχέδιο αποφάσεως το οποίο είχε καταθέσει για το Ιράκ.

Η απόπειρα της Γαλλίας, Γερμανίας, Ρωσίας να «επιδιορθώσουν» το ρήγμα το οποίο δημιουργήθηκε έναντι της Ουάσιγκτον, στην συλλογική προσπάθεια με τη διευκρίνιση ότι αδυνατούν να συνεισφέρουν με οικονομικά και στρατιωτικά μέσα, συνιστούν εξωραϊσμό της ατάκτου υποχωρήσεως έναντι των ΗΠΑ.

γ. Οδυνηρές μνήμες του Βιετνάμ ξυπνούν στους Αμερικανούς οι αυξανόμενες απώλειες στο Ιράκ, η αποτυχία των δυνάμεων κατοχής να αποκαταστήσουν την τάξη στο στρατιωτικό και πολιτικό σκέλος. Περίπου 7.500 άνδρες έχουν επιστρέψει είτε λόγω τραυματισμού είτε λόγω ψυχολογικών προβλημάτων.

Ο αυξανόμενος, με καταγιστικούς ρυθμούς, αριθμός νεκρών (38 άτομα σε 12 ημέρες), τείνει να μετατραπεί σε εφιάλτη τύπου «Βιετνάμ», με ανησυχητικές διαστάσεις για τους ιθύνοντες του Πενταγώνου και την μόνη επιτυχή διέξοδο να διέρχεται μέσα από τον ΟΗΕ.

- δ. Εγκληματική εξτρεμιστική οργάνωση χαρακτηρίζει τον εθνικό Αλβανικό στρατό (ΑΝΑ) σε ανακοίνωσή του το Στέιτ Ντιπάρτμεντ, τονίζοντας ότι έχει λάβει μια σειρά μέτρων, προκειμένου να ανακόψει την χρηματοδότησή του.
- ε. Πρωτοφανής κινητοποίηση για την ασφάλεια του Αμερικανού Προέδρου έγινε στο Λονδίνο κατά την επίσκεψή του στην Βρετανία.

Ο φόβος των τρομοκρατών και των αντιπολεμικών διαδηλώσεων είχαν μετατρέψει το Λονδίνο σε «απόρθητο φρούριο».

- στ. Οι αμερικανικές αρχές θέλουν να γνωρίζουν 39 προσωπικά δεδομένα κάθε πολίτη ο οποίος επιθυμεί να επισκεφθεί τις ΗΠΑ.

Η απαίτηση «ακτινογραφίας» από τις ΗΠΑ εκατομμυρίων πολιτών, δημιουργεί προβλήματα στην έννομη τάξη των χωρών-μελών της ΕΕ, καθώς η διαβίβαση των προσωπικών δεδομένων απαγορεύεται.

- ζ. «Κόκκινο πανί» θεωρείται ο Τούρκος Πρωθυπουργός για την αμερικανική εξωτερική πολιτική. Η συνεστίαση του Τούρκου Αρχηγού Στρατού με τον αναπληρωτή Υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ Γούλφοβιτς στην αμερικανική πρωτεύουσα και η αίσθηση της Ουάσιγκτον ότι ο Ερτογάν αντιστρατεύεται τα αμερικανικά στρατηγικά συμφέροντα με τις αποφάσεις τους, αυξάνουν τις φήμες για κίνηση από Τούρκους Στρατηγούς.

Με την Τουρκία στρατοκρατούμενη, δημιουργείται φραγμός στα σχέδια της ΕΕ, ενώ πολιτικοκρατούμενη ανατρέπει τα στρατηγικά συμφέροντα των ΗΠΑ προς έλεγχο της ΝΑ Ευρώπης.

- η. Σε κατάσταση αναμονής ευρίσκονται οι ΗΠΑ για την ετυμηγορία σχετικά με τη δίκη της 17N. Ως απόδοση δικαιοσύνης εννοεί τις βαριές ποινές και ενοχλείται από το ενδεχόμενο απαλλαγής λόγω παραγραφής ή επιεικούς μεταχειρίσεως λόγω καλής συνεργασίας κ.λ.π.

Βαρόμετρο εκτιμάται ότι θα είναι η απόφαση και οι ποινές για τις ελληνοαμερικανικές σχέσεις ενώ δε αποκλείεται να ζητηθεί η έκδοση ορισμένων εφόσον η ποινή κριθεί ανεπαρκής.

- θ. Δύο και πλέον έτη μετά το κτύπημα στην «καρδιά» της υπερδυνάμεως, των διδύμων πύργων, νέο σενάριο από Σκωτσέζικη εφημερίδα είδε το φώς της δημοσιότητας. Σύμφωνα με την θεωρία, η «Μοσάντ» παρακολουθούσε εξτρεμιστές εξ Ανατολής οι οποίοι δραστηριοποιούνται στις ΗΠΑ και γνώριζε για το επικείμενο κτύπημα, αλλά το Ισραήλ δεν παρενέβη ώστε η Ουάσιγκτον «να γνωρίσει τον πόνο της τυφλής τρομοκρατίας και να επιδείξει μεγαλύτερη ανεκτικότητα στην σκληρή γραμμή Σαρόν έναντι Παλαιστινίων».

8. ΡΩΣΙΑ

- α. Το Κρεμλίνο καθυστεράζει την Δύση για τις συνέπειες από την υπόθεση «Γιούκος» της τετάρτης μεγαλύτερας ιδιωτικής πετρελαϊκής εταιρείας στον κόσμο, της οποίας ο ιδιοκτήτης έγινε τελευταίως «αντικείμενο» της μεγαλύτερης έρευνας η οποία πραγματοποιείται εσχάτως στην Ρωσία, προκαλώντας το διεθνές πολιτικό και οικονομικό ενδιαφέρον.

Ο ιδιοκτήτης της «Γιούκος» και χρηματοδότης δεξιών κομμάτων στην Ρωσία – καθώς και άλλοι «ολιγάρχες» - ευρέθη στο στόχαστρο του Πούτιν διότι αποτελούσε την μεγαλύτερη απειλή στις επερχόμενες εκλογές.

- β. Την αποτροπή οργανωμένου σχεδίου δολοφονίας του Ρώσου Προέδρου από την αντιτρομοκρατική υπηρεσία της Βρετανικής αστυνομίας απεκάλυψε δημοσίευμα Βρετανικής εφημερίδας.
- γ. Με γραπτή δέσμευση των ευρωπαίων εταίρων πως θα στηρίζουν ενεργά την ένταξη της Ρωσίας στον ΠΟΕ, έφυγε από την Σύνοδο Κορυφής ΕΕ-Ρωσίας, αφού ξεπέρασε τους σκοπέλους της Τσετσενίας και της «Γιούκος».
- δ. Σε πολιτικό χάος εβυθίσθη η Γεωργία μετά την παρατεταμένη κρίση την οποία προκάλεσαν οι εκλογές του Σεπτεμβρίου. Η αντιπολίτευση εκήρυξε «βελούδινη» επανάσταση αναγκάζοντας τον Πρόεδρο της χώρας να φυγαδευθεί.

Η «βελούδινη» επανάσταση δεν εγγυάται την σταθερότητα και εδαφική ακεραιότητα, γι' αυτό οι Αμερικανοί ανέλαβαν τον ρόλο του εγγυητού της εδαφικής ακεραιότητας και σταθερότητας στην Γεωργία.

ε. Ολίγες ώρες πριν ανοίξουν οι κάλπες για τις βουλευτικές εκλογές, δεκάδες νεκροί σημειώθηκαν από τρομοκρατική επίθεση σε αμαξοστοιχία στον Καύκασο. Οι ρωσικές αρχές αποδίδουν την επίθεση σε Τσετσένους αυτονομιστές, των οποίων η σχέση με την Αλ Κάϊντα είναι γνωστή.

Επιστροφή του εφιάλτη στην Ρωσία, όπου η πραγματοποιηθείσα επίθεση εντείνει διεθνώς το κλίμα του τρομο-φόβου, ενώ ενισχύονται οι φόβοι για επιθέσεις σε ευρωπαϊκές χώρες.

στ. Στις 14 Μαρτίου θα διεξαχθούν οι προεδρικές εκλογές στην Ρωσία, σύμφωνα με ανακοίνωση του Προέδρου της Βουλής. Το μεγάλο φαβορί θεωρείται ο νυν Πρόεδρος Πούτιν, αν και ο ίδιος δεν έχει ανακοινώσει επισήμως την υποψηφιότητά του.

- ζ. Απόλυτος κυρίαρχος μετά τις εκλογές στην Ρωσία ο Πούτιν, ο οποίος καθυσύχραζε όσους ανησυχούν για την δημοκρατία στην Ρωσία.

Η επικράτηση των κομμάτων τα οποία στήριξε ο Πούτιν, η άνοδος του εθνικιστού Ζιρινόφσκι και ο καταποντισμός του Κομμουνιστικού Κόμματος, ήσαν τα βασικά χαρακτηριστικά των ρωσικών βουλευτικών εκλογών. Το γεγονός προκάλεσε αίσθηση στην Δύση, η οποία ανησυχεί με την ενίσχυση του Πούτιν ο οποίος διαφαίνεται ότι συγκεντρώνει μεγάλο τμήμα εξουσίας στην χώρα.

- η. Επίθεση αυτοκτονίας στην καρδιά της Μόσχας προκάλεσε τον θάνατο έξι ατόμων. Το αιματηρό επεισόδιο σημειώθηκε πέντε (5) ημέρες μετά την πολύνεκρη τρομοκρατική ενέργεια στον Β. Καύκασο.

9. ΑΣΙΑ

- α. Τον πρώτο Κινέζο αστροναύτη (Ταϊκοναύτη) απέστειλε επιτυχώς στο διάστημα η Κίνα, η οποία αποτελεί την τρίτη χώρα (μετά την πρώην ΕΣΣΔ και τις ΗΠΑ) που πραγματοποιεί επανδρωμένη πτήση στο διάστημα.
- β. Στο στόχαστρο της Αλ Κάϊντα ευρέθη για πρώτη φορά η Ιαπωνία μετά από απειλές τις οποίες εξαπέλυσε το τρομοκρατικό δίκτυο.
- γ. Πλέον έκρυθμη από ποτέ είναι η κατάσταση στο Αφγανιστάν, με τον απολογισμό των νεκρών από τις ένοπλες συγκρούσεις και τις επιθέσεις στην χώρα από τον Αύγουστο μέχρι σήμερα, όπου ο αριθμός υπερβαίνει τον αντίστοιχο του Ιράκ για το ίδιο διάστημα.

Δύο έτη μετά την επέμβαση του ΝΑΤΟ, οι επιθέσεις των Ταλιμπάν και οι συγκρούσεις μεταξύ φυλάρχων συνεχίζονται με αμείωτη έκταση.

δ. Το Αφγανιστάν επεσκέφθη ο Αμερικανός Υπουργός Αμύνης εν μέσω επιθέσεων των Ταλιμπάν, δολοφονιών κυβερνητικών υπαλλήλων και εκρήξεων βομβών. Η σύντομη επίσκεψη έγινε προκειμένου να διαπιστωθεί η ανοικοδόμηση της χώρας και αν οι συνθήκες σε αυτή θα επιτρέψουν τη διεξαγωγή γενικών εκλογών τον επόμενο Ιούνιο.

ε. «Εάν όλα τα ποδήλατα γίνονταν αυτοκίνητα, αυτό θα ήταν κάτι φοβερό. Θα τρομοκρατούσε ολόκληρο τον κόσμο». Τα λόγια ανήκουν σε πρώην διευθυντικό στέλεχος της Κινεζικής εταιρείας πετρελαίου, προσπαθώντας να προβλέψει την μάχη των πετρελαϊκών ομίλων για μια θέση στην τεράστια Κινεζική αγορά.

Με βάση στοιχεία, έως το 2030 η Κίνα θα είναι πρώτη στην κατανάλωση αργού πετρελαίου, με την Ρωσία, ΗΠΑ και Σαουδική Αραβία να «πολιορκούν» τον γίγαντα. Με ποδήλατο ή αυτοκίνητο η Κίνα είναι υπολογίσιμη.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΖΟΜΑΙ.....

«Και εις άλλα με υγεία....»

Της Δέσποινας Κορωναίου

Μέλους της ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ

Πάει. Πέρασε και αυτός ο χρόνος γρήγορα, αφήνοντας πίσω του τόσα πολλά, χωρίς να μας δώσει κάτι το ουσιαστικό. Μόνο άσχημες ειδήσεις. Πόλεμοι, σκοτωμοί, φασαρίες, ομάδες αυτοκτονίας που παρασύρουν στο θάνατο αθώους και ανυπεράσπιστους πολίτες, δυστυχία, πείνα, φτώχεια και πόσα ακόμη. Και αυτά γιατί; Όλα τους κρύβουν κάποιες σκοπιμότητες, πολιτικές τις περισσότερες φορές. Όλα τα αποφασίζουν οι λίγοι για τους πολλούς. Οι μεγάλοι για τους μικρούς. Δεν μου αρέσει το «στυλάκι» σου, πάρε έναν πόλεμο για να «στρώσεις». Δεν μου αρέσει το «μαντηλάκι» που φοράς στο κεφάλι σου, πάρε μερικά εκρηκτικά για να καταλάβεις.

Κάτι τέτοια λοιπόν είδαν και μερικοί που ήθελαν να το παίξουν «σωτήρες» και μια ωραία πρωία πήραν τα όπλα και άρχισαν να «καθαρίζουν» το τοπίο. Εμείς τους αποκαλούμε «τρομοκράτες», αυτοί πιστεύουν ότι είναι οι «λυτρωτές». Πήραν ζωές και το δωράκι τους ήταν «χιλιάδες» χρόνια φυλακή. Δεν βαρέθηκαν να προσθέτουν χρόνια οι δικαστές ; Τι να το κάνω εγώ το «πολλάκις ισόβια», όταν ξέρω ότι μετά από κάποια, τέλος πάντων, χρόνια, αυτοί θα είναι έξω. Θα προτιμούσα να ήταν μία, και μόνο, φορά ισόβια, αλλά να ήταν πραγματικά ισόβια. Και μερικοί βγήκαν έξω. Τότε γιατί τους είχαν συλλάβει και έμειναν τόσο καιρό πίσω από τα κάγκελα ; Τότε υπήρχαν ενδείξεις ή αποδείξεις και τώρα «εξέλιπαν» οι λόγοι ; Και η γυναίκα, που τόσος πολύς λόγος έγινε ; Μάλλον θα ήταν κάποιος από τους άντρες της παρέας ντυμένος με γυναικεία ρούχα. Ποιος ξέρει ; Τώρα περιμένουμε την άλλη δίκη. Την δίκη του ΕΛΑ-ΕΛΑ κι έρχεται. Εν αναμονή λοιπόν.

Και μέσα στ' άλλα, έκτακτο δελτίο, συνελήφθη ο Σαντάμ. Βλέπουμε λοιπόν ένα εξαθλιωμένο ανθρωπάκι, βρώμικο, πνιγμένο στην τρίχα, τρομαγμένο, ταλαιπωρημένο, να το ψάχνουν στο κεφάλι, ανάμεσα στα μαλλιά, σαν να έψαχναν να βρουν ψείρες, και να κοιτάζουν τα δόντια του, όπως κοιτάζουν κάποια συμπαθητικά τετράποδα όταν πρόκειται να πωληθούν. Τι έψαχναν άραγε να βρουν; Δεν φαντάζομαι να ενδιαφέρθηκαν να ανανεώσουν τα σφραγίσματα του πρώην δικτάτορα. Άραγε κρυβόταν, από μόνος του, μέσα στο λαγούμι που

τον βρήκαν ή τον κρατούσαν εκεί κάποιιοι, αποσκοπώντας κάπου ; Κατά τ' άλλα, έτρωγε καλά το παλληκάρι. Αλλαντικά, φρούτα, σοκολάτες MARS και διάφορα άλλα είχε το μενού. Και αναρωτιέμαι. Αυτός ο άνθρωπος, την ώρα που έτρωγε, ότι έτρωγε τέλος πάντων, ή την ώρα που κοιμόταν, εκεί που κοιμόταν, σκεφτόταν τα παλάτια, το χρυσάφι, την χλιδή που άφησε πίσω του ; Σκεφτόταν ότι στη θέση που εκείνη τη στιγμή ήταν εκείνος, υπήρχαν τόσοι άνθρωποι που εξ αιτίας του τόσα χρόνια υπέφεραν ; Και με την αναγγελία της σύλληψης, αλαλαγμοί από το πλήθος. Έχει ο καιρός γυρίσματα. Το θηρίο πιάστηκε. Καιρός να πληρώσει. «Θάνατος-Θάνατος, σταύρωσον αυτόν». Αυτό δεν εννοούσαν ; Πως καταντήσαμε Θεέ μου...

Εμείς όμως περνάμε καλά!! Ζούμε σε έναν ευλογημένο τόπο, τρώμε, πίνουμε, διασκεδάζουμε, με όποιον τρόπο μας αρέσει, τα έχουμε όλα. Έχουν φροντίσει οι «μεγάλοι» γι' αυτό. Μέχρι και εκθέσεις με πίνακες ζωγραφικής και φωτογραφίας, υψηλού επιπέδου, μας παρέχουν. Είμαστε τόσο «προοδευτικοί» που ανεχόμαστε τον κάθε ανώμαλο να εκθέτει την όποια φαντασίωσή του. Όπως π.χ. ο ένας να δείχνει, εμπράκτως, σε ένα καρπούζι, πόσο θέλει να είναι «ενωμένοι» για πάντα (άντε, και καλούς απογόνους), ή ο δεύτερος να βλέπει το Σύμβολο της Θρησκείας μας και να αισθάνεται τόση ερωτική έξαψη που να φθάνει ακόμη και στην ολοκλήρωση. Και εμείς (εννοώ οι αρμόδιοι, από τον μεγαλύτερο έως τον μικρότερο), το ANEXOMΑΣΤΕ. Είμαστε τόσο «παχύδερμοι» λοιπόν ; Δεν έχουμε ιερά και όσια ; Δεν πιστεύουμε πουθενά ; Θα ανεχόταν ο οποιοσδήποτε μουσουλμάνος, βουδιστής ή όποιας άλλης θρησκείας πιστός, αυτή την προσβολή ; Τι είμαστε εμείς ; Άνθρωποι των σπηλαίων ; Και αφήνουμε ακόμη και παιδιά να βλέπουν αυτό το ΑΙΣΧΟΣ ; Ντροπή. Καμαρώστε τους και πληρώστε τους καταλλήλως. Προσέξτε όμως μην πάθετε τίποτα από την σύγχυση και τα νεύρα σας, όπως π.χ. νοιώθω εγώ τώρα, γιατί πού θα βρεθεί γιατρός να σας κοιτάξει ; Μα τι λέω ; Ξέχασα. Τηλεφωνήστε αμέσως στο 184 και σίγουρα ο τηλεφωνητής/άρχων του κράτους, θα σας βρει τον κατάλληλο γιατρό, την ώρα που εσείς τον θέλετε, για να θεραπεύσει πάσαν νόσον και πάσαν.....ας μην προχωρήσω. Προσέξτε όμως, να έχετε ειδοποιήσει από πριν, για να είναι ενήμερος ο.....τηλεφωνητής.

Χρόνια Πολλά, Καλά Χριστούγεννα σε όλους, με υγεία, και καλή αντάμωση με τον Νέο Χρόνο.

ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ Ε.Δ.

Του Αντιναυάρχου ε.α. Γ. ΔΕΜΕΣΤΙΧΑ Π.Ν.

Επιτίμου Αρχηγού Στόλου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι βασικοί παράγοντες που διαμορφώνουν την Εθνική Στρατηγική είναι : τα Εθνικά συμφέροντα από τα οποία απορρέουν οι Εθνικοί Αντικειμενικοί Σκοποί (Οικονομικοί, Ασφάλειας/Αμύνης και Πολιτικοί), η γεωστρατηγική θέση της χώρας μας, το Επιχειρησιακό Περιβάλλον και οι εξ αυτού Επιχειρησιακές Απαιτήσεις, οι Διεθνείς Σχέσεις, η Ασφάλεια που περιλαμβάνει και την Απειλή και τέλος η Εθνική Ισχύς που αποτελεί το σύνολο των δυνατοτήτων του Έθνους δηλαδή το δυναμικό που προκύπτει από τις διαθέσιμες πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές, επιστημονικές και τεχνολογικές δυνατότητες με κυρία συνιστώσα τις Ένοπλες Δυνάμεις (Ε.Δ.).

Από τους προαναφερθέντες παράγοντες διαμορφώσεως της Εθνικής Στρατηγικής είναι προφανές ποιοι είναι σταθεροί και ποιοι μεταβάλλονται. Ανάλογα λοιπόν με τις μεταβολές παραγόντων πρέπει να λαμβάνονται αποφάσεις για μεταβολές (μικρές ή μεγάλες) που πρέπει να γίνονται στην Εθνική Στρατηγική και κατά περίπτωση στις Ε.Δ. Οι μεταβολές παραγόντων που έχουν συμβεί τα τελευταία χρόνια αφορούν στην ασφάλεια καθ'όσον πέρα της κυρίας απειλής κατά της χώρας μας που παραμένει σταθερή έχουν προστεθεί και οι υπερεθνικές ή ασύμμετρες απειλές, ενώ σε ότι αφορά τις Διεθνείς Σχέσεις το ΝΑΤΟ μετεξελίσσεται από καθαρά αμυντικό οργανισμό που δρούσε εντός της περιοχής του σε οργανισμό που αναλαμβάνει αποστολές εκτός περιοχής και κατά συνέπεια όλα τα μέλη του πρέπει να προσαρμόσουν ορισμένες δυνατότητές τους ώστε να ανταποκρίνονται και στις ενδεχόμενες νέες αποστολές, ενώ παράλληλα η χώρα μας πρέπει να είναι εις θέση να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως αυτές θα καθορίζονται καθώς και στις απαιτήσεις των λοιπών Διεθνών Οργανισμών στους οποίους συμμετέχει.

Θα εξετάσουμε την Εθνική Ασφάλεια που περιλαμβάνει την παραδοσιακή απειλή και τις νέες απειλές, στο εγγύς και διεθνές περιβάλλον καθώς και τις κύριες Συμμαχικές/Διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας μας για να καταλήξουμε σε προτάσεις που αφορούν στην λειτουργία και τις ικανότητες που πρέπει να διαθέτουν οι Ε.Δ. προκειμένου να στηρίζουν την Εθνική Στρατηγική και τους Εθνικούς Αντικειμενικούς Σκοπούς.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ – ΑΠΕΙΛΕΣ

Η παραδοσιακή απειλή που λαμβάναμε υπ' όψιν και μελετούσαμε πριν μερικά χρόνια, προήρχετο κατά βάση από όμορες χώρες ή παγκόσμια ισχυρούς συνασπισμούς και χώρες που είχαν τη δυνατότητα να επέμβουν δυναμικά και να επιβάλλουν την θέλησή τους. Από τη

δεκαετία του '70 όμως άρχισαν να καταγράφονται σε διεθνές ή τοπικό επίπεδο νέες μορφές κινδύνων που εξελίχθηκαν σε απειλές. Είναι οι «Υπερεθνικές (Transnational) Απειλές» ή οι «Ασύμμετρες Απειλές», όπως συνηθίζουμε να τις αποκαλούμε και που περιλαμβάνουν την τρομοκρατία, το οργανωμένο έγκλημα, την λαθρομετανάστευση, τα ναρκωτικά, το λαθρεμπόριο αγαθών, το λαθρεμπόριο όπλων, τη δημιουργία και διακίνηση όπλων μαζικής καταστροφής, την εξάπλωση επικινδύνων τεχνολογιών και άλλες συναφείς του είδους εγκληματικές πράξεις που διενεργούνται σε διεθνές επίπεδο και εκφεύγουν των διαστάσεων του κοινού εγκλήματος.

Η κυρία απειλή, πάντως, κατά της χώρας μας, εξακολουθεί να προέρχεται από την Τουρκία, η γεωπολιτική πίεση της οποίας μας έχει εξαναγκάσει σε μακροχρόνιο εξοπλιστικό ανταγωνισμό, με δυσμενέστερες οικονομικές αλλά και κοινωνικές συνέπειες. Η χώρα αυτή με απειλές χρήσης βίας, με δοκιμές χρήσης βίας και με χρήση βίας, έχει επιτύχει σημαντικά οφέλη εις βάρος της χώρας μας και του Ελληνισμού.

Η Τουρκία, χωρίς πόλεμο (εάν είναι δυνατόν), δια του εξαναγκασμού συγκατανεύσεως της Ελλάδος, υπό την απειλή χρησιμοποίησης ενόπλου βίας ή τη δημιουργία κρίσεων, επιδιώκει σε πρώτη φάση την επιβολή των διεκδικήσεών της στο Αιγαίο, την παραχώρηση δικαιώματος ονομασίας της Μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης ως εθνικής (Τουρκικής) και την συνέχιση της διχοτομήσεως της Κύπρου με παρελκυστική τακτική σε ότι αφορά την συζήτηση σχεδίων επιλύσεως και μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης.

Παράλληλα η Τουρκία καλλιεργεί το κατάλληλο κλίμα για την καταγγελία της Συνθήκης της Λωζάννης και την άσκηση δικαιώματος αυτοδιαθέσεως της Μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης (εξ ου και το Τουρκικό ΥΠΕΞ είναι αρωγό στις Αλβανικές διεκδικήσεις όταν τίθενται θέματα Αλβανών στην Ελλάδα).

Εάν, βέβαια, ανακύψουν οι ευνοϊκές συνθήκες για την Τουρκία για πόλεμο, τότε αυτή δεν θα αρκεσθεί στην ικανοποίηση των αναφερθέντων αντικειμενικών σκοπών, αλλά θα προχωρήσει σε εκτεταμένες εδαφικές διεκδικήσεις.

Οι «Υπερεθνικές» ή «Ασύμμετρες Απειλές» στρέφονται προς κυβερνήσεις και συλλογικούς οργανισμούς άμυνας και ασφάλειας. Οι απειλές αυτές δεν ενέχουν κατ' αρχάς τον κίνδυνο ενός μεγάλου συμβατικού πολέμου εναντίον των δυνάμεων του ανεπτυγμένου κόσμου, ωστόσο έχουν ισάξιους ίσως και μεγαλύτερους κινδύνους για τους πληθυσμούς και τις κυβερνήσεις τους. Τότε, η καταπολέμηση και εξάρθρωση των απειλών αυτών απαιτεί συντονισμένες ενέργειες σε πολιτικό, οικονομικό και στρατιωτικό επίπεδο.

Η διεθνής τρομοκρατία αναδεικνύεται σε πρωτεύουσα απειλή για τις μεγάλες δυνάμεις της διεθνούς κοινότητας αλλά και επιλεκτικά για μικρότερες χώρες. Το σκεπτικό δράσεως της διεθνούς και εγχώριας τρομοκρατίας βασίζεται στο ότι κάθε τι που είναι αντίθετο στην φανατική πίστη των μελών της και κάθε ενέργεια που θα έχει διεθνή αντίκτυπο είναι θεμιτές πράξεις. Το 2004 στην Ελλάδα θα διεξαχθούν οι Ολυμπιακοί Αγώνες που αποτελούν μέγιστο Εθνικό γεγονός. Πέραν της καλής οργάνωσής τους, η απαραίτητη προϋπόθεση είναι η διεξαγωγή τους υπό πλήρη ασφάλεια, διότι είναι βέβαιον ότι οι τρομοκράτες δεν θα διστάσουν να κτυπήσουν και στην χώρα μας αν υπάρξουν οι ευνοϊκές γι' αυτούς συνθήκες. Η ασφάλεια των αγώνων απαιτεί την ενεργοποίηση και συντονισμό των ενεργειών όλων των υπηρεσιών της χώρας καθώς και την συνεργασία σε διμερές και διεθνές επίπεδο, για να αποτραπεί πρωτίστως ή/και να εξουδετερωθεί εγκαίρως πάσα ενδεχομένη τρομοκρατική ενέργεια.

Για την Ελλάδα, όλες οι μορφές των Ασύμμετων Απειλών είναι υπαρκτές, ανεξάρτητα εάν είναι άμεσες ή όχι. Ειδικότερα το θέμα της λαθρομετανάστευσης που το επιτείνει η ελλιπής φύλαξη των συνόρων, σε συνδυασμό με το δημογραφικό πρόβλημα της χώρας μας, αποτελεί μία άμεση απειλή. Τα αίτια είναι γνωστά, αλλά μέχρι σήμερα δεν έχουν ληφθεί ουσιαστικά μέτρα για την αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης, μέσα στα πλαίσια του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και αξιών αλλά και της συνταγματικής επιταγής για την τήρηση των νόμων.

Η Ε.Ε. καθυστέρησε να αντιληφθεί την ιδιαιτερότητά μας ως χώρας-πύλης για τους λαθρομετανάστες και χώρας που κινδυνεύει να αλλοιωθεί η σύνθεση του πληθυσμού της και να υπάρξουν μειονοτικές διεκδικήσεις στο μέλλον, και μόλις πρόσφατα (Οκτώβριος 2003) έλαβε απόφαση για τη δημιουργία δύο επιχειρησιακών «κέντρων ελέγχου – συντονισμού της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων» με κύριο στόχο την επαναπροώθηση στις χώρες τους των λαθρομεταναστών (το ένα εξ αυτών των κέντρων αναμένεται να λειτουργήσει στην Ελλάδα).

Κατόπιν των ανωτέρω η Εθνική ασφάλεια απαιτεί την απόκτηση στρατιωτικών κυρίως ικανοτήτων για την αντιμετώπιση της παραδοσιακής απειλής και πολιτικοστρατιωτικών ικανοτήτων/μέτρων για την αντιμετώπιση των υπερεθνικών απειλών.

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Ε.Δ.

Συγχρόνως με την ικανότητα της χώρας μας για προάσπιση της Εθνικής Ασφάλειας, οι Διεθνείς/Συμμαχικές υποχρεώσεις (και κυρίως προς το ΝΑΤΟ και την ΕΕ), καθορίζουν τις συμπληρωματικές ικανότητες που πρέπει να διαθέτουν οι Ε.Δ. όπως αυτές περιέχονται στις κοινές αποφάσεις των χωρών-μελών των οργανισμών. Οι συνολικές ικανότητες συνεπώς των Ε.Δ. πηγάζουν από την αποστολή που καθορίζεται σε :

- Εθνικό πλαίσιο. Από την Πολιτική Εθνικής Αμύνης και την Στρατιωτική Στρατηγική, ως αυτές περιοδικώς αναθεωρούνται.
- Νατοϊκό πλαίσιο. Από την Συνθήκη του ΝΑΤΟ. Από την Νέα Στρατηγική Αντίληψη και τη Διακήρυξη της Συνόδου Κορυφής στην Ουάσιγκτον που περιλαμβάνουν τη δυνατότητα επέμβασης του ΝΑΤΟ εκτός περιοχής καθώς και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Από τη Διακήρυξη της Συνόδου Κορυφής της Πράγας για άμυνα κατά της τρομοκρατίας, της επιθέσεως με όπλα μαζικής καταστροφής, επιθέσεων στον κυβερνοχώρο και των πυραυλικών απειλών. Η χώρα μας έχει ήδη κληθεί να προετοιμασθεί προς συμμετοχή στην υπό διαμόρφωση Δύναμη Ταχείας Αναπτύξεως του ΝΑΤΟ.
- Ευρωπαϊκό πλαίσιο. Ως θα καθορισθεί στο υπό επεξεργασία Στρατηγικό Δόγμα της ΕΕ, ορισμένα στοιχεία του οποίου εξηγγέλθησαν κατά την Σύνοδο Κορυφής στην Θεσσαλονίκη τον Ιούνιο 2003 και που περιελάμβαναν, μεταξύ άλλων, την ενίσχυση των στρατιωτικών ικανοτήτων της ΕΕ, με τη διάθεση αυξημένων πόρων για την Άμυνα. Πάντως η χώρα μας έχει ήδη αναλάβει την υποχρέωση συμμετοχής στην συγκροτούμενη Ευρωπαϊκή Δύναμη Ταχείας Αντίδρασης.
- Διεθνές πλαίσιο. Από την κατά περίπτωση συμμετοχή της χώρας σε ειρηνευτικές, κατά βάση, αποστολές ως αυτές αποφασίζονται κυρίως από τον ΟΗΕ.

Η ανάπτυξη των ικανοτήτων των Ε.Δ. για την κάλυψη της Εθνικής ασφάλειας και των διεθνών/συμμαχικών υποχρεώσεων της χώρας, επιβάλλει την λειτουργία αποτελεσματικού θεσμικού πλαισίου ως και κατάλληλο οργάνωση, δομή, εξοπλισμό και επαρκές προσωπικό.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Με βάση τα προαναφερθέντα παραθέτουμε τις προτάσεις για μέτρα που πρέπει να ληφθούν και τα οποία θα συμβάλλουν στην προάσπιση του Εθνικού συμφέροντος που αφορά στην επιβίωση του Έθνους ήτοι τη διαφύλαξη της εδαφικής ακεραιότητας, της ελευθερίας, της ανεξαρτησίας, της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς των Ελλήνων.

Σε πολιτικό επίπεδο τα μέτρα που θα βελτιώσουν την ασφάλεια και θα αυξήσουν την αμυντική μας ισχύ απαιτούν αποφάσεις που εκτιμάται ότι θα πρέπει να κινηθούν στις ακόλουθες γραμμές :

- Αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος και ιδίως στις παραμεθόριες περιοχές για τις οποίες απαιτείται να ληφθούν σύντομα αναπτυξιακά μέτρα για την αύξηση του Ελληνικού πληθυσμού.
- Βελτίωση των μέτρων και διαδικασιών φυλάξεως των συνόρων, για αντιμετώπιση της ανεξέλεγκτης λαθρομετανάστευσης και διακίνησης λαθρεμπορίου ως σαφής διαχωρισμός περιοχών δράσεως μεταξύ Στρατού Ξηράς και ΕΛ.ΑΣ. Ανάθεση της ευθύνης ελέγχου ασφάλειας της Ζώνης Προκαλύψεως στο Στρατό με αναδιοργάνωση των Μονάδων Προκαλύψεως ώστε πέρα της φυλάξεως των συνόρων να αποτρέπονται εδαφικές βλέψεις που έχουν όμορα κράτη. Ανάθεση στην ΕΛ.ΑΣ της περιοχής αμέσως μετά την Ζώνη Προκαλύψεως. Ενεργοποίηση του προσωπικού των Μονάδων Εθνοφυλακής στις παραμεθόριες περιοχές. Θέσπιση ελκυστικών μέτρων για την προσέλκυση Επαγγελματιών Οπλιτών στις παραμεθόριες περιοχές.
- Ανάπτυξη αποτελεσματικού ολοκληρωμένου συστήματος πληροφοριών και ασφαλείας σε Στρατηγικό και Τακτικό επίπεδο, για αντιμετώπιση τόσο της παραδοσιακής απειλής όσο και των Υπερεθνικών Απειλών και αποτελεσματική λειτουργία του Συστήματος Χειρισμού Κρίσεων (το μέτρο αυτό αφορά σε μεγάλο βαθμό και το ΥΕΘΑ).
- Εφαρμογή μεταναστευτικής πολιτικής, που δεν θα δημιουργεί μελλοντικά προβλήματα και κυρίως δεν θα αλλοιώνει τον κοινωνικό ιστό της χώρας.
- Λειτουργία αποτελεσματικού συστήματος Πολιτικής Προστασίας στην ειρήνη και στον πόλεμο υπό ενιαίο ανεξάρτητο φορέα.
- Ανάπτυξη του Εθνικού φρονήματος των Ελλήνων.

Σε ότι αφορά την ανάπτυξη ικανοτήτων των Ε.Δ. ώστε να ανταποκρίνονται στον καλύτερο δυνατό βαθμό στην αποστολή τους, τα μέτρα αφορούν το θεσμικό πλαίσιο, την οργάνωση και δομή, το προσωπικό και τους εξοπλισμούς. Θα αναφερθώ περιληπτικά στις τρεις πρώτες κατηγορίες και λεπτομερέστερα στους εξοπλισμούς που αποτελούν το κύριο θέμα του συνεδρίου μας.

Το θεσμικό πλαίσιο πρέπει να αναδιαμορφωθεί ώστε να υπάρχει σαφής διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων της πολιτικής ηγεσία που θα ασκεί τον έλεγχο για την εφαρμογή της Κυβερνητικής πολιτικής και των αρμοδιοτήτων της Στρατιωτικής ηγεσίας που θα αποφασίζει

για την οργάνωση, δομή, προσωπικό και μέσα ώστε οι Ε.Δ. να είναι εις θέση να ανταποκριθούν στην αποστολή τους.

Η οργάνωση και δομή πρέπει να ανταποκρίνονται στον σαφή διαχωρισμό του Στρατηγικού, Επιχειρησιακού και Τακτικού επιπέδου για να επιτυγχάνεται συγκεντρωτικός έλεγχος, συντονισμός, διάθεση και ανακατανομή των δυνάμεων δια ενισχύσεως του ρόλου του ΓΕΕΘΑ, με ουσιαστικές αρμοδιότητες από τον καιρό της ειρήνης και αναβάθμιση του ρόλου του Συμβουλίου Αρχηγών Γενικών Επιτελείων (ΣΑΓΕ), και να καλύπτεται το Στρατηγικό επίπεδο Διοικήσεως ενώ το επιχειρησιακό επίπεδο θα καλύπτεται από Μείζονες Διοικήσεις επιπέδου Στρατιάς, Αρχηγείου Στόλου, ΑΤΑ και το τακτικό από τις εις αυτές υπαγόμενες επιχειρησιακές μονάδες των Κλάδων. Με αυτόν τον τρόπο θα επιτυγχάνεται αποκέντρωση στη διεξαγωγή των επιχειρήσεων και συγκεντρωτικός έλεγχος στο Επιχειρησιακό και Στρατηγικό επίπεδο. Η αναβάθμιση της ΑΣΔΕΝ σε δεύτερη Στρατιά πιθανόν να είναι απαιτητή για πλέον εύρυθμο λειτουργία του επιχειρησιακού επιπέδου στην περιοχή των νήσων.

Η ορθή αρχή της Διακλαδικότητας να επιτυγχάνεται με την Διαλειτουργικότητα και συμπληρωματικότητα των απαιτούμενων μέσων, συστημάτων και υπηρεσιών για τη διεξαγωγή ενιαίων επιχειρήσεων σε περιβάλλον ασφαλείας και με υψηλή αποτελεσματικότητα, αντί της δημιουργίας επιπροσθέτων Διακλαδικών Στρατηγείων (πέραν του ΓΕΕΘΑ) που μόνο σύγχυση και κόστος επιφέρουν.

Σε ότι αφορά στο προσωπικό τα μέτρα πρέπει να αποσκοπούν στην συμπλήρωση της απαιτούμενης οροφής ιδίως των μονάδων του Σ.Ξ. σε συνάρτηση με τα διατιθέμενα μέσα, την πλήρη και ρεαλιστική εκπαίδευση καθώς και στην διατήρηση του υψηλού ηθικού των στελεχών που θα αντανακλάται από την κοινωνική καταξίωση της Πολιτείας έναντι των Ε.Δ.

Θα αναφερθούμε τώρα στους εξοπλισμούς για τους οποίους προτείνουμε τα ακόλουθα μέτρα :

- Ο εξοπλιστικός προγραμματισμός να ανταποκρίνεται ουσιαστικά στις ανάγκες δύο πενταετιών, η πρώτη δεσμευτική και η δεύτερη αναθεωρούμενη ανάλογα με τα δεδομένα. Ολοκλήρωση των διαδικασιών επιλογής κατασκευαστικών οίκων με την έναρξη υλοποίησης του πενταετούς προγράμματος καθ'όσον αυτό θα επιτρέψει την έγκαιρη ολοκλήρωση των εξοπλισμών και θα βοηθήσει την ανάπτυξη των Ελληνικών Βιομηχανιών, με δεδομένο ότι σε κάθε πρόγραμμα πρέπει να επιδιώκεται η μεγαλύτερη δυνατή Ελληνική συμμετοχή.
- Αξιοποίηση της υπάρχουσας υποδομής και δυνατότητας αυτάρκειας στην υποστήριξη των εξοπλιστικών προγραμμάτων μετά την ολοκλήρωση και παράδοσή τους στις Ε.Δ.
- Ολιγοτυπία προς επίτευξη οικονομίας κλίμακας και δυνατότητας συμπαραγωγής.
- Η επιλογή των προγραμμάτων να διέπεται από την αρχή της «ποιότητας έναντι της ποσότητας» και να σταθμίζεται η πολλαπλασιαστική ισχύς που επιτυγχάνεται από την υλοποίηση κάθε εξοπλιστικού προγράμματος. Ιδιαίτερη έμφαση απαιτείται στην επιλογή των οπλικών συστημάτων ώστε αυτά να χρησιμοποιούν την αιχμή της τεχνολογίας και να υπερέχουν των επιλογών του ενδεχομένου αντιπάλου, ενώ ταυτόχρονα θα πρέπει να εξασφαλίζεται η μακροπρόθεσμη υποστήριξή τους και η δυνατότης αναβαθμίσεώς τους. Παράλληλα πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν η ταχύτης αναπτύξεως των φορέων (πλατφόρμας) των οπλικών συστημάτων στον καλύτερο δυνατό χρόνο για να επιτυγχάνεται η έγκαιρη αντίδραση.
- Αύξηση της επιβιωσιμότητας με εφαρμογή της τεχνολογίας χαμηλής παρατηρησιμότητας των μαχίμων μονάδων για την ελάττωση της υπογραφής που αφορά στην ανακλαστική επιφάνεια (Stealth) αλλά και, κατά περίπτωση, στην θερμική,

ακουστική και μαγνητική ακτινοβολία των νέων χερσαίων, ναυτικών και αεροπορικών μαχίμων μονάδων.

- Συμπλήρωση βραχυπροθέσμων απαιτήσεων με φθηνές λύσεις, όπως το μεταχειρισμένο υλικό συμμαχικών χωρών, ενώ για τα μεσομακροπρόθεσμα προγράμματα να εξασφαλίζεται η συμμετοχή της χώρας μας στην παραγωγή ευρύτερων συμμαχικών προγραμμάτων.
- Ο εκσυγχρονισμός του υλικού και ιδίως των ακριβών μονάδων, να αποφασίζεται και να υλοποιείται έγκαιρα. Σε αντίθετη περίπτωση να προγραμματίζεται η αντικατάστασή των και οι δαπάνες να περιορίζονται στις απαραίτητες για την συντήρηση και ασφαλή λειτουργία των μέχρις αντικαταστάσεως/παροπλισμού των.
- Ανάπτυξη παραγωγής υλικού από την Αμυντική Βιομηχανία, σε συνεργασία με ξένες εταιρείες, Ελληνικά Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα με εξαγωγικό προσανατολισμό, εφόσον είναι δυνατόν. Η εξειδίκευση των Βιομηχανικών μονάδων παραγωγής αμυντικού υλικού θα βοηθήσει στην προώθηση των εξαγωγών και θα μειώσει το κόστος λόγω οικονομίας κλίμακος.
- Ουσιαστική αξιοποίηση των Αντισταθμιστικών Ωφελημάτων για εκμετάλλευση από τις Ε.Δ. και την Ελληνική Αμυντική Βιομηχανία.
- Περαιτέρω προώθηση της ιδιωτικοποίησης των Αμυντικών Βιομηχανιών, εκτός αυτών που συμβάλλουν καθοριστικά στην διαμόρφωση της πολιτικής των εξοπλισμών και κατά συνέπεια της αμυντικής πολιτικής. Στην περίπτωση αυτή να θεσμοθετηθεί η λειτουργία τους με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, με ταυτόχρονη αναθεώρηση των στρατηγικών πωλήσεων, εμπορευσιμότητας και παραγωγικής διαδικασίας και υπό την προϋπόθεση επιλογής των Διοικήσεων, με αυξημένη πλειοψηφία της αρμοδίας κοινοβουλευτικής επιτροπής.
- Υλοποίηση δομής των μαχίμων μονάδων των Κλάδων ώστε να είναι κατάλληλες να επιχειρήσουν πρωτευόντως στα αντίστοιχα ενδεχόμενα Θέατρα Επιχειρήσεων (Ηπειρωτική Ελλάδα, Αιγαίο, Ανατολική Μεσόγειος) και δευτερευόντως να ικανοποιήσουν συμμαχικές/διεθνείς υποχρεώσεις. Ειδικότερα για επιχειρήσεις στην Αν. Μεσόγειο η Πολεμική Αεροπορία πρέπει να διαθέτει εξελεγμένα αεροσκάφη αναχαιτίσεως με επαρκή αυτονομία, ενώ το Πολεμικό Ναυτικό Υποβρύχια με αξιόπιστο οπλισμό και Πλοία Επιφανείας με αυξημένες αντιαεροπορικές δυνατότητες για άμυνα περιοχής (δυνατότητα η οποία χάθηκε δυστυχώς για το Π.Ν. με τους τελευταίους παροπλισμούς των Αντιτορπιλικών τύπου ADAMS ενώ αντιθέτως αποκτήθηκε από το Τουρκικό Ναυτικό με τις Φ/Γ τύπου PERRY) και αυτοπροστασία καθώς και μικρό αριθμό συγχρόνων ταχέων αποβατικών μεσαίου μεγέθους για την ασφαλή μεταφορά προσωπικού και βαρέως υλικού του Στρατού Ξηράς.

Η λήψη των ανωτέρω μέτρων σε συνδυασμό με άλλα συμπληρωματικά που θα κινούνται στις ίδιες κατευθυντήριες γραμμές θα αυξήσει πολλαπλασιαστικώς την ικανότητα των Ε.Δ., ενώ ο σωστός προγραμματισμός δυνατόν να συμπίψει το κόστος λειτουργίας με δεδομένο ότι πολλά εκ των μέτρων αφαιρούν πολυδάπανες λειτουργίες που ουδέν προσφέρουν στην ισχύ του στρατεύματος. Η περίοδος που διανύουμε είναι εξαιρετικά ευαίσθητη αφού η ασφάλεια της χώρας μας αντιμετωπίζει πολλαπλούς ενδεχόμενους κινδύνους ενώ η τουρκική απειλή παραμένει αμετάβλητη και εθνικά κυριαρχικά μας δικαιώματα διεκδικούνται από την γείτονα απροκάλυπτα.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ

ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ «ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ 2003»

ΤΗΣ 10 ΚΑΙ 11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2003

Του Αντιστρατήγου ε.α. Η. ΚΑΖΟΥΚΑ

Κυρίες, Κύριοι,

Εκ μέρους των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Εταιρίας Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ), σας καλωσορίζω στο τρίτο, διήμερο, διεθνές συνέδριο «ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ 2003» και σας ευχαριστώ δια την τιμητική παρουσία σας.

Το συνέδριο, όπως και τα δύο προηγούμενα, είναι αφιερωμένο στη Στρατηγική, την κατ' αρχήν τέχνη των Στρατηγών, τη θυγατέρα της Πολεμικής Τέχνης και αδελφή της Τακτικής, οι οποίες εφαρμόζονται και σε ποικίλους άλλους τομείς της ανθρωπίνης δραστηριότητας.

Θα αποτελούσε όμως παράλειψη εάν συγχρόνως δεν εξετάζοντο η σύγχρονη τεχνολογία και τα σύγχρονα οπικά συστήματα, καθόσον αυτά επιδρούν στον τρόπο εφαρμογής των αναλλοιώτων αρχών της στρατηγικής, των αρχών του πολέμου.

Διανύομεν περίοδον, όπου όλα μεταβάλλονται. Το γεωπολιτικό και γεωστρατηγικό περιβάλλον της χώρας υφίστανται διαρκείς πιέσεις έως και αλλαγές. Αξίες του χθες είναι απαξίες του σήμερα.

Η παγκοσμιοποίηση, η Ενωμένη Ευρώπη και το ΝΑΤΟ συνεχώς διευρύνονται. Οι μετακινήσεις των στερημένων προς τις ανεπτυγμένες χώρες δια αναζήτηση καλύτερης τύχης συνεχώς αυξάνονται. Οι αποκαλούμενες «Ασύμμετρες Απειλές» κατατρώνουν την ποθουμένη ειρήνη, εκμεταλλεζόμενες την πτώχεια, το θρησκευτικό και εθνικό φανατισμό και την απαιδευσία.

Μέσα σ' αυτό το περιβάλλον της αβεβαιότητας και της αντίφασης η Ελλάς, κατέχουσα το σταυροδρόμι διακινήσεως λαών, ιδεών, πολιτισμών, θρησκειών και αγαθών, προσπαθεί να διαδραματίσει το διαχρονικά επιβεβαιωμένο ιστορικό της ρόλο.

Το χρέος αυτό είναι φυσικό να της παρέχει σωρεία προβλημάτων, οφειλομένων, τόσο σε εσωτερικές αδυναμίες, όσο και σε εξωτερικές πιέσεις έως απειλές. Τα σημαντικότερα από αυτά είναι το δημογραφικό και η εξ ανατολών ενεργός απειλή. Τα προβλήματα αυτά μπορεί να αντιμετωπισθούν με την ισόρροπο ανάπτυξη και τη διατήρηση ισχυρών Ενόπλων Δυνάμεων, προσαρμοσμένων όχι τόσο στις συμμαχικές ή εταιρικές αποστολές, που δυστυχώς δεν μας ασφαλίζουν, αλλά όσο στην αποστολή της υπεράσπισης της εδαφικής ακεραιότητας και ανεξαρτησίας.

Η μελέτη και η επίλυση αυτών των εθνικών προβλημάτων απαιτεί τη χάραξη στρατηγικής σε εθνικό επίπεδο, της εθνικής στρατηγικής, από ένα όργανο υπερκομματικό, ευρύτερης σύνθεσης και αποδοχής. Αυτή είναι παγία θέση της Εταιρίας.

Συμπληρωματικό ρόλο στην αντιμετώπιση, έρευνα και μελέτη των εθνικών θεμάτων μπορεί να διαδραματίσουν οι ενώσεις πολιτών, απηλλαγμένες του πολιτικού κόστους, αφοσιωμένες στην υπηρεσία της πατρίδος και εμφορούμενες από πνεύμα προσφοράς στο κοινωνικό σύνολο.

Μέσα σ' αυτό το χώρο των μη κυβερνητικών οργανώσεων, των γνωστών δεξαμενών σκέψης, εντάσσεται και δραστηριοποιείται η ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ, με μία ανεξάρτητη εννεάχρονη επιτυχή πορεία.

Τελειώνοντας, κρίνω αναγκαίον να ευχαριστήσω τους ομιλητές, τους χορηγούς, τους εκπροσώπους των συμμετεχόντων φορέων και τα μέλη της οργανωτικής επιτροπής, δια τη συμβολή τους στην αρτία οργάνωση του συνεδρίου.

Το ενδιαφέρον συμμετοχής και η παρουσία τόσων εκλεκτών εγγυώνται την επιτυχή έκβαση του συνεδρίου και μας δυναμώνουν στη συνέχεια του δύσκολου έργου της ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ. Συνάμα μας παροτρύνουν στην ανανέωση της συνάντησής μας στο συνέδριο «ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ 2005».

Σας ευχαριστώ όλους και ευελπιστώ να μας τιμήσετε με την παρουσία σας και τις επικοινωνητικές παρεμβάσεις, καθ' όλη τη διάρκεια του διημέρου συνεδρίου.

«ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ»^[1]

Του Στρατηγού ε.α. Δ. ΣΚΑΡΒΕΛΗ

Επιτίμου Αρχηγού ΓΕΕΘΑ

Ακαδημαϊκού

Το θέμα μας, Κυρίες και Κύριοι, με το οποίο θα σας απασχολήσω για 30' λεπτά, έχει δύο σκέλη, την γεωπολιτική του ελληνικού χώρου και την εθνική μας άμυνα. Νομίζω, παρέλκει να εξηγήσω, τη στενή διασύνδεση των δύο μερών του θέματος, διότι κατά την ανάπτυξή του θα διαφανεί πλήρως.

Κυρίες και Κύριοι,

Ο κόσμος μας έχει τις ατέλειές του. Προς Θεού δεν καταφέρομαι κατά του Πάνσοφου Δημιουργού. Αναφέρομαι στην ανθρώπινη λογική και αντίληψη των πραγμάτων, που θέλει να βλέπει δύο «ανισότητες» (ίσως κακώς τις είπα ατέλειες), ως αφετηρία και υπόβαθρο πολλών δραστηριοτήτων του ανθρώπου, στην πορεία της ιστορίας του πάνω στη γη.

Πιο συγκεκριμένα, αναφερόμενος στην πρώτη ανισότητα, αυτή αφορά στην ανισομερή κατανομή του πλούτου και των φυσικών πόρων της γης, που έχουν σχέση με την επιβίωση και την ανάπτυξη και είναι η βάση της «γεωοικονομίας» σε σύγχρονη ορολογία.

Η δεύτερη ανισότητα αφορά στη διαφοροποίηση της στρατιωτικής σημασίας των διαφόρων σημείων και περιοχών του πλανήτη, σε συνάρτηση με την πρώτη ανισότητα, που συνιστά τη «γεωστρατηγική».

Γεωστρατηγική και γεωοικονομία αποτελούν – όπως είναι γνωστό – τους δύο βασικούς πόλους της γεωπολιτικής.

Αλλά, υπάρχει και μία τρίτη ανισότητα (ατέλεια) αυτή που αφορά στον άνθρωπο. Δεν αναφέρομαι στις ανθρωπολογικές διαφορές (π.χ. χρώμα, σωματική διάπλαση...) ή στις πολιτισμικές ετερότητες (π.χ. ιστορία, παράδοση, έθιμα....). Αναφέρομαι κυρίως, και αυτό θέλω να επισημάνω, στην αδυναμία εξεύρεσης κοινού παρονομαστού αρχών και αξιών, παγκόσμιας εμβέλειας και ισχύος, που θα επέτρεπαν στον άνθρωπο να επεμβεί διορθωτικά – εξισορροποητικά στις προαναφερθείσες ανισότητες, δια το κοινόν – πανανθρώπινο καλόν και όφελος. Αντ' αυτού, οι άνθρωποι, σε ομάδες και έθνη – κράτη αντιμάχονται αλλήλους μέσα σε γεωπολιτικά πλαίσια, με όρους ισχύος και ζωτικών συμφερόντων, προς εκμετάλλευση των ανισοτήτων, για ίδιον όφελος και ανάπτυξη, με αποτέλεσμα τις τεράστιες αντιθέσεις, τις συγκρούσεις και τους πολέμους, που τελικά φθάσαμε να τους αποκαλέσουμε και ανθρωπιστικούς, σχήμα οξύμωρο, τέλειος παραλογισμός. Αλλά, Κυρίες και Κύριοι, η γεωπολιτική είναι «γεωπολιτική της ισχύος», ο ανίσχυρος δεν κάνει γεωπολιτική και εν πάση περιπτώσει η γεωπολιτική δεν ήταν ποτέ και δεν είναι γεωπολιτική της αγάπης και της αρετής.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, η γεωπολιτική σημασία του ελληνικού χώρου στηρίζεται περισσότερο – για να μη πούμε εξ ολοκλήρου – στη γεωστρατηγική του χώρου, παρά στη γεωοικονομία του. Ο ελληνικός χώρος, κάτω από γεωστρατηγικό φακό, προκαλεί με τη γεωγραφική θέση του. Αυτή η χωροθεσιακή ελληνική πραγματικότητα, εντάσσει το χώρο στις πλέον σημαντικές στρατηγικές περιοχές του κόσμου μας. Στο μέσο τριών ηπείρων και σημαντικών θαλασσών (Ανατ. Μεσογείου, Ευξείνου Πόντου, Αδριατικής) και με τη γεωφυσική μορφολογία του, ως χερσαία και συνάμα θαλάσσια και νησιωτική ενότητα, συνιστά γεωστρατηγικό σημείο αναφοράς. Ο ελληνικός χώρος είναι βαλκανικός, ταυτοχρόνως ευρωπαϊκός και μεσογειακός. Είναι μέρος της Ανατ. Λεκάνης της Μεσογείου, γύρω από την οποία αναπτύχθηκαν σπουδαίοι πολιτισμοί και οι τρεις μονοθεϊστικές θρησκείες. Βρίσκεται στην κορυφή ενός τριγώνου, του οποίου οι δύο άλλες κορυφές βρίσκονται στη Μέση Ανατολή και στην Κασπία, όπου επικεντρώνονται σήμερα τεράστια συμφέροντα. Η Κρήτη αυτή και μόνη, με προέκταση στον κυπριακό χώρο (εφόσον ισχύει το δόγμα του ΕΑΧ)^[2], δεσπόζουν σημαντικών θαλασσίων οδών, επαυξάνοντας τη γεωπολιτική σημασία του ελληνικού χώρου.

Αλλά, την γεωπολιτική αξία του χώρου, μαρτυρεί περισσότερο παντός άλλου, η ίδια η ιστορία του τόπου. Ο αρχαίος ελληνικός κόσμος με δομικό στοιχείο την πόλη-κράτος και με τη δυναμική του, ως προς την πολιτική δράση, τα γράμματα και τις τέχνες, το εμπόριο και την οικονομία, αλλά και με τις στρατιωτικές δραστηριότητές του, δεν ήταν παρά ο πρόδρομος και μία μικρογραφία της σημερινής διεθνούς κοινότητας. Αν η συγκροτημένη γεωπολιτική σκέψη και γνώση έκανε την παρουσία της στις αρχές του περασμένου αιώνα, στη Γερμανία, στη Σουηδία και στην Αγγλία, αλλά και στη Γαλλία και στις ΗΠΑ, η γέννηση της γεωπολιτικής, ίσως αδιαμόρφωτης και μη συστηματοποιημένης, αναμφισβήτητα έλαβε χώρα το πρώτον στη σκέψη και στη δράση των αρχαίων προγόνων μας. Αν μιλήσουμε για θεμελίωση γεωπολιτικής σκέψης, αυτή βρίσκεται στα κείμενα του πρώτου ίσως γεωπολιτικού επιστήμονα και στρατηγού Θουκυδίδη, που παραμένει έκτοτε πάντα επίκαιρος (για να δανεισθώ τον τίτλο βιβλίου του πρέσβευς Βύρωνα Θεοδωροπούλου). Τόσο επίκαιρος, ώστε σήμερα να διδάσκεται σε πολλά ξένα πανεπιστήμια και να μελετάται από ινστιτούτα πολιτικής και στρατηγικής σκέψης. Οι γεωπολιτικοί όροι της «ισχύος», των «ζωτικών συμφερόντων», του «δικαίου του ισχυρού»...είναι Θουκυδίδειοι. Αν η αρχαία Ελλάδα έχει την πατρότητα πολλών τομέων γνώσης – και την έχει – τότε γιατί να μην έχει και αυτήν της γεωπολιτικής ;

Η ελληνική ιστορία σε όλη τη διαδρομή της, σαν μύθος, σαν θρύλος και σαν ιστορία, έχει να επιδείξει δράση που σχετίζεται με γεωπολιτικές επιδιώξεις. Η αργοναυτική εκστρατεία και τα κατορθώματα του Ηρακλή αντανακλούν τέτοιες επιδιώξεις. Η πρώτη σύγκρουση Ανατολής – Δύσης έλαβε χώρα στον ελληνικό χώρο (Μαραθώνας – Σαλαμίνα). Ναυμαχίες παγκόσμιας εμβέλειας – με τα τότε δεδομένα – όπως του Ακτίου και αιώνες αργότερα της Ναυπάκτου, διεξήχθησαν σε ελληνικές θάλασσες. Στη σκέψη του Ναπολέοντα ήταν πάντα ο ελληνικός χώρος, σαν βάση για τις προς ανατολάς βλέψεις του (από μαρτυρίες του Las Casas, που είχε μαζί του συνομιλίες στην Αγ. Ελένη, στη διάρκεια της εξορίας του). Αν η ελληνική υποταγή στον Τούρκο δυνάστη κράτησε τόσους αιώνες, τούτο δεν είναι άσχετο με τη δυτική γεωπολιτική αντίληψη που ήθελε ακεραία την οθωμανική επικράτεια, διότι αυτή, με την κατοχή των Στενών και του ελληνικού κορμού, συνιστούσε ιδεώδη φραγμό στις βλέψεις της διαρκώς μεγενθυνομένης Ρωσίας προς τις θερμές θάλασσες. Γι'αυτό και ο Ναύαρχος Κόδριγκτων περιέπεσε σε δυσμένεια μετά τη Ναυμαχία του Ναυαρίνου, διότι το πλήγμα κατά της τουρκικής ισχύος ήταν ανεπιθύμητο, μια και η πολιτική της Αυτοκρατορίας απέβλεπε στην Πελοπόννησο και μόνο, υπό μορφή προτεκτοράτου της, για τη διασφάλιση του σημαντικού άξονα Γιβραλτάρ, Μάλτα, Σουέζ. Πολύ αργότερα προσέθεσε στον άξονα και την Κύπρο. Δεν απέβλεπε στην αποδυνάμωση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Ας αφήσουμε όμως να μιλήσει και η νεότερη ιστορία για την γεωπολιτική αξία του ελληνικού χώρου. Η γεωπολιτική θεωρία του Mackinder, εκ των πρωτεργατών της σύγχρονης γεωπολιτικής επιστήμης, περί καρδιάς της γης (heartland) και περιμέτρου (rimland) επιβεβαιώθηκε και στους δύο Π.Π. με πρωταγωνιστή την Γερμανία.

Η Ελλάδα, χώρα της παράκτιας ζώνης, της «rimland», προέβη τότε, με κριτήρια γεωπολιτικά, σε ορθές επιλογές υψηλής στρατηγικής, συμπαραταχθείσα με τις άλλες δυνάμεις της «rimland», δηλαδή την Αντάντ στον Α΄ και τη Δυτική Συμμαχία στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Η Χώρα δικαιώθηκε στις επιλογές της, αφού και στις δύο περιπτώσεις ωφελήθηκε εδαφικά, αν και όχι απολύτως, σε σχέση με τις επιδιώξεις της. Εξάλλου, η γεωστρατηγική σημασία του ελληνικού χώρου ήταν τέτοια, ώστε και στις δύο μεγάλες συγκρούσεις δεν θα μπορούσε να παραμείνει σε κατάσταση ουδετερότητας.

Κατά τον Α΄Π.Π., στον ηπειρωτικό ελληνικό κορμό συγκροτήθηκε ένα από τα κύρια μέτωπα αυτού του πολέμου, το μακεδονικό μέτωπο. Από αυτό επιχειρήθηκε η διάσπαση της αμύνης των Κεντρικών Δυνάμεων, η οποία και επετεύχθη. Η χρησιμοποίηση του ελληνικού χώρου και γενικώς της Βαλκανικής Χερσονήσου ως πρόσβασης για ενέργεια κατά της Κεντρικής Ευρώπης επανήλθε και υπεστηρίχθη και κατά τον Β΄Π.Π., ασχέτως αν επικράτησε τελικά η άποψη της απόβασης στην ιταλική χερσόνησο.

Το θέμα της «ουδετερότητας» της Χώρας, που προαναφέρθηκε, με σκοπό την αποφυγή των συνεπειών που θα είχε η εμπλοκή της, παρουσιάστηκε και κατά τους δύο πολέμους. Και κατά μεν τον Α΄Π.Π., η Χώρα, ως συνέχεια των βαλκανικών πολέμων, αλλά και υπό την επήρεια της Μεγάλης Ιδέας, είχε ακόμη στόχους απελευθερωτικούς, εφόσον ελληνικοί πληθυσμοί διατελούσαν εισέτι υπό ξένη κατοχή και συνεπώς όφειλε να τους πραγματώσει. Όμως, κατά τον Β΄Π.Π., η αποφυγή του πολέμου, η ουδετερότης, παρά τη γνωστή αποφυγή πάσης αφορμής και αιτίας, δεν ήταν θέμα δικής της επιλογής, διότι τελικώς της επεδόθη η γνωστή τελεσιγραφική αξίωση της Ιταλίας. Η γεωπολιτική του ελληνικού χώρου, ούτως ή άλλως, δεν ευνοεί την ουδετερότητα.

Στη δεύτερη περίπτωση, στον Β΄Π.Π., η Χώρα, με τη νικηφόρο εκστρατεία της, ανέτρεψε τα ιταλικά σχέδια, όμως η γεωπολιτική της παράμετρος επροκάλεσε τη γερμανική επίθεση και την κατάκτησή της, όχι μόνο διότι ο ελληνικός χώρος ήταν απαραίτητος στα γερμανικά σχέδια κατά θετικών τρόπον, διότι θα υποβοηθούσε τις επιχειρήσεις στη Βόρεια Αφρική και θα παρείχε πρόσβαση προς την περιοχή της Μέσης Ανατολής, όπου και τα πολύτιμα πετρελαϊκά αποθέματα, αλλά και κατά αρνητικών τρόπον, απαγορεύοντας τη χρήση του από τον αντίπαλο, δηλαδή τους Συμμάχους, όπως είχε γίνει κατά τον Α΄Π.Π. Γι' αυτό το τελευταίο υπάρχει υπόμνηση στο κείμενο της Διακοινώσεως που ο Γερμανός πρέσβυς επέδωσε στον τότε Πρωθυπουργό Αλεξ. Κορυζή. Το κείμενο λέγει ότι,..... «από τινων εβδομάδων ουδεμία απομένει αμφιβολία ότι, η Αγγλία επιχειρεί να εγκαταστήσει εν Ελλάδι νέον μέτωπον κατά της Γερμανίας, του είδους της κατά τον Α΄Π.Π. εκστρατείας», εννοώντας το μακεδονικό μέτωπο. Ο ελληνικός χώρος λοιπόν θα καταλαμβάνετο. Αφού αυτό δεν το επέτυχαν οι Ιταλοί, το ανέλαβαν οι Γερμανοί. Επί πλέον, με τον ελληνικό χώρο στη διάθεση των συμμάχων, δεν θα ήτο ασφαλής, τουλάχιστον από τη Συμμαχική αεροπορία, η πλευρική κατά της Ρωσίας γερμανική εκστρατεία, η προς την Καυκασία, και θα ήσαν εντός βεληνεκούς τα πολύτιμα για τη Γερμανία ρουμανικά πετρέλαια.

Αξίζει ακόμα να μνημονευθεί, προς επίρρωση της γεωπολιτικής σημασίας του ελληνικού χώρου, ότι, παρά το γεγονός της γερμανικής αποχώρησης από το μεγαλύτερο μέρος του, εντός του 1944, το προπύργιον της Κρήτης δεν είδε την ελευθερία του παρά την υστάτη

ώρα, τον Απρίλιο του επομένου έτους, ένα μήνα πριν από τον τερματισμό του μεγάλου αυτού πολέμου.

Με τα μέχρι τούδε συντόμως εκτεθέντα, γίνεται νομίζω κατανοητή η δυναμική της χωροθεσίας της Ελλάδος από γεωπολιτικής απόψεως. Οι τότε ισχυροί παίκτες του Διεθνούς Συστήματος δεν θα άφηναν έξω από τους υπολογισμούς τους ένα τέτοιο χώρο. Και δεν το εννοούμε αυτό, μόνο για την περίοδο των πολεμικών επιχειρήσεων. Τους ενδιέφερε και το μεταπολεμικό σκηνικό. Έτσι, λήγοντος του πολέμου, στις συσκέψεις της Γιάλτας (Φεβρουάριος 1945) και του Πότσταμ (Αύγουστος 1945) επροχώρησαν στη γνωστή «διανομή», η οποία καθόρισε και την τύχη του ελληνικού χώρου, πάντοτε με κριτήρια γεωπολιτικά. Είναι αυτά ακριβώς τα κριτήρια που προφανώς έλειψαν από τους σχεδιασμούς της τότε Αριστεράς του Τόπου μας, όταν απεφάσισε τον επώδυνο τρίτο γύρο. Τολμούμε δε να πούμε ότι και στο Κυπριακό θέμα, έλειψαν τα γεωπολιτικά στοιχεία, στις αρχές της δεκαετίας του 50, παρά το γεγονός ότι στην περίπτωση της Κύπρου αυτά ήσαν λαλίστατα. Αν ελαμβάνοντο υπόψη, ίσως να είχαν γίνει εξ αρχής διαφορετικές μεθοδεύσεις και το κυπριακό να είχε άλλη πορεία.

Ήδη μεσούντος του Β΄Π.Π., ο Mackinder επεξεργάστηκε την αρχιτεκτονική του μεταπολεμικού κόσμου. Η νέα Δύναμη που θα εδέσποζε στην «καρδιά» της γης, την heartland, δεν μπορούσε πλέον να είναι η Γερμανία, μπορούσε όμως κάλλιστα να είναι η Ρωσία (ως Ε.Σ.Σ.Δ.). Αν για τη Γερμανία το κίνητρο ήταν η θεωρία περί «ζωτικού χώρου» των Haushofer και Ratzel, με εποικοδόμημα τον εθνικοσοσιαλισμό, για τη μεταπολεμική Ρωσία ήταν ο απόλυτος έλεγχος άλλων χωρών, με εποικοδόμημα τον μαρξιστικό διεθνισμό. Οι ευρωπαϊκές χώρες της rimland, του παράκτιου τόξου, έπρεπε να οργανωθούν στρατιωτικά για τη συγκράτηση-ανάσχεση (containment) των δυνάμεων της καρδιάς. Στις ευρωπαϊκές χώρες επεβάλλετο πλέον να προστεθούν και οι υπερατλαντικές, οι Η.Π.Α. και ο Καναδάς, που είχαν αποδειχθεί απαραίτητες και στους δύο πολέμους. Με το βιβλίο του «The Geography of Peace» που κυκλοφόρησε το 1944, ο Spykman ασπαζόμενος τη γενική αντίληψη του Mackinder, έθεσε τις πρώτες βάσεις για τη γεωπολιτική σύλληψη του Νατοϊκού σχεδιασμού. Πάνω στη δική του αρχιτεκτονική οικοδομήθηκε λίγα χρόνια αργότερα, το 1949, η Ατλαντική Συμμαχία, ο Οργανισμός NATO, πέντε με έξη χρόνια μετά τη θεωρητική διατύπωση της αναγκαιότητός του, ως ακρογωνιαίου λίθου, για τη διασφάλιση της ειρήνης (έστω και ως ειρήνης του τρόμου – λόγω της πυρηνικής απειλής) και την εξασφάλιση του Δυτ. Κόσμου.

Από καθαρά γεωπολιτικής απόψεως, το τόξο ανασχέσεως ήταν ελλιπές χωρίς τον ελληνικό χώρο. Κατόπιν αυτού, προσεκλήθη και το έτος 1952 προσεχώρησε στο NATO και η Χώρα μας. Για την Ελλάδα, ο Mackinder είχε ήδη γράψει, ότι.... «η κατάκτησή της από μία ισχυρή χερσαία Δύναμη θα δώσει πιθανότατα σε αυτή τη Δύναμη τη δυνατότητα του ελέγχου όλης της Παγκόσμιας Νήσου». Η προσχώρηση της Χώρας μας ήταν η πρώτη μεταπολεμικά από τις δύο μεγάλες της επιλογές υψηλής στρατηγικής, με γεωστρατηγικά και γεωοικονομικά κριτήρια. Η δεύτερη ήταν η ένταξή μας στην Ε.Ε. Με την πρώτη αποβλέψαμε στη διασφάλιση της παραμονής μας στον ελεύθερο κόσμο της Δύσεως, με τη δεύτερη αποβλέψαμε στην οικονομική, αλλά και στην πολιτική ενδυνάμωσή μας. Το ίδιο έτος, 1952, προσεχώρησε στο NATO και η Τουρκία και τρία χρόνια αργότερα συγκροτήθηκε ο CENTO (Central Treaty Organization), με τον οποίο το τόξο συμπληρώθηκε με τις νότιες ασιατικές χώρες, Ιράκ, Ιράν και Πακιστάν.

Κυρίες και Κύριοι,

Σχετικά με τη σημασία της γεωπολιτικής διαστάσεως της Χώρας μας, θα πρέπει να προσθέσουμε ότι αυτή συνεπικουρείται και από το πολιτικό, πολιτισμικό και κοινωνικό εποικοδόμημα του συγκεκριμένου γεωγραφικού και γεωφυσικού χώρου. Η σταθερή πολιτική δομή και το δημοκρατικό πολίτευμα, το πλούσιο ιστορικό παρελθόν, η πληθυσμιακή ομοιογένεια με την έννοια της εθνικής και θρησκευτικής αυτοσυνειδησίας, η παράδοση και οι αξίες της ζωής, είναι παράμετροι ή μάλλον συντελεσταί της γεωπολιτικής βαρύτητας της Χώρας, μαζί με τη γεωστρατηγική και την όποια γεωοικονομική παρουσία της. Ακόμη και η δυναμικότης του αποδήμου ελληνισμού, καταλλήλως αξιοποιούμενου, είναι συντελεστής υπολογίσιμος. Είναι, η Χώρα, ένας μικρός παίκτης στη διεθνή σκηνή, όμως είναι σοβαρός παίκτης για τον περίγυρό της, με την προϋπόθεση ότι και η ίδια συμπεριφέρεται σοβαρά.

Σήμερα, στα 10 και πλέον χρόνια του μεταψυχροπολεμικού κόσμου μας, η Γεωπολιτική και συνακόλουθα η Άμυνα, προκαλούνται από νέας μορφής απειλές, τις καλούμενες και ασύμμετρες, με πρώτη τη διεθνή τρομοκρατία. Η δεδομένη χωροθεσία του Τόπου μας δεν τον αφήνει ανεπηρέαστο από τις επιπτώσεις. Έτσι είμεθα μάρτυρες της μετανάστευσης λαθραίας ή μη, του οργανωμένου εγκλήματος, της δράσης μιας εσωτερικής τρομοκρατίας και καθόλου λιγότερο των κινδύνων από την αλόγιστη διάδοση των όπλων μαζικής καταστροφής και την μη ανατάξιμη περιβαλλοντική φθορά. Και ενώ οι νέες απειλές καλούν σε διεθνή συνεργασία για την αντιμετώπισή τους, ο κόσμος μας, ιδιαίτερα ο ευρωατλαντικός κόσμος, διχάζεται ως προς τη μεθόδευση της δράσης του για την αντιμετώπιση των απειλών, με τις ΗΠΑ να ακολουθούν μίαν ηγεμονική πορεία που μάλλον αποδεικνύεται αντιπαραγωγική (περίπτωση Ιράκ). Μέσα σ' αυτό το νέο περιβάλλον ασφαλείας, η Χώρα από μόνη της, αλλά και συλλογικά, μέσα από τους διεθνείς οργανισμούς των οποίων είναι μέλος, κυρίως την Ε.Ε. και το ΝΑΤΟ, καλείται να διασφαλίσει την επιβίωση και το μέλλον της.

Έτσι ερχόμεθα στο δεύτερο σκέλος της ομιλίας, αυτό της εθνικής άμυνας, η οποία φέρει και το βάρος και την κύρια ευθύνη της ασφάλειας και ακεραιότητας του Τόπου. Μιας Άμυνας, η οποία καλείται να λάβει υπόψη της τον ασταθή πολιτικά χώρο των Βαλκανίων, την τουρκική απειλή και το νέο περιβάλλον ασφαλείας του εγγύτερου, αλλά και ευρύτερου ορίζοντα και να σχεδιάσει ανάλογα. Ο σχεδιασμός της πρέπει :

- α. Να έχει προοπτική που να καλύπτει το ορατό μέλλον.
- β. Να αντιμετωπίζει όλες τις απειλές, με μία ιεράρχησή των.
- γ. Να ανταποκρίνεται σε κοινές, συμμαχικές ή διεθνείς αποστολές.

Είναι αδύνατο στο χρόνο που μας απέμεινε να εξετάσουμε ικανοποιητικά, την άμυνα κάτω από τους τρεις αυτούς άξονες σχεδιασμού της. Είναι όμως εφικτό να προβούμε σε σύντομο σχολιασμό κάποιων παραμέτρων της, τονίζοντας σημεία που νομίζω ενδιαφέρουν και αυτό τελικά θα κάνω.

Κυρίες και Κύριοι,

Η άμυνά μας νομίζω πρέπει πρωτίστως να εκπληρώνει σαν ένα ελάχιστο, τον γνωστό, όρο της «αποτροπής» με γνώμονα την κύρια απειλή, την τουρκική. Το λέγω αυτό, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη μία πολιτική προσέγγισης από μέρους μας και ταυτόχρονα ανοικτή η ευρωπαϊκή προοπτική της γείτονος. Νομίζω η άμυνά μας πρέπει να ακολουθεί τη δική της αυτόνομη συλλογιστική, τουλάχιστον έως ότου αποδώσουν κάποιους βέβαιους καρπούς και οι

δύο αυτές προοπτικές, εξαρτώμενες όμως αμοιότερες από τις διαθέσεις της γείτονος. Αυτή η αντίληψή μου αφορά και στην Κύπρο, εφόσον εμείς διατηρούμε σε ισχύ το δόγμα ΕΑΧ. Η πολύ πρόσφατη συνέντευξη του Στρατηγού Οζκιόκ σε Έλληνα δημοσιογράφο μου ενίσχυσε αυτή μου την αντίληψη. Ήταν μία συνέντευξη που δεν απευθύνετο μόνο στους Έλληνες, αλλά και στον πρωθυπουργό του, τον κ. Ερντογάν. Συνέντευξη επανεπιβεβαίωσης όλων των μέχρι τότε τεθέντων ζητημάτων – διεκδικήσεων από τη γείτονα. Επανερχόμενος στο θέμα της αποτροπής θέλω να τονίσω ότι αυτή πρέπει να εξασφαλίζει δύο τινά, πρώτον την ικανότητα για ένα προληπτικό κτύπημα φθοράς του αντιπάλου και δεύτερον, όχι ολιγότερης σπουδαιότητας, την πολιτική θέληση και δη εκπεφρασμένη, αποδοχής ακόμα και ενός πολέμου, στην περίπτωση που αυτός είναι η επιλογή της άλλης πλευράς. Σε αντίθετη περίπτωση, δηλαδή μη εκπλήρωσης των όρων αυτών, διακινδυνεύουμε την πολιτική ομηρία μας, αν τούτο δεν έχει ήδη συμβεί.

Ένα άλλο σημείο που επιθυμώ να θίξω, είναι αυτό της αμυντικής μας εξασφάλισης μέσα στα πλαίσια της Ε.Ε. Με άλλα λόγια η εγγύηση των συνόρων μας από πλευράς ασφαλείας, η οποία – το γνωρίζουμε όλοι – εξαρτάται από την προοπτική οικοδόμησης ενός αυτονομημένου ευρωπαϊκού αμυντικού πυλώνα. Δεν είμαι απαισιόδοξος, αλλά οι δυσκολίες του εγχειρήματος ήταν ανέκαθεν πολλές και όλες σε σχέση με το φορέα συλλογικής αμύνης που λέγεται ΝΑΤΟ. Ήδη, μετά την όποια διαφοροποίηση της Ε.Ε. έναντι του υπερατλαντικού νατοϊκού εταίρου, εξ αιτίας του Ιράκ, οι δυσκολίες αντί να εξομαλύνονται, επαυξάνονται. Πλέον του γεγονότος, ότι δεν βλέπω πως θα λειτουργήσει το άρθρο 5 του Καταστατικού του ΝΑΤΟ και μελλοντικά ίσως ένα ανάλογο της Ε.Ε. (και υπάρχει πρόβλεψη συλλογικής αμύνης στο σχέδιο του ευρωπαϊκού συντάγματος με το άρθρο 40) στην περίπτωση επίθεσης από μέλος του πρώτου οργανισμού, ενδεχομένως και του δεύτερου, όπως αντίστοιχα είναι ή θα γίνει η Τουρκία. Τι προσπαθώ να μεταφέρω εδώ, είναι η βεβαιότητα της απειλής, έναντι της πιθανολογούμενης εξασφάλισής μας από εταίρους. Η πρώτη μας καλεί σε υπεύθυνη εθνική άμυνα, η δεύτερη σε ανεύθυνη έναντι του Τόπου και της επιβιώσής του συμπεριφορά. Ουδεμία λοιπόν χαλάρωση και ουδένας εφησυχασμός στα θέματα αμύνης έως ότου έχουμε απτές αποδείξεις ή μάλλον εγγυήσεις ασφαλείας από Ε.Ε.

Μία τρίτη παράμετρος της αμύνης που επιθυμώ να θίξω, είναι η οικονομική υποστήριξή της και το κάνω διότι, ενώ όλοι παραδεχόμεθα τις απειλές χωρίς διαφορές, όλοι συμφωνούμε, κάποιοι ασπάζονται την άποψη της μείωσης των αμυντικών δαπανών. Και το κάνουν ισχυριζόμενοι ότι επαυξάνουν ταυτόχρονα την αμυντική ισχύ. Αλλά ο χώρος της άμυνας δεν επιδέχεται μαγικές λύσεις. Αντιλαμβάνομαι την έννοια του κόστους – αποτελεσματικότητας και την περιστολή της σπατάλης, αλλά δυσκολεύομαι να κατανοήσω τη μείωση των χρημάτων με ταυτόχρονη αύξηση της ισχύος. Επί έτη πολλά προβάλλεται το γεγονός του υψηλότερου ποσοστού δαπανών από όλες τις χώρες του ΝΑΤΟ. Δεν συσχετίζεται όμως τούτο, ούτε με την πραγματικότητα των απειλών που εμείς αντιμετωπίζουμε σε σύγκριση με τις άλλες χώρες, ούτε με τον υψηλότερο Π/Υ τους, με αποτέλεσμα σε πραγματικά χρήματα το υψηλό ποσοστό μας % να αντιστοιχεί σε λιγότερα χρήματα, με τα οποία συντηρούμε μεγαλύτερο από αυτές στράτευμα (π.χ. η Ολλανδία με τριπλάσιο Π/Υ από εμάς, παρά το μικρό ποσοστό της διαθέτει περισσότερα από εμάς χρήματα για ένα στράτευμα που αριθμεί το ένα τρίτο των δικών μας αρμάτων και πυροβόλων). Όλοι οι τομείς έχουν τις ανάγκες τους, η παιδεία, η υγεία, η κοινωνική πρόνοια κ.λ.π. και δεν πρέπει να ανταγωνίζονται αλλήλους ως προς τη χρηματοδότησή τους, αλλά να αξιολογηθούν και να ιεραρχηθούν αυτόνομα. Έχει και η ασφάλεια το δικό της κόστος. Μόνο που αυτή δεν φαίνεται και θεωρείται αυτονόητη. Ουδείς αντιλαμβάνεται ότι παράγεται μέσα από την αποτροπή και τη λειτουργία της άμυνας.

Μία τελευταία πτυχή της άμυνας, που θέλω να θίξω, διότι τελειώνει ο χρόνος της ομιλίας μου, που την θεωρώ μάλιστα ως την πλέον σημαντική, είναι το ανθρώπινο δυναμικό της. Μία απλή έστω προσέγγιση του θέματος αυτού, απαιτεί ξεχωριστή ομιλία. Εδώ σήμερα, κάποιες παραμέτρους του μόνο θα μνημονεύσω, όπως είναι η ποσοστική διάστασή του, λόγω της γνωστής δημογραφικής μας πενίας. Επίσης την παράμετρο της θητείας, τόσο σαν υποχρεωτικής στράτευσης, όσο και σαν διάρκειας υπηρετήσης. Ως προς την πρώτη (το θεσμό της υποχρεωτικής στράτευσης) φρονώ ότι πρέπει να διαφυλαχθεί από τη σημερινή τάση επαγγελματοποίησης του στρατεύματος, διότι είναι ο συνδετικός κρίκος με τον ελληνικό λαό του οποίου ευθύνη είναι η άμυνα. Να μη παρασυρόμεθα από επαγγελματικούς στρατούς, οι οποίοι πολεμούν εκτός των χωρών των, εμείς θα πολεμήσουμε υπερ βωμών και εστιών. Αν η νέα τεχνολογία και άλλοι λόγοι καλούν για προσωπικό κάποιας μονιμότητας, να βρούμε τη χρυσή τομή του αναγκαιούτος ποσοστού, όχι πάντως εις βάρος του θεσμού που προανέφερα. Εδώ υπεισέρχεται και η δεύτερη παράμετρος της διάρκειας της θητείας, η οποία αυξομειώνει την ποσότητα και δεν είναι άσχετη με τον επαγγελματισμό. Έχω την αίσθηση, ίσως να σφάλω, ότι στα θέματα αυτά έχουν παρεισφρήσει πολιτικά κριτήρια και όχι τέτοια πραγματικών αναγκών της αμύνης μας.

Το ηθικόν του προσωπικού, η ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ, (την έχω γράψει στο κείμενο με κεφαλαία γράμματα), η εκπαίδευσή του, οι συνθήκες εργασίας και διαβίωσης, είναι όλα σοβαρές πτυχές του ανθρώπινου δυναμικού, πάνω στις οποίες πρέπει να εγκύψουμε με πάθος, διότι η ανθρώπινη διάσταση αντανακλά πρωτίστως την ποιότητα του στρατεύματος. Παρά την όποια πρόοδο της στρατιωτικής τεχνολογίας, οι πόλεμοι θα συνεχίσουν να κερδίζονται ή να χάνονται από τους ανθρώπους και όχι από τις μηχανές.

Κυρίες και Κύριοι,

Συμπερασματικά και επιγραμματικά (και τελειώνω),

- Ο σημερινός κόσμος μας έχει μεγάλο έλλειμμα ασφαλείας και η Ελλάδα γεωπολιτικά είναι στο μάτι του κυκλώνα.
- Η πολιτική σταθερότητα συνεχίζει να είναι το ζητούμενο στα Βαλκάνια, ενώ στη Μ.Α. ο πόλεμος μένεται και ας έχει κηρύξει τη λήξη του ο πρόεδρος Μπους.
- Η τουρκική εμμονή στις επιδιώξεις της εις βάρος μας παραμένει αμείωτη.
- Η όποια ευρωπαϊκή εγγύηση ασφαλείας μας, είναι ακόμα στη φάση της ελπίδας και προσδοκίας.
- Άρα, η εθνική άμυνα συνιστά αδήριτη αναγκαιότητα αποκλειστικά δικής μας ευθύνης, καταφυγή και σκέπη της απρόσκοπτης επιβίωσής μας και της εθνικής πορείας μας.

[1] Από την ομιλία του Στρατηγού και Ακαδημαϊκού Δ. Σκαρβέλη κατά την έναρξη του 3^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου της ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ, την 10^{ην} Νοεμβρίου 2003.

[2] ΕΑΧ : Ενιαίος Αμυντικός Χώρος

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

«ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ 2003»

Αντιναύαρχου ε.α. Γ. ΔΕΜΕΣΤΙΧΑ Π.Ν.

Επιτίμου Αρχηγού Στόλου

Προέδρου Επιτροπής Συνεδρίου

Την 10 και 11 Νοεμβρίου 2003 πραγματοποιήθηκε στο Πολεμικό Μουσείο το τρίτο διεθνές συνέδριο της ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ «ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ 2003 – Σύγχρονες Στρατηγικές Τακτικές Αντιλήψεις – Εξελίξεις».

Το συνέδριο έγιναν τριάντα επτά (37) εισηγήσεις από Έλληνες και ξένους (ΗΠΑ, Μ. Βρετανία, Γαλλία) εν ενεργεία και αποστρατεία στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, Ακαδημαϊκούς, στελέχη Δημοσίων Ελληνικών ως και Ιδιωτικών Ελληνικών και ξένων επιχειρήσεων ενώ η πλειονότητα των συνέδρων που παρηκολούθησε τη διημερίδα ήσαν στελέχη των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων από τα Επιτελεία των Κλάδων, το σύνολο των σπουδαστών της ΣΕΘΑ, στελέχη των Σωμάτων Ασφαλείας, σπουδαστές της Σχολής Ευελπίδων καθώς και μεγάλος αριθμός αποστράτων συναδέλφων, μελών της Εταιρίας μας, επιχειρηματιών και ατόμων από διάφορους χώρους απασχολήσεως.

Στις ενότητες του συνεδρίου εξετάστησαν θέματα Στρατηγικής, Γεωπολιτικής Εθνικού χώρου, Διεθνών σχέσεων, Γεωστρατηγικών παραγόντων, Συγχρόνων Στρατιωτικών Επιχειρήσεων, Εθνικής Ασφάλειας, Ασυμμέτρων Απειλών, Τεχνολογικών εξελίξεων στα συστήματα διοίκησης και πληροφοριών, λήψεως αποφάσεων στις επιλογές αμυντικού υλικού και εξοπλιστικών προγραμμάτων σε συνδυασμό με τις τεχνολογικές εξελίξεις.

Κατωτέρω αναφέρονται τα γενικά συμπεράσματα του συνεδρίου ενώ έχουν καταγραφεί οι εισηγήσεις και εν καιρώ θα εκδοθούν τα πρακτικά του συνεδρίου.

Εις το συνέδριο έγινε προσπάθεια, και (νομίζω ότι) επετεύχθη μια σύζευση θεμάτων Στρατηγικής και Ασφάλειας σε διεθνές και εθνικό επίπεδο, με τις τεχνολογικές εξελίξεις σε ορισμένους τομείς και την επίδρασή τους ή αξιοποίησή τους από τις Ένοπλες Δυνάμεις και τα Σώματα Ασφαλείας.

Σε εθνικό επίπεδο η Ασφάλεια περιλαμβάνει σήμερα την παραδοσιακή Απειλή καθώς και τις Ασύμμετρες Απειλές που άλλες έχουν εκδηλωθεί (ως η λαθρομετανάστευση), ενώ άλλες δυνατόν να εκδηλωθούν αν δημιουργηθούν ευνοϊκές συνθήκες.

Σε διεθνές επίπεδο αντίθετα, η αντιμετώπιση πρωτευόντως των Ασυμμέτρων Απειλών και ιδίως της τρομοκρατίας, θα απασχολήσει ισχυρές χώρες και κυρίως τις ΗΠΑ, αλλά και το ΝΑΤΟ, με δεδομένο το μεγάλο έλλειμμα ασφαλείας που υπάρχει στον σημερινό κόσμο, ενώ η διευθέτηση περιφερειακών διενέξεων θα επιδράσει θετικά στη δημιουργία αισθήματος ασφαλείας.

Με δεδομένο ότι η Ευρωπαϊκή ασφάλεια θα διαμορφωθεί στο μέλλον, η εθνική μας άμυνα είναι δική μας ευθύνη και οι Ένοπλες Δυνάμεις της χώρας πρέπει να έχουν ικανότητες ώστε να είναι εις θέσιν πρωτευόντως να αντιμετωπίσουν την εξ ανατολών απειλή και συμπληρωματικά να ικανοποιούν τις διεθνείς και συμμαχικές υποχρεώσεις.

Στο διεθνές επίπεδο, οι μεγάλες δυνάμεις βελτιώνουν τις ικανότητες και τα μέσα των και μεταβάλλουν την οργάνωσή τους προκειμένου να είναι εις θέσιν να επέμβουν αποτελεσματικά σε οιοδήποτε σημείο του κόσμου.

Οι Ευρωπαϊκόαμερικανικές σχέσεις περνούν μια κρίση μέσα από διαφορές που υπάρχουν, αλλά συγχρόνως υπάρχουν και πολλά κοινά σημεία τα οποία συνδέουν τα δύο μέρη που τελικά θα κρατήσουν κοντά τις δύο πλευρές του Ατλαντικού.

Η μελέτη των περιοχών που υπάρχουν πλούσια κοιτάσματα πλουτοπαραγωγικών πηγών και ιδίως του πετρελαίου, δίδει την εικόνα των ζωτικών συμφερόντων που έχουν όλες οι χώρες αναλόγως της εξαρτήσεώς των από τις πηγές αυτές και εξηγεί παρελθούσες, αλλά και προβλέπει μελλοντικές επεμβάσεις ή διενέξεις.

Έχει πραγματοποιηθεί η μεταφορά τεχνογνωσίας στην Ελλάδα σε ικανοποιητικό βαθμό, τόσο στις Ένοπλες Δυνάμεις όσο και σε ιδιωτικές εταιρείες που διευρύνουν τις ικανότητές τους με δυνατότητες επεκτάσεως σε αγορές και εκτός Ελλάδος, ενώ είναι εμφανές ότι οι Ένοπλες Δυνάμεις και οι εταιρείες είναι πλέον σε θέση να μιλούν κοινή γλώσσα, δηλαδή οι Ένοπλες Δυνάμεις να διατυπώνουν τις απαιτήσεις και οι εταιρείες έχουν μάθει να τις κατανοούν.

Η πολλαπλασιαστική ισχύς που προσδίδουν τα εξοπλιστικά συστήματα είναι παράγων που πρέπει να λαμβάνεται σοβαρώς υπόψιν κατά την σχεδίαση. Η οικονομία κλίμακος, η υποστήριξη, τα Αντισταθμιστικά Ωφελήματα, η Ελληνική Προστιθέμενη Αξία, είναι παράγοντες σημαντικοί που πρέπει να συνεξετάζονται με τους ειδικούς συντελεστές αξιολογήσεως κάθε εξοπλιστικού προγράμματος.

Τεχνικές λύσεις υπάρχουν για την έγκαιρη προειδοποίηση και κατά το δυνατόν αντιμετώπιση των Ασυμμέτρων Απειλών, ακόμη και τρομοκρατικών ενεργειών, αλλά απαιτείται η έγκαιρη ανάπτυξη υποδομής, τόσο για το στάδιο του εντοπισμού της απειλής, όσο και την αντιμετώπιση των αποτελεσμάτων αυτής, όταν εκδηλωθεί.

Η επιταχυνόμενη είσοδος της πληροφορικής και η ανάπτυξη προηγμένων επικοινωνιών στις Ένοπλες Δυνάμεις αυξάνουν σημαντικά τις ικανότητές τους, ώστε ο κύκλος πληροφορία – απόφαση – εκτέλεση να κλείνει στον ταχύτερο δυνατό χρόνο, ενώ για τα διάφορα συστήματα πληροφορικής και επικοινωνιών πρέπει να εξασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα, με δεδομένο ότι απαιτείται συνήθως η συνεργασία πολλών φορέων.

Για την επιλογή του πλέον κατάλληλου υλικού πρέπει να ενθαρρύνεται ο ανταγωνισμός μεταξύ των προμηθευτών. Ο κύριος κατασκευαστής να έχει αυξημένη ευθύνη για την ολοκληρωμένη παράδοση του υλικού και να εξασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα με τα υπάρχοντα και προβλεπόμενα να αποκτηθούν συστήματα.

Η αύξηση των δυνατοτήτων της ευρωπαϊκής βιομηχανίας προϋποθέτει την στήριξη της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας, που αποτελεί την βάση για έρευνα και ανάπτυξη. Κάθε ευρωπαϊκή χώρα μπορεί να έχει μερίδιο, δηλαδή εγχώρια προστιθέμενη αξία μέσα στην

ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία, συμμετέχοντας σε ευρείς ευρωπαϊκούς αμυντικούς κατασκευαστικούς οργανισμούς.

Η Διεθνής Έκθεση Συμβατικών Συστημάτων, (DEFENDORY), συμβάλλει στην ανάπτυξη διακρατικών επαφών τεχνικής ενημέρωσης, περιλαμβανομένων των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και βιομηχανικής συνεργασίας μεταξύ χωρών και κυρίως της Ελληνικής Αμυντικής Βιομηχανίας και του ΣΕΚΠΥ με ξένους βιομηχανικούς οργανισμούς.

Η συνεργασία ομοειδών βιομηχανιών σε μεγάλα, προηγμένης τεχνολογίας, προγράμματα μειώνει το κόστος, καθόσον επιτυγχάνεται οικονομία κλίμακος.

Η Ελληνική Βιομηχανία έχει αναπτυχθεί σε διάφορους τομείς, όπως πυρομαχικά, κατασκευές οχημάτων, ναυπήγηση πλοίων, αεροπορικό υλικό, ηλεκτρονικό υλικό. Ο στόχος της Αμυντικής Βιομηχανίας για την ελληνική προστιθέμενη αξία στο αμυντικό υλικό είναι 20% και η αύξηση του ποσοστού αυτού μόνο μέσω του έγκαιρου μακροπρόθεσμου προγραμματισμού μπορεί να επιτευχθεί.

Τα διάφορα προϊόντα που κατασκευάζουν οι εταιρείες δίδουν λύσεις στα εξοπλιστικά προγράμματα των Ε.Δ., αλλά μόνο η απαραίτητη έρευνα αγοράς που πρέπει να γίνεται, οδηγεί στην επιλογή του προϊόντος που εξυπηρετεί καλύτερα τις ανάγκες κάθε κλάδου των Ε.Δ. ενώ συγχρόνως ορισμένες ελληνικές εταιρείες έχουν να επιδείξουν ικανοποιητικές επιδόσεις στην συμμετοχή και ολοκλήρωση εξοπλιστικών προγραμμάτων.